

ఓం భూర్భువః స్వః తత్సవితుర్వరేణ్యం భర్గోదేవస్య ధీమహి ధియోయోనః ప్రచోదయాత్

ప్రఖర ప్రజ్ఞ

యుగశక్తి

గాయత్రి

సజల శ్రద్ధ

ఓం వందే భగవతీం దేవీం శ్రీరామంచ జగద్గురుం
పాదపద్మే తయోః శ్రిత్యా ప్రణమామి ముహుర్ముహః

<p>సంకల్పం - సంరక్షణ వేదమూర్తి, తపోనిష్ఠ, పండిత శ్రీరామ శర్మ ఆచార్య శక్తి స్వరూపిణి మాతా భగవతీ దేవి శర్మ</p>	<p>జీవన దర్శనం</p>
<p>ప్రధాన సంపాదకులు డాక్టర్ ప్రణవ్ పండ్యా సంపాదక వర్గం డా॥ యం.రామకృష్ణ డా॥ తుమ్మారి</p>	<p>కళ్లు మూసుకుంటే దారి తప్పడం సహజం. కళ్లు మూసుకుని నడిచే వ్యక్తి ఏ గోతిలో అయినా పడితే, అందులో ఆశ్చర్యం లేదు. దారి తప్పడం, తప్పిపోవడం, అడుగడుగునా దెబ్బలు తగిలి గాయపడడం-ఇవే ఇలాంటి వాళ్లకు ఎదురయ్యే సంఘటనలు. కళ్లు మూసుకోవడాన్ని మించిన పాపం, నేరం లేదని వీరికి చెప్పాలి. కళ్లు తెరచిన వ్యక్తి జీవితంలో చీకటికి తావు ఉండదు.</p>
<p>కందర్ప రామచంద్ర రావు కె.బి.సోమయాజులు జి.నత్సవాణి అశ్వినీ సుబ్బారావు</p>	<p>భిక్షువు ఆనందభద్రుని జీవితంలోని ఒక సంఘటన. గుండెలోతులను తాకే సంఘటన. అతడు ధర్మ ప్రచారం కోసం తూర్పు దేశాలకు వెళ్లాడు. కొందరు అజ్ఞానులు అతడిని పట్టుకున్నారు. నానాహింసలూ పెట్టారు. అయితే ఇన్ని యాతనల మధ్య అతడు ప్రశాంతంగా ఉన్నాడు. తిట్లకు తీయటి జవాబులు ఇచ్చేవాడు. మీలో ఇంతటి అలాకికమైన శక్తి ఎలా వచ్చింది- అని ఒక వ్యక్తి అతడిని అడిగాడు. నేను కళ్లను ఉపయోగించడం నేర్చుకున్నాను- అని అతడు చిరునవ్వుతో అన్నాడు.</p>
<p>సంపుటి 5 సంచిక 4 జులై 2004 తారణ : జేష్ట - ఆషాఢం విడిప్రతి రూ॥ 8.00 సం॥ చందా రూ॥ 85 3సం॥ చందా రూ॥ 250 10 సం॥ చందా రూ॥ 750</p>	<p>కళ్లకూ, శాంతి సాధుత్వాలకూ సంబంధం ఏముంది- అని ఆ వ్యక్తి ఆశ్చర్యంగా మరో ప్రశ్న వేశాడు. భిక్షువు ఆనందభద్రుని సహనశీలతలోని రహస్యం అతడికి తెలియదేమో. అతడికి ఆ మహాభిక్షువు ఇలా వివరించాడు- నేను పైకి ఆకాశంవైపు చూచినపుడు ఈ ప్రాపంచిక జీవితం క్షణభంగురమనీ, కలవంటిదనీ నాకు గోచరిస్తుంది. కలలో ఎవరో చేసిన పని నన్ను ఎలా తాకుతుంది? నేను దృష్టిని నా లోపలికి సారించినపుడు- నాశనరహితమైన దానిని ఎవరూ ఏమాత్రం చెడగొట్టలేరని నాకు గోచరిస్తుంది.</p>
	<p>నేను నా చుట్టుప్రక్కల చూచినపుడు - తమ హృదయాలలో నాపట్ల అపరిమితమైన కరుణ నింపుకున్న భావనాశీలురు నాకు గోచరిస్తారు. ఈ అనుభూతి నన్ను కృతజ్ఞతా భావంతో నింపివేస్తుంది. నా వెనుకకు చూచినపుడు - నాకన్న బాధ అనుభవిస్తూన్న ప్రాణులు అనేకం నాకు గోచరిస్తాయి. వారిని చూచినపుడు నా హృదయం కరుణతో, ప్రేమతో నిండిపోతుంది.</p>
	<p>కనుకనే నేను ప్రశాంతంగా ఉన్నాను. ఆనందంగా ఉన్నాను. ప్రేమతో నిండి ఉన్నాను. ఎందుకంటే - నేను నా కళ్లను ఉపయోగించడం నేర్చుకున్నాను.</p>
	<p>వాస్తవానికి - కళ్లు తెరిస్తే జీవన దర్శనం లభిస్తుంది.</p>

H H H

అందమైన ఆలోచనల తోడు ఉన్న వ్యక్తి ఎన్నడూ ఏకాకి కాడు.

విషయ సూచిక

ముఖ చిత్రం : వేద వ్యాసుడు

1.	సంపాదకీయం : శక్తి సాధన	1
2.	విషయ సూచిక	2
3.	వేదమంత్రం	3
4.	ముఖచిత్ర కథనం : జ్ఞానయజ్ఞపు ఎర్రకాగడా	4
5.	దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం : విలువలతో కూడిన విద్యకు మహిమాలయం	6
6.	బోధ కథ : బంధ విముక్తి	8
7.	మనం - మన ఆరోగ్యం : దీర్ఘ జీవనానికై మానసిక సంతులనం	11
8.	సమాజ నిర్మాణం : యుగ సమస్యలకు పరిష్కారాలు - మన కర్తవ్యం	14
9.	వ్యక్తి నిర్మాణం : మధ్యే మార్గంలో మనశ్శాంతి	20
10.	శతసూత్ర కార్యక్రమం - 61-68 : సామాజిక పరివర్తనలో కళ	21
11.	మహిళా జాగరణ : వేదకాలంలో మహిళ ఔన్నత్యం	23
12.	నావారితో నామాట - 1 : దేవసంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయంలో కొత్తకోర్సులు	26
13.	నావారితో నామాట - 2 : గాయత్రీ పరివార్ సంఘటనకు విస్తృత కార్యప్రణాళిక	28
14.	ధారావాహికం: దివ్యజీవన దర్శనం - 6 సత్యం పరం ధీమహి	32
15.	మాతాజీ దివ్య జీవనం : 8 ప్రగాఢమవుతున్న మాతాజీ సాధన	36
16.	యుగ గీత : గురువు పెట్టే పరీక్షలో నిలిస్తేనే జ్ఞానప్రాప్తి	40
17.	కృష్ణావతారం - 19 : రాయబారం	42
18.	వార్తలు : నారాకోడూరు శక్తిపీఠంలో మహిళా వైద్య శిబిరం	46

గాయత్రీ ప్రజ్ఞాపుత్రులకు పిలుపు

శాంతికుంజ్లో నెలరోజుల యుగశిల్పి శిబిరంలో పాల్గొన్న గాయత్రీ ప్రజ్ఞాపుత్రులకు ఒక విజ్ఞప్తి : నెల, మూడు నెలలు, సంవత్సరం సమయదానం ఇచ్చి, మిషన్ కార్యకలాపాల విస్తరణకు దోహదం చేయండి. సమయదానులకు భోజన, వసతి మున్నగు సౌకర్యాలు సమకూర్చబడతాయి. సమయదానం ఇవ్వవలసిందిగా గాయకులకు కూడ విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాం.

- యుగశక్తి గాయత్రి కేంద్రం
హైదరాబాద్

చందాదారులకు ప్రత్యేక

విజ్ఞప్తి

పలువురు చందాదారులు మారిన తమ చిరునామాను కార్యాలయానికి పంపడం లేదు. అందువల్ల పత్రికలు పాత చిరునామాకే వెళ్లి తిరిగివస్తున్నాయి. కనుక, ఆయా చందాదారులు వెంటనే క్రొత్త చిరునామాను కార్యాలయానికి పంపాలి. అది 15వ తారీకులోగా అందితే, తర్వాతి నెల పత్రికను ఆ చిరునామాకు పంపుతాము.

ఒక వేళ ఏ నెలలో అయినా పత్రిక అందకపోతే, ఆ విషయం 15వ తేదీలోగా మాకు తెలుపండి. ఆ నెల పత్రిక పంపుతాము.

చందాదారులు తాము పంపే చందాను డి.డి ద్వారా ఐట్ట జా-ఈజాఖజా-ఈజా ప్రజాఖజా-ఈజా ఈజాఖజా-ఈజా పేరిట పంపగలరు.

D., 21/10/2004

వివేకమనే ఆశ్రయాన్ని వదులుకోవడం అన్నిటికీ మించిన పొరపాటు.

వేద మంత్రం

సుగః పన్నాథ అన్యక్షర ఆదిత్యాస ఋతం యతే । నాత్రావఖాదో అస్థి పరి ॥

- ఋగ్వేదం 1/41/4

భావార్థం : సత్యమార్గం ముళ్ళు లేనిది, సరళము, తేలికగా దాట గల్గినది. అందువలన అందరూ సత్యాన్ని ఆచరించాలి.

సందేశం : 'సత్యం వద, ధర్మం చర, స్వాధ్యాయాన్మా ప్రమదః' - ఇది భారతీయ సంస్కృతీ సారము. దీనిలో సత్యమునకు ధర్మమునకన్న మొదటి స్థానం ఇచ్చారు. మనం ఎప్పుడూ సత్యాచరణ చెయ్యాలి. సత్యమనగా లోపల బయట ఒకటిగా ఉండుటయే. ఇది మనుష్యత్వంలోని మొట్టమొదటి గుణం. మనం ఏమిటో ఇతరుల ముందు వ్యక్తం కావాలి. మనసులో ఏమున్నదో అదే చెప్పాలి. అదే ఆచరించాలి. 'మనసా, వాచా, కర్మణా' ఏకరూపం, ఏకరసంతో ఉండాలి. ఈ నిజాయితీ వల్ల అంతరాత్మ నిర్మలం, చిత్తం వికసితం అవుతుంది. ఈ విధమైన శుద్ధ అంతఃకరణలో శాంతి ఉంటుంది, ఈశ్వరీయ ప్రకాశ కిరణాలు వెల్లువెత్తుతాయి.

మనం పరస్పరం సహజ విశ్వాసంతో ఉంటే పరస్పర సద్భావనతో ఉండగలం. పరస్పర విశ్వాసం మీదనే సామాజిక వ్యవస్థ అంతా ఆధారపడి ఉంది. ఈ విశ్వాసం నశిస్తే ఒకరిమీద ఒకరు భరోసా ఉంచలేరు. సహజ పరిస్థితులు స్థిరంగా ఉండవు. ప్రేమ, స్నేహం, సహకారం, సహాయములకు ఆధారం సత్యమే.

అసత్య వ్యవహారం, అసత్యభాషణం, అసత్య విశ్వాసం కల్పించుట, తన నమ్మకములకు విరుద్ధముగా చెప్పట, వాస్తవ స్థితిని మరుగుపరచుట, తన ఆలోచనలు దాచుట ఇవన్నీ అసత్య భాషణలే. కేవలము అబద్ధము ఆడుట ఒక్కటియే అసత్యం కాదు. ఇతరులను భ్రమలో ఉంచు కార్యకలాపములన్నీ అసత్యం క్రిందే లెక్క. దీనిని మోసం, కపటం అని అనవచ్చు. ఇతరుల డబ్బు అపహరించక పోవచ్చు, ఇతరుల నమ్మకాన్ని వమ్ము చేసినా తక్కువ పాపమేమీ కాదు.

విశ్వాసం పోగొట్టుకొనుట, సందిగ్ధంగా, నిజాయితీ లేకుండా ఉండుట ఇవన్నీ మనుష్యుని పతనమే. విశ్వసించదగిన వారిదే ప్రతిష్ఠ. విశ్వాసం పోగొట్టుకొన్నవారు సమాజంలో నికృష్ట స్థాయివారు. అసత్య సంభాషణ వలన పరస్పర సందేహం, అసనమ్మకం, అవిశ్వాసం ఏర్పడుతాయి, మనసులో ప్రేమ, మైత్రి, ఉల్లాసం సమాప్తమైపోతాయి. అసనమ్మకం ప్రతి విషయంలో, ప్రతి వ్యక్తి పట్ల సందేహాన్ని, అవిశ్వాసాన్ని ప్రేరేపిస్తుంది. అటువంటప్పుడు శ్రద్ధ ఎలా నిలవ గల్గుతుంది? అందరిలో ధూర్తత్వం, అసహ్యం ఏర్పడుతాయి. మాటకు కట్టుబడి ఉండుట, విశ్వాసం, మానవీయ నియమ నిబంధనల నుండి తొలగిపోతే మనుష్యుడు ఒంటరివాడు అయిపోతాడు. జీవన నిర్వహణ కఠినమే కాదు అసంభవమై పోతుంది.

అబద్ధం చెప్పే వ్యక్తి స్వయంగా ఎప్పుడూ భయపడుతూ ఉంటాడు. వాస్తవం దాగదు. నేడు కాకపోతే రేపు తెలుస్తుంది. అబద్ధం ప్రభావం తాత్కాలికమే. ఒక అబద్ధాన్ని దాచటానికి వేయి అబద్ధాలు ఆడవలసి వస్తుంది. అయినా అనుమానిస్తారు. సత్యం ఒక మేరు శిఖరంలా ఎప్పుడూ స్థిరంగా ఉంటుంది. మనసుమీద ఏ భారమూ ఉండదు. సత్య ప్రకాశంతో మనుష్యుని వ్యక్తిత్వం వెలిగిపోతుంది.

శ్రీ సత్యనారాయణుని కథ కేవలం వినుటయేకాక మనజీవితంలో ఆచరించుదాం.

K K K

మన మనసు ఒక పంటపొలం. దానిలో దేనినైనా సరాసరి పండించుకోవచ్చు.

ముఖచిత్ర కథనం

వేదవ్యాస భగవానుడు

యమునానది తీరంలో పెద్ద పెద్ద చెట్లతో కూడిన అరణ్యం ఉంది. నది దగ్గరలో ఒక గుడిసె ఉంది. నది ఒడ్డున ఒక పడవ కట్టి ఉంది. ఇసుకలో చేపలు పట్టే వల పడి ఉంది. చనిపోయిన చేపల దుర్వాసన గాలిలో వ్యాపిస్తోంది.

ఆ గుడిసె చేపలుపట్టే వారిది. వాళ్ళ నాయకుడి పేరు దశుడు. అతను సత్యవతి అనే ఆడపిల్లను సొంతకూతురిలా పెంచిపెద్ద చేశాడు. ఆ గుడిసెలో వాళ్లిద్దరే ఉండేవారు. మిగిలిన గుడిసెలు

‘జుట్టు ముడి కట్టుకుని ఉన్నాడు. మెడలో జపమాల ఉంది. చేతిలో దండం, కమండలం ఉన్నాయి. శరీరం చుట్టూ జంతుచర్మం చుట్టుకుని ఉన్నాడు’.

‘వృద్ధుడా లేక యువకుడా?’

‘యువకుడే అయి ఉంటాడు... అతని పొడవైన గడ్డం, మీసం వల్ల అతని వయస్సు ఎలా చెప్పగలను?’ అంది సత్యవతి.

అక్కడికి దూరంగా ఉండేవి. దశుని శ్రవణశక్తి చాలా చురుకుగా ఉండేది. బయట ఏదో అలికిడి విసపడి అతను సత్యవతిని పిలిచి ‘సత్యవతి బయట ఏం జరుగుతోందో చూడు’ అన్నాడు. తలుపు తెరచి బయటికి చూసిన సత్యవతి ‘తండ్రి ఇక్కడ ఎవరో ఉన్నారు’ అంది.

‘ఎవరు’

‘నాకు తెలియదు. ఇంతకు ముందు నేనెప్పుడూ చూడలేదు’.

‘అతను ఎలా ఉన్నాడు?’

‘తల్లీ, అతను సాధువు లేదా ఋషి అయి ఉంటాడు. అతను నది దాటాలనుకుంటున్నాడు. నేను భోజనం చేస్తున్నాను. నువ్వు వెళ్లి నావలో అతన్ని నది దాటించు. ఆలస్యం చేస్తే అతడు కోపం వచ్చి శపించవచ్చు. వెంటనే వెళ్లు’.

జీవిత భాగస్వామి

సత్యవతి వెంటనే గుడిసె బయటికి వచ్చింది. వచ్చిన వ్యక్తి నావను చూపించాడు. భయపడుతూ సత్యవతి పడవ కట్టు విప్పింది. అతను నావలో కూర్చున్నాడు. సత్యవతి మెల్లగా పడవని అవతలి ఒడ్డు వైపుకు నడపసాగింది.

ఆత్మపరమైన సంతృప్తికి కొన్ని క్షణాలు చాలు.

అతను సత్యవతినే చూస్తున్నాడు. ఆమె చాలా అందకత్తె. కానీ ఆమె శరీరం నుండి దుర్గంధం వస్తున్నది. ఆ దుర్గంధం భరించలేక అతను ముక్కు మూసుకున్నాడు. దుర్గంధం లేకపోతే ఆమె సలక్షణమైన కన్య అనుకున్నాడు. తన తపః శక్తితో ఆమె దుర్గంధాన్ని పోగొట్టాడు. ఆమె శరీరం నుండి సుగంధం వచ్చేట్లు చేశాడు. ఆమె ఎంతో సంతోషించింది. ఇంతలో పడవ నదిమధ్యలో ఉన్న ఒక చిన్న ద్వీపం దగ్గరకు చేరింది. ఆ ద్వీపం మీద అనేక చెట్లు ఉన్నాయి. అనేక పక్షులు ఎగురుతున్నాయి. వాల్మీకీ పడవ దిగి అక్కడ కొద్దిసేపు విశ్రాంతి తీసుకున్నారు.

ఋషి సత్యవతికి ఒక కుమారుని ప్రసాదించాడు. అతనే పరాశర ఋషి. సత్యవతి, పరాశరుల కుమారుడే వ్యాసుడు.

తల్లి సేవలో

'వ్యాసుడు' ఒక వ్యక్తి పేరు కాదు. అది ఒక పదవి. ప్రతి ద్వాపర యుగంలో ఒక వ్యాసుడు అవతరిస్తాడు. మరొక ద్వాపర యుగం వచ్చేంత వరకు అతను ఆ పదవిలో ఉంటాడు. నిజానికి ఈ వ్యాసుడు కృష్ణ ద్వైపాయనుడు. నల్లగా ఉంటాడు కాబట్టి 'కృష్ణ'. ఒక ద్వీపం మీద జన్మించాడు కాబట్టి 'ద్వైపాయనుడు'. వేదాలను నాలుగు భాగాలుగా విభజించాడు కాబట్టి 'వేదవ్యాసుడు'గా పేరు పొందాడు. అతని ఆశ్రమం బదరిలో ఉంది. కనుక 'బాదరాయణుడు' అయ్యాడు.

వ్యాసుడి గురించి అనేక కథలు ఉన్నాయి. ఈ కథలన్నీ ఆయన గొప్పతనాన్ని తెలుపుతున్నాయి.

ఆయన వేద, పురాణ, ఇతిహాసాలలో పాండిత్యం సంపాదించాడు. ఆయన గొప్ప జ్ఞాని.

ఒకసారి వ్యాసుడు తల్లి అయిన సత్యవతికి నమస్కరించి 'అమ్మా! మీరు నన్ను చూడాలనుకున్నప్పుడు ఒకసారి నా పేరు ఉచ్చరించండి చాలు. నేను మీ ముందు ఉంటాను' అని వాగ్దానం చేశాడు. ఆ తరువాత తపస్సు చేయడానికి బదరీ ప్రాంతానికి వెళ్లిపోయాడు.

అనేక సంవత్సరాల తర్వాత...

హస్తినాపురం రాజధానిగా శంతనుడు రాజ్యం చేస్తున్నాడు. వేట కోసమై వచ్చిన శంతనుడు సత్యవతిని చూసి వివాహం చేసుకున్నాడు. వారికి విచిత్ర వీర్యుడు, చిత్రాంగదుడు అనే ఇద్దరు కుమారులు కలిగారు. చిత్రాంగదుడు చిన్నప్పుడే, విచిత్ర వీర్యుడు

పెళ్లి అయిన కొద్ది రోజులకే మరణించాడు. విచిత్ర వీర్యుడి భార్యలు అంబిక, అంబాలిక. విచిత్రవీర్యుడు మరణించడంతో రాజవంశం అంతరించిపోతుందని సత్యవతి బాధపడింది. అప్పుడు ఆమె వ్యాసుడిని తలుచుకుంది. వెంటనే వ్యాసుడు ఆమె ముందు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. 'అమ్మా నన్ను ఎందుకు తలుచుకున్నారు? అంతా కుశలమే కదా' - అని అడిగాడు.

సత్యవతి తన విచారానికి కారణం తెలిపింది. వ్యాసుడు ఆమె ఇద్దరు కోడళ్లకి ఇద్దరు కుమారులు కలిగేలా దీవించాడు. అంబిక కుమారుడు ధృతరాష్ట్రుడు. అంబాలిక కుమారుడు పాండురాజు. రాజభవనంలోని ఒక దాసికి పుట్టిన కుమారుడు విదురుడు. విదురుడు ధర్మం తప్పనివాడు.

కౌరవులు ధృతరాష్ట్రుని సంతానం. పాండవులు పాండురాజు పిల్లలు. వ్యాసుడు ఆశీర్వదించకపోతే పాండవులు, కౌరవులు లేరు, మహాభారత యుద్ధం లేదు.

పుత్రునితోపాటు తల్లి ప్రయాణం

కొన్ని సంవత్సరాల తరువాత పాండురాజు మరణించాడు. సత్యవతి ఎంతో దుఃఖించింది. వ్యాసుడిని తలుచుకుంది. తల్లి తలుచుకున్నదే తడవుగా వ్యాసుడు ఆమె దగ్గరికి వచ్చాడు. ఆమెను ఓదార్చాడు. అప్పటికి ముసలితనం వైబుడై తల్లిని చూసి "అమ్మా! ఇక మీరు నాతోపాటు అరణ్యానికి రావడం మంచిది. అవసానదశలో దైవప్రార్థన, ధ్యానం ఎంతో శాంతిని ఇస్తాయి" - అని అన్నాడు.

సత్యవతి వ్యాసుని మాటలకు అంగీకరించింది. ఆమెతోపాటు అంబిక, అంబాలిక కూడా అరణ్యానికి వెళ్లడానికి సిద్ధమయ్యారు. రాజ భవనంలో అందరూ వారిని ఆపాలనుకున్నారు. కానీ వ్యాసుడు అందరికీ నచ్చచెప్పాడు. వారిని తీసుకుని వ్యాసుడు అరణ్యానికి బయలుదేరాడు. అనేక రోజులు గడిచిన తరువాత ఋషులు, మునులు ఉండదగిన ఒక కుటీరాన్ని నిర్మించాడు. అడవిలో కందమూలాలు ఎలా సేకరించాలో వారికి చెప్పాడు. నాలుగు రోజులు అక్కడ ఉన్న తరువాత వ్యాసుడు వెళ్లిపోవడానికి తల్లి ఆజ్ఞ కోరాడు. సత్యవతికి తెలుసు ఇక తాను ఎప్పుడూ తన కుమారుడిని చూడలేనని. అందుకే ఆమె కంటనీరు పెట్టుకుంది. 'నువ్వు అమరుడివి కావాలి' - అని దీవించింది.

వ్యాసుడు వెళ్లిపోయిన తరువాత సత్యవతి, అంబిక, అంబాలిక కందమూలాలు తింటూ దైవ ధ్యానంలో గడిపారు.

దైవ కృపకు గుర్తు - సత్సాంగత్యం లభించడం.

అన్యాయాన్ని ఎదిరించి

ధృతరాష్ట్రుడు మంచివాడే అయినా అతని కుమారుడు దుర్యోధనుడు మాత్రం పరమ దుష్టుడు. అతనికి పాండవులంటే ఏమాత్రం ఇష్టం ఉండేది కాదు. పాండవులకు వ్యతిరేకంగా అనేక కుట్రలు, కుతంత్రాలు దుర్యోధనుడు చేసేవాడు. మేనమామ శకుని అతనికి సలహాలు ఇస్తూ ఉండేవాడు. శకుని సలహామేరకు దుర్యోధనుడు జూదంలో పాండవుల రాజ్యం కొల్లగొట్టాలని అనుకున్నాడు. ఇది అన్యాయమని ధృతరాష్ట్రుడికి తెలుసు. విదురుడు కూడా అదే మాట చెప్పాడు. కానీ కౌరవులు ఆ మాటలు పట్టించుకోలేదు. ధృతరాష్ట్రుడు కూడా పుత్రుని మీద మమకారం వల్ల దుర్యోధనుడిని గట్టిగా మందలించలేకపోయాడు.

ధర్మరాజు జూదంలో అన్నీ ఒడ్డి ఓడిపోయాడు. పాండవుల రాజ్యాన్ని, సంపదని కౌరవులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు.

ఈ సంఘటనలన్నీ తెలుసుకున్న వ్యాసుడు హస్తినాపురానికి వచ్చాడు. ధృతరాష్ట్రుడు సకల మర్యాదలతో ఆయనకి స్వాగతం పలికాడు. వ్యాసుడు పాండవులకి జరిగిన అన్యాయాన్ని గురించి ప్రశ్నిస్తాడని ధృతరాష్ట్రుడు సందేహిస్తూనే ఉన్నాడు. అలాగే వ్యాసుడు 'ధృతరాష్ట్రా! నువ్వు ఈ కుటుంబానికి, రాజ్యానికి పెద్దవి. నువ్వు పాండవులను సరిగా చూడలేదు. వారిని రాజ్యం నుంచి వెళ్లగొడుతుంటే చూస్తూ ఊరుకున్నావు. నీ పుత్రులకు బుద్ధి చెప్పలేదు' - అని నిలదీశాడు. ధృతరాష్ట్రుడు ఏమీ మాట్లాడకుండా తలవంచుకుని కూర్చున్నాడు.

అప్పుడే అక్కడికి విదురుడు వచ్చాడు. వ్యాసుడికి నమస్కరించి నిలబడ్డాడు. 'విదురా! నువ్వు కూడా కౌరవులకి సరైన సలహా ఎందుకు ఇవ్వలేదు? ఇలాంటి అన్యాయం జరగకుండా ఎందుకు ఆపలేదు?' - అని అడిగాడు. విదురుడు ఎంతో సిగ్గుపడ్డాడు. అతని కళ్లలో నీళ్లు తిరిగాయి. 'మేము ఎంతో ప్రయత్నం చేశాం కానీ కౌరవులు వినలేదు' - అని సమాధానం చెప్పాడు. వ్యాసుడు ఇలా అన్నాడు - 'ధృతరాష్ట్రా నీవు పుత్రులపై ఉన్న అభిమానం వల్ల ఏమీ చేయలేకపోయావు. దుర్యోధనుడు పరమ దుష్టుడు. అయినా అతనిపై గల మమకారం నిన్ను ధర్మభ్రష్టుణ్ణి చేసింది'.

భగవాన్ వ్యాసుడు అన్న మాటలకు ధృతరాష్ట్రుడు సమాధానం చెప్పలేకపోయాడు. ఎందుకంటే వ్యాసుడు చెప్పినవి నిజమేనని అతనికి తెలుసు. 'నీ కుమారులు సర్వనాశనం కోరి ఇలాంటి అన్యాయానికి పాల్పడ్డారు. పాండవులకి అన్యాయం చేసి వాళ్ళు

సుఖంగా ఉండలేరు. భగవంతుడైన కృష్ణుడు పాండవుల పక్షాన ఉన్నాడని మీరు మరచిపోతున్నారు. పాండవుల రాజ్యం వారికి తిరిగి ఇచ్చేయమని దుర్యోధనుడికి నచ్చచెప్పు, లేకపోతే వారి నాశనం తప్పదు. నామాటలు గుర్తుపెట్టుకో' - అని తీవ్రంగా హెచ్చరించాడు. వ్యాసుని మాటలు విని ధృతరాష్ట్రుడు ఆందోళనపడ్డాడు. ఋషుల మాటలు ఎప్పుడూ వమ్ముకావని అతనికి తెలుసు.

ధైర్యం వహించు

పాండవులను వెతుకుతూ వ్యాసుడు అరణ్యానికి వెళ్ళాడు. అక్కడ పాండవులు నివసించే కుటీరానికి వెళ్ళాడు. వ్యాస మహర్షి రావడంతో పాండవులు ఎంతో సంతోషించారు. వ్యాసుడికి సకల మర్యాదలు చేశారు. వారు ఇచ్చిన ఆతిథ్యానికి వ్యాసుడు కూడా ఎంతో సంతోషించాడు. వనవాసం గురించి వారిని అడిగాడు. ద్రౌపది తనకు జరిగిన అవమానాన్ని వర్ణిస్తూ కన్నీరు పెట్టుకుంది. వ్యాసుడు ఆమెను ఓదార్చాడు - "తల్లీ బాధపడకు, కష్టాలు ఎప్పుడూ ఉండిపోవు. ధర్మమే గెలుస్తుంది. అధర్మం నశిస్తుంది. ఇప్పుడు ఈ కష్టాలు భరించాలి. పాండవులు ధర్మం తప్పనివారు. కౌరవులను నాశనం చేస్తారు". వ్యాసుడు అక్కడ కొద్దికాలం గడిపాడు.

పాండవుల, కౌరవుల శతృత్వం క్రమంగా పెరిగింది. చివరికి అది పెద్ద యుద్ధానికి దారితీసింది. ఆ యుద్ధం 18 రోజుల పాటు జరిగింది.

యుద్ధం జరుగుతున్నప్పుడు వ్యాసుడు వచ్చి పాండవుల యోగక్షేమాలు తెలుసుకునేవాడు. ఒకరోజు యుద్ధంలో దుర్యోధనుడు, ధర్మరాజు ఒకరితో ఒకరు తలవడ్డారు. దుర్యోధనుడిని ఎలాగైనా సంహరించాలని పట్టుదలతో ధర్మరాజు యుద్ధం చేస్తున్నాడు. అంతలో వ్యాసుడు అక్కడికి వచ్చి భీముని ప్రతిజ్ఞను గుర్తు చేశాడు. 'ధర్మరాజా! దుర్యోధనుని చంపుతానని భీముడు ప్రతిజ్ఞ చేశాడు. కనుక ఆ పని అతనికి వదలిపెట్టు' - అని చెప్పడంతో ధర్మరాజు శాంతించాడు.

చివరికి భీముడు దుర్యోధనుడిని అంతం చేశాడు. భీముని గదాఘాతానికి దుర్యోధనుడు నేలకూలాడు. ఈ వార్త విని ధృతరాష్ట్రుడు శోకిస్తూ యుద్ధ భూమికి వచ్చాడు

పాండవులను నీ పుత్రులుగా భావించు

అప్పుడే వ్యాసుడు కూడా అక్కడికి వచ్చాడు. ధృతరాష్ట్రుని

కోరికల నుండి విముక్తి పొందిన వ్యక్తి సర్వస్వతంత్రుడు.

ఓదారుస్తూ, 'ఓ రాజా! నీవంటి వాడు ఇలా శోకించడం తగదు. ధైర్యం తెచ్చుకో' - అన్నాడు. అందుకు ధృతరాష్ట్రుడు 'నేను ఎవరికోసం జీవించాలి? నా పుత్రులంతా మరణించారు' - అని బాధపడ్డాడు.

'ధృతరాష్ట్రా! పిచ్చివాడిలా మాట్లాడకు. జరిగినదంతా విధివిలాసం. ఒకప్పుడు యుధిష్ఠిరుడు శతృత్వాన్ని అంతం చేసుకునే ప్రస్తావన తెచ్చినప్పుడు ఎవరూ పట్టించుకోలేదు. అందుకు తన రాజ్యాధికారాన్ని వదులుకోవడానికి కూడా సిద్ధపడ్డాడు. తమకు ఐదు ఊళ్ళు ఇచ్చినా చాలున్నాడు. కానీ దుర్యోధనుడు అందుకు కూడా సిద్ధపడలేదు. ఏది నాటితే అదే పంట వస్తుంది. దానిని ఎవరూ తప్పించలేరు. నీకు విచారించడం తగదు. పాండవులను నీ పుత్రులుగా భావించు' - అని వ్యాసుడు ధృతరాష్ట్రుని ఓదార్చాడు.

దుర్యోధనుడు చేసిన అన్యాయం వల్లనే కౌరవులంతా నశించిపోయారని అందరూ భావించినా, ధర్మరాజు మాత్రం చాలా చింతించాడు. యుద్ధం తరువాత గాంధారిని చూడటానికి వెళ్ళినప్పుడు ధర్మరాజు ఆమె దుఃఖం చూసి తానే అన్యాయం చేశానని బాధపడ్డాడు. తన కొడుకులందరూ చనిపోయేసరికి గాంధారికి శోకంతో పాటు కోపం కూడా వచ్చింది. పాండవులను శపించాలనుకుంది. పాండవులు వచ్చారని తెలిసేసరికి ఆమె ముఖం కోపంతో ఎర్రబడింది.

వ్యాసుడు అప్పుడు అక్కడే ఉన్నాడు. ఆలస్యం చేస్తే అనర్థం జరుగుతుందని తెలుసుకున్నాడు. వెంటనే గాంధారి తల మీద చేయి పెట్టి 'గాంధారీ నేను వ్యాసుడిని ఇక్కడే ఉన్నాను' - అని అన్నాడు. ఆ మాటలు విన్న గాంధారి భయపడి పాండవులను శపించలేదు. 'తల్లీ! నువ్వు కోపించడం తగదు. జరిగిన దానిలో పాండవుల పొరపాటు ఏదీ లేదు. వారు కేవలం ధర్మాన్ని అనుసరించారు. వారిని నీ పుత్రులుగా భావించు' - అని హితవు చెప్పాడు. వ్యాసుని మాటలకు గాంధారి ఎంతో సిగ్గుపడింది. తన దుఃఖాన్ని దిగమింగి పాండవులను దగ్గరకి తీసుకుంది.

పిరికివాడిగా మారకు

రాజ్యాధికారం చేపట్టినా ధర్మరాజు మనసులో అశాంతి తగ్గలేదు. యుద్ధం వల్ల జరిగిన నష్టం, రక్తపాతం ఆయన్ని ఎంతో బాధించాయి. రాజ్యాన్ని వదలి సన్యాసం స్వీకరించాలని, అడవికి వెళ్ళిపోవాలని అనుకున్నాడు.

ఇది తెలుసుకున్న వ్యాసుడు ధర్మరాజు దగ్గరకు వెళ్ళాడు. వ్యాసుడికి సకల మర్యాదలు చేసి, ఆయనను తన సింహాసనం మీద కూర్చోబెట్టాడు. 'ఓ రాజా! నువ్వు ఏదో విచారంలో ఉన్నట్లు ఉన్నావు. నీ విచారానికి కారణం ఏమిటి?' - అని వ్యాసుడు అడిగాడు. 'నా చింతకి కారణం....' అని ధర్మరాజు సమాధానం పూర్తిచేయకుండానే మౌనం వహించాడు. 'నాకు తెలుసు. నీకు రాజ్యపాలనపై కోరిక లేదు. అరణ్యానికి వెళ్ళిపోవాలనుకుంటున్నావు. అంతేనా?' - అని ప్రశ్నించాడు వ్యాసుడు. 'నాయనా! పిరికివాడిలా ఆలోచించకు. నువ్వు వీరుడివి. మీకు చెందవలసిన రాజ్యం కోసం యుద్ధంచేశారు. ఇప్పుడు మీరు రాజ్యపాలన చేయాలి. అంతేకాని అడవులకి వెళ్ళకూడదు. నువ్వు క్షత్రియుడివి. నీ కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించు. నువ్వు శంఖుడు, లిఖితుని కథ వినలేదా?' అన్నాడు.

'లేదు. అదేమిటో చెప్పండి' అన్నాడు ధర్మరాజు.

వ్యాసుడు కథ చెప్పడం ప్రారంభించాడు. 'శంఖుడు, లిఖితుడు అనే ఇద్దరు ఋషులు ఉండేవారు. వాళ్ళిద్దరూ గొప్ప పండితులు. వాళ్ళను అందరూ ఎంతో గౌరవించేవారు. ఒకరోజు శంఖుడు ఆశ్రమం నుండి బయటికి వెళ్ళాడు. అతను లేనప్పుడు లిఖితుడు ఆశ్రమంలో చెట్లకి ఉన్న పళ్ళు కోసి తిన్నాడు. శంఖుడు తిరిగి వచ్చిన తరువాత లిఖితుడు జరిగినదంతా చెప్పాడు. శంఖుడికి బాగా కోపం వచ్చింది. లిఖితుడితో ఇలా అన్నాడు - 'నువ్వు దొంగతనం చేశావు కనుక శిక్ష అనుభవించాలి. కానీ రాజు మాత్రమే శిక్ష విధించగలడు'. ఇలా అని శంఖుడు అతనికి రాజు దగ్గరకు వెళ్ళి శిక్ష అనుభవించమని చెప్పాడు. లిఖితుడు రాజు దగ్గరకు వెళ్ళి తన అపరాధాన్ని ఒప్పుకున్నాడు. రాజు అతని చేతులు నరికించాడు. లిఖితుడు ఆశ్రమానికి తిరిగి వచ్చాడు. అప్పుడు శంఖుడు అతనిని చూసి 'నువ్వు చేసిన అపరాధానికి శిక్ష అనుభవించావు. వెళ్ళి నదిలో స్నానం చేసిరా' - అన్నాడు. లిఖితుడు నదిలో మునిగిన వెంటనే అతని చేతులు అతనికి వచ్చేశాయి. చేతులు ఖండించినందుకు ఆ ఋషికి రాజుపై కోపం రాలేదు.

రాజు ఋషి చేసిన అపరాధానికి శిక్ష విధించాడు కానీ ఎలాంటి వ్యక్తిగత ద్వేషంతో కాదు. రాజు ఎవరికైనా శిక్ష విధిస్తే అది పాపం కాదు. అది అతని కర్తవ్యం. అలాగే కౌరవులు కూడా అపరాధం చేశారు. వారు శిక్షార్హులు - అని వ్యాసుడు వివరించాడు. 'నువ్వు నీ కర్తవ్యాన్ని పూర్తి చేసిన తరువాత అరణ్యానికి వెళ్ళవచ్చును కనుక రాజ్యపాలన కర్తవ్యాన్ని పూర్తిచేయి' - అని అన్నాడు. అప్పుడు వ్యాసుడు అతనికి మరొక కథ చెప్పాడు.

తనను తెలుసుకున్న వ్యక్తి మరొకరికి తెలపడానికి వెళ్ళడు.

ఒకసారి దేవతలు, రాక్షసుల మధ్య ఘోరయుద్ధం జరిగింది. మంచి బుద్ధి కలవారిని దేవతలని, దుష్టబుద్ధి కలవారిని రాక్షసులని అంటారు. రాక్షసులే యుద్ధం ప్రారంభించారు. కొంతమంది దేవతలు రాక్షసుల పక్షం చేరారు. యుద్ధంలో దేవతలు వారిని కూడా వదలలేదు. రాక్షసులతో పాటు వారిని కూడా సంహరించారు. దేవతలు చేసినది పాపం కాదు. కుటుంబానికి, వంశానికి చెడ్డపేరు తెచ్చినవాడిని సంహరించడం పాపం కాదు. దేశానికి చెడుచేసిన కుటుంబాన్ని నాశనం చేయడం తప్పు కాదు.

ఇలా వ్యాసుడు ధర్మరాజుని ఓదార్చాడు. 'నువ్వు అధర్మ కార్యం ఏదీ చేయలేదు కనుక సన్యాసం స్వీకరించాలన్న ఆలోచన మానుకో' - అన్నాడు.

'అర్జునుని కుమారుడు అభిమన్యుడు మా కళ్ళముందు యుద్ధ భూమిలో చంపబడ్డాడు. అతని మరణం నన్ను ఇంకా బాధిస్తోంది'- అన్నాడు ధర్మరాజు. అందుకు వ్యాసుడు 'అభిమన్యుడు గొప్పవీరుడు. కౌరవసేన అతన్ని చుట్టుముట్టి వధించింది. కుట్రపన్ని అతన్ని వధించారు. కానీ ఇలాంటివి యుద్ధంలో జరుగుతూ ఉంటాయి. అభిమన్యుడు బాలకుడు కాదు. అతను అనేక మంది కౌరవ సైనికులను వధించాడు. గొప్ప వీరుడు. కనుక వీరునిలా మరణించాడు. అతను ఇప్పుడు లేడనేది నిజమే. కానీ గతంలో కూడా అనేక మంది వీరులు మరణించారు. అలా వాళ్ళు అమరజీవులయ్యారు' - అని ఓదార్చి 16 మంది మహావీరుల కథలు చెప్పాడు.

అదే సమయంలో అక్కడికి అర్జునుడు, సుభద్ర, ఉత్తర వచ్చారు. వారిని ఆశీర్వదించి వ్యాసుడు ఇలా అన్నాడు - "ఇప్పటి వరకు ధర్మరాజుకు చెప్పినదే మీకూ చెబుతాను. అభిమన్యుడు వీరునిలా యుద్ధం చేస్తూ మరణించాడు. వీరస్వర్గం అలంకరించాడు. కనుక అతనిని గురించి శోకించకూడదు".

ఉత్తరను చూసి, 'పుత్రీ! నీకు ఉత్తముడైన కుమారుడు కలుగుతాడు. అతను పాండవుల పేరును నిలబెట్టే గొప్ప రాజవుతాడు. కనుక నువ్వు ధైర్యంగా ఉండాలి' - అన్నాడు.

వ్యాసుని హితబోధతో ధర్మరాజు మనసు శాంతించింది. 'సన్యాసం స్వీకరించాలనే ఆలోచన వదిలిపెట్టాను' - అని వ్యాసుడికి చెప్పాడు.

ఇలా వ్యాసుడు అందరి చింతలను తీర్చి వారికి సరైన మార్గం చూపాడు.

చనిపోయిన వారిని చూపాడు

అనేక రోజులు గడిచిపోయాయి. ధృతరాష్ట్రుడు, కుంతి, గాంధారి ముసలివారు అయిపోయారు. వారికి క్షణం తీరికలేని జీవితం మీద ఆసక్తి సన్నగిల్లింది. అరణ్యంలో ప్రశాంత జీవనం గడపాలనే కోరిక కలిగింది. వారిని అరణ్యానికి పంపడం ధర్మరాజుకి ఇష్టంలేదు. కానీ చివరికి అంగీకరించాడు. ఈ వార్త తెలుసుకుని వ్యాసుడు అక్కడికి వచ్చాడు.

వారిని తన ఆశ్రమానికి తీసుకువెళ్ళాడు. అప్పుడు గాంధారికి తన కుమారులను చూడాలనే కోరిక కలిగింది. కుంతి కర్ణుడిని చూడాలనుకుంది. ధృతరాష్ట్రుడు కూడా తన కుమారులను చూడాలనుకున్నాడు. వ్యాసుడు పాండవులకు కబురుపంపాడు. వారంతా ఒక రాత్రి గంగానది తీరంలో సమావేశమయ్యారు. అర్ధరాత్రి సమయంలో వ్యాసుడు చనిపోయిన వారిని పేరుపేరునా పిలిచాడు. అలా పిలిచిన వారంతా అక్కడికి వచ్చారు. ఒకప్రక్క దుర్యోధనుడు అతని సోదరులు నిలబడితే మరొక ప్రక్క కర్ణుడు, అభిమన్యుడు ఇతరులు నిలబడ్డారు. వారిని చూసి ధృతరాష్ట్రుడు మొదలైన వారంతా ఎంతో సంతోషించారు. సూర్యోదయం కాగానే పరలోకం నుండి వచ్చిన వీరులంతా అదృశ్యమైపోయారు.

36 సంవత్సరాలు గడిచిపోయాయి.

భగవాన్ శ్రీకృష్ణుడు తన శరీరాన్ని త్యజించాడు. అర్జునుడు ఎంతో దుఃఖించాడు. వ్యాసుని దగ్గరకు వెళ్ళి తన చింతని ఆయనకి తెలియజేశాడు. 'అర్జునా! నువ్వు అనవసరంగా చింతిస్తున్నావు. ఈ ప్రపంచంలో ఒక ముఖ్యమైన కార్యాన్ని నిర్వహించడానికి కృష్ణుడు అవతరించాడు. తన కార్యం పూర్తి కాగానే తిరిగి వెళ్ళిపోయాడు. మీరు కూడా అనేక సంవత్సరాలు రాజ్యం చేశారు. ద్వాపరయుగం పూర్తికావస్తోంది. మీరందరూ స్వర్గానికి వెళ్ళవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది. ఇదే విషయం ధర్మరాజుతో చెప్పు' అని అన్నాడు.

వ్యాసునికి సహాయపడిన విఘ్నేశుడు

ఇలా వ్యాసుడు ద్వాపరయుగంలో జరిగిన సంఘటనలన్నీ ప్రత్యక్షంగా చూశాడు. కుటుంబంలోని పెద్దగా తనవారు అందరూ ధర్మ మార్గంలో నడిచేట్లు చేశాడు. ఋషి తన తపోబలంతో ముసలితనాన్ని, మృత్యువును జయించగలడు. వ్యాసుడు కూడా ఋషి. ఆయన మానవాళికి మహాభారతాన్ని అందించాడు.

మహాభారత యుద్ధం తరువాత బ్రహ్మ బదరికాశ్రమానికి

వచ్చాడు. ఆయనకు తగిన స్వాగత సత్కారాలు చేసిన తరువాత వ్యాసుడు 'నా ఆశ్రమం వరకు రావడానికి కారణం ఏమిటి?' -అని అడిగాడు.

'నువ్వు మాత్రమే చేయగలిగిన ఒక కార్యం ఉంది. దాని గురించి చెప్పడానికి వచ్చాను'.

'అదేమిటి?'

'నువ్వు మహాభారత యుద్ధాన్ని ప్రత్యక్షంగా చూశావు. ఏం జరిగిందో నీకు పూర్తిగా తెలుసు. కనుక నువ్వు మహాభారత కథను వ్రాస్తే బాగుంటుంది'.

'మీ ఆజ్ఞ ప్రకారం అలాగే వ్రాస్తాను. కానీ నేను చెపుతుంటే వ్రాయగలిగిన వ్యక్తి కావాలి'.

'వినాయకుడు ఆ పని చేస్తాడు'.

వ్యాసుడు అంగీకరించాడు. వినాయకుడు వ్యాసుని ఆశ్రమానికి వచ్చాడు. వ్యాసుడు ఆయనను ఆహ్వానించాడు. మహాభారత కథను వ్రాయడానికి వచ్చానని విప్పేళుడు చెప్పాడు. వ్యాసుడు సరేనన్నాడు. అప్పుడు వినాయకుడు 'ఒక షరతు ఉంది' అన్నాడు.

'ఏమిటది?'

'మీరు చెప్పినది నేను వ్రాయాలంటే మీరు ఎక్కడా ఆపకుండా చెప్పాలి. అప్పుడే నేను వ్రాస్తాను'.

వ్యాసుడు కూడా తన షరతును తెలియజేశాడు. 'మీ షరతు నాకు అంగీకారమే. కానీ వ్రాసే ప్రతి పదం అర్థం తెలిస్తేనే మీరు వ్రాయాలి' -అన్నాడు. అలా మహాభారత కథ రచన ప్రారంభమయింది. వ్యాసుడు చెప్పతూనే ఉన్నాడు, గణేశుడు వ్రాశాడు. మహాభారత కథలో అనేక మంది వీరుల వివరాలు ఉన్నాయి. ఆపకుండా అంత పెద్ద కథను చెప్పడం సులభమైన పనికాదు. గణేశుడు చెప్పమని తొందరపెట్టినప్పుడు వ్యాసుడు కఠినమైన విషయాన్ని చెప్పేవాడు. గణేశుడు దానిని అర్థం చేసుకుని వ్రాసేలోగా వ్యాసుడు ఆ తరువాత విషయాన్ని గురించి ఆలోచించేవాడు.

కథ ప్రచారం

వైశంపాయనుడు వ్యాసుని శిష్యుడు. వ్యాసుడు మహాభారత రచన చేస్తున్నప్పుడు వైశంపాయనుడు ఆ కథని విన్నాడు. ఇలాంటి మహోన్నత కథను మానవాళి కంటటికీ తెలియజేయాలనుకున్నాడు.

అప్పుడు హస్తినాపురాన్ని జనమేజయుడు పరిపాలిస్తున్నాడు. ఆయన అర్జునుని మనవడు. ఆయనకు మహాభారత కథ వ్యాసుని నోటిగుండా వినాలనే కోరిక కలిగింది. కానీ వ్యాసుని ఆహ్వానించడానికి తగిన కారణం ఉండాలి. అందువల్ల జనమేజయుడు మహాయజ్ఞాన్ని తలపెట్టాడు. దానికి వ్యాసుమహర్షిని ఆహ్వానించాడు.

అనేకమంది ఋషులు హస్తినాపురానికి విచ్చేశారు. యజ్ఞం పూర్తి అయిన తరువాత జనమేజయుడు వ్యాసుడికి తన కోరికను తెలిపాడు. అప్పుడు వ్యాసుడు 'నీ కోరిక తప్పక తీరుస్తాను. నా శిష్యుడు వైశంపాయనుడు మహాభారత కథను చెబుతాడు. విన'- అని అన్నాడు. వైశంపాయనుడు ఎలా విన్నాడో అలాగే చెప్పాడు. విన్న వారిలో ఉగ్రశ్రవనుడు అనే ఋషి ఉన్నాడు. ఆ తరువాత కొంతకాలానికి వైమిశారణ్యంలో జరిగిన యజ్ఞానికి ఋషులంతా వచ్చారు. అక్కడ ఉగ్రశ్రవనుడు మహాభారత కథను వారికి వినిపించాడు. ఇలా ఆ కథ ప్రచారం అయింది.

వ్యాసుడు వేదాలను 'ఋగ్, యజుర్, సామ, అధర్వణ వేదాలుగా' విభజించాడు. అతనికంటే ముందు వేదజ్ఞానమంతా ఒకటిగానే ఉండేది. వ్యాసుడికి అనేకమంది శిష్యులు ఉండేవారు. వైశంపాయనుడు, సైలుడు, జైమిని, సుమంతుడు అనే శిష్యులు నాలుగు దిశలలో వేదాలను ప్రజలకు అందించారు. కొందరికి వేదాలు అర్థం చేసుకోవడం కష్టమవుతోందని వ్యాసుడు బ్రహ్మసూత్రాలను వ్రాశాడు. ఆ తరువాత పురాణాలు వ్రాశాడు. మహాభారతం జ్ఞానభాండాగారం. దానిని 'పంచమవేదం' (ఐదవ వేదం) అంటారు. దానికే 'జయము' అనే పేరు కూడా ఉంది. ప్రపంచంలో అత్యంత శ్రేష్టమైన గ్రంథం 'భగవద్గీత'. అది మహాభారతంలో ఒక భాగం. అలా వ్యాసుడు మానవాళికి ఉన్నతమైన జ్ఞాన సంపదని అందించాడు.

వ్యాసుడు సూర్యునిలా జ్ఞానాన్ని వెదజల్లాడు. ఆయన తన కోసం ఏ పని చేయలేదు. శతనుడి నుండి జనమేజయుడి వరకు ఎనిమిది తరాల ఉత్తాన పతనాలను ఆయన చూశాడు. దీనుల, దుఃఖితుల పట్ల ఎంతో ఆదరపూర్వకంగా వ్యవహరించేవాడు. తప్పు చేసిన వారిని మందలించేవాడు. ధర్మమార్గాన నడిచేవారిని ప్రోత్సహించే వాడు. ఆయన జీవితం అందరికీ ఆదర్శప్రాయమైనది.

- భారతిప్రియ

H H H

అందరి నిందలనూ విను. నీ నిర్ణయాన్ని మాత్రం దాచి ఉంచు.

గురుపూర్ణిమ సంధర్భంగా

“నీ జీవితాన్ని గురుదక్షిణగా ఇవ్వు”

స్వామి విరజానంద పంజాబులో కర్తార్ పూర్ సమీపంలోని బ-ఈ నది ఒడ్డున ఉన్న గంగాపూర్ గ్రామంలో జన్మించారు. అయిదు సంవత్సరాల వయస్సులో మసూచి వ్యాధి సోకి ఆయన చూపు మందగించింది. కొద్ది కాలానికి చూపు పూర్తిగా పోయింది. అయినా చదువుకోవాలనే అతని పట్టుదల సడలలేదు. తన తండ్రిగారినుండి వ్యాకరణం నేర్చుకోవడం ప్రారంభించారు. కొద్ది సంవత్సరాల తర్వాత ఆయన తల్లి తండ్రులు మరణించారు. అనాథ అయిన ఆయనకు దైవ సహాయం లభించింది. ఆయన ఎన్నో రోజులు నిస్సహాయ స్థితిలో గడిపారు. చివరికి చదువుకోవాలనే పట్టుదల తీవ్రం కావడంతో ఆయన హరిద్వార్ బయలుదేరారు.

ఆ రోజుల్లో ప్రయాణ సౌకర్యాలు అంతగా లేవు. త్రోవలో అనేక కష్టాలను ఎదుర్కొని, ఆయన ఋషికోట్ చేరారు. అక్కడ ఆయనకు ఉపనయనం, గాయత్రీ మంత్ర దీక్ష ఇవ్వడం జరిగాయి. ఆయన గంటల తరబడి గాయత్రీ మంత్రాన్ని జపించసాగారు. రాత్రి పూట కొద్దిసేపు నిద్రపోయి, ఆయన ఆ తర్వాత గంగాజలంలో నిలబడి గాయత్రీ మంత్రాన్ని నిరంతరం జపించేవారు.

కొద్దిరోజుల తర్వాత ఆయన ఋషికోట్ నుండి కన్బల్ వెళ్లారు. అక్కడ ఆయన స్వామి పూర్ణానందను కలుసుకున్నారు. ఆయననుండి దీక్ష తీసుకుని స్వామి విరజానంద అయినారు. స్వామి విరజానంద అసాధారణమైన తన జ్ఞాపక శక్తితో అద్వితీయమైన త్యాగమయ ప్రవృత్తితో అక్కడ పేరు ప్రఖ్యాతులు గడించారు. అర్థంతోపాటు కౌముదిలోని సూత్రాలన్నీ ఆయనకు కంఠతా వచ్చు. అయినా ఆయన జ్ఞాన పిపాస చల్లారలేదు. ఆయన కాశీ వెళ్లి పండిత విద్యాధరజీ వద్ద వ్యాకరణం నేర్చుకోవడం ప్రారంభించారు. నేర్చుకోవడంతోపాటు విద్యార్థులకు నేర్పడంకూడ

మొదలుపెట్టారు. పిన్న వయస్సులో ఉన్న ఆ సన్యాసి చదువు చెప్పే తీరు స్థానిక ఆచార్యులు పలువురిని ఆశ్చర్యచకితులను చేసింది. దూర ప్రాంతాలనుండి వచ్చిన ఎందరో విద్యార్థులు ఆయన వద్ద చదువుకునే వారు.

కంటిచూపు లేకపోయినా, స్వామిజీ ఒక స్థలంనుండి మరొక స్థలానికి నిర్భయంగా వెళ్లేవారు. ఆయన దండి స్వామిగా ప్రసిద్ధి పొందారు.

ఒకరోజున దండిస్వామి గంగా జలంలో నిలబడి విష్ణు సూత్రాలను పఠిస్తున్నాడు. కాకతాళీయంగా అల్వారు మహారాజు ఆ సమయంలో అక్కడ ఉండటం తటస్థించింది. స్వామిజీ తపస్సునూ, విశుద్ధమైన సంస్కృత ఉచ్చారణను, గంభీరమైన ఆలోచనలనూ తెలుసుకుని ఆయన ప్రభావితులు అయినారు. స్వామిజీ నివాసానికి వెళ్లారు. తనవెంట రావలసిందిగా స్వామిజీని గట్టిగా కోరారు. “నేను సన్యాసిని. తమరు మహారాజు. మన ఇద్దరి మధ్యా సాన్నిహిత్యం ఎలా కుదురుతుంది? నేను రావడంవల్ల మీకు కలిగే ప్రయోజనం ఏముంది?- అని స్వామిజీ సహజ స్వరంతో చెప్పారు.

అయినా మహారాజు ఆయనను వదలలేదు. మరీమరీ ప్రార్థించారు. గట్టిగా పట్టుపట్టారు. స్వామిజీ కాదనలేకపోయారు. అల్వారు వెళ్లారు. మహారాజు స్వయంగా ఆయనవద్ద సంస్కృతం నేర్చుకున్నారు. ఆయన రాణులూ నేర్చుకున్నారు. రాజ్యసభలోని శివప్రసాద్, శాలగ్రామ్, రూపనారాయణ్, లక్ష్మణ శాస్త్రి వంటి పలువురు పండితులు ఆయన విద్యత్తునుండి ప్రయోజనం పొందారు.

విద్యార్థులకు పాఠాలు చెప్పే సమయంలో స్వామిజీ వారి సరసన కూర్చునేవారు. తనకోసం ప్రత్యేకంగా ఆసనం ఏర్పాటుచేస్తే ఆయన దానికి తొలగించివేసేవారు. నవ్వుతూ ఇలా చెప్పేవారు- ఆసనంపై కూర్చోని ఆర్ష గ్రంథాలను బోధించడం తగదు.”

ముందుచూపు లోపిస్తే ముప్పు తప్పదు.

స్వామి విరజానందలోని పురుషార్థం పూర్తయే రోజు ఆయన చింతలు తొలగిపోయే రోజు వచ్చింది. ఆ రోజున 35 సంవత్సరాల సన్యాసి మధురలోని రంగేశ్వర మహాదేవ ఆలయంలో బస చేశారు. ఆ సన్యాసి మెడలో రుద్రాక్ష మాల ఆయనకున్న సంపద అంతా ఒక తోటా, కొన్ని గ్రంథాలు. స్వామీజీ గడిపే తాపస జీవితం, విద్యత్తు, స్మరణ శక్తి - అన్నింటినీ గురించి ఆయనకు తెలిసింది. ఆయన స్వామీజీ కుటీరానికి వచ్చారు తలుపు తట్టి కేక వేశారు.

“ఎవరు?” - అని లోపలినుండి స్వరం వచ్చింది.

“నేను ఎవరినో తెలుసుకోవడానికి ఇక్కడికి వచ్చాను. నాకు నా తల్లిదండ్రులు మూల శంకర్ అనీ, నా గురువు దయానంద అనీ పేర్లు పెట్టారు.”

కుటీరం తలుపు తెరుచుకున్నది. స్వామి విరజానంద ఆ సన్యాసిని చూచి ఎంతో ప్రభావితులు అయినారు. తన ఆశలను పూర్తిచేసే వ్యక్తి ఇతడే అని గుర్తించారు.

స్వామి దయానంద నేర్చుకోవడానికి వచ్చారు. జ్ఞాన పిపాసను చల్లార్చుకోవడానికి వచ్చారు. ఆయనలోని ఈ జ్ఞాన తృష్ణను చూచి, అమరలాల్ జీ జోషీ ఆయన అన్న వస్త్రాలకు, పుస్తకాదులకు బాధ్యత వహించారు. లక్ష్మీనారాయణ ఆలయంలో ఒక చిన్న గది దొరికింది.

ఆయన పాణిని వ్యాకరణం, అష్టాధ్యాయి వ్యాకరణం ఇతర వైదిక గ్రంథాలు స్వామీజీవద్ద అధ్యయనం చేయసాగారు. ప్రజ్ఞాచక్షువు అయిన స్వామీజీకి ఇంతటి జ్ఞాపకశక్తి ఎలా వచ్చిందని ఆయన ఆశ్చర్యపడేవారు.

స్వామి దయానంద అధ్యయనం పూర్తయింది. స్వామి దయానంద తన గురువు చరణాలవద్ద గుప్పెడు లవంగాలు ఉంచారు. విరజానందస్వామి విద్యార్థులనుండి బహుమతిగా, గురు దక్షిణగా ఎన్నడూ ఏ వస్తువూ తీసుకోలేదు. గురుదక్షిణ తీసుకోవడం ఇదే మొదటిసారి. ఆయన ఇలా అన్నారు-

“ఇవ్వాలనే కోరిక ఉంటే నీ జీవితాన్ని దక్షిణగా ఇవ్వు.”

మరుక్షణంలో స్వామి దయానంద తలవంచి తన గురువుగారి ఆదేశాన్ని హృదయంగమం చేసుకున్నారు. జీవితమంతా బ్రహ్మచారిగా ఉన్నారు. వేద ప్రచార కార్యంలో నిమగ్నం అయినారు.

స్వామి దయానందునివంటి శిష్యుని వల్లనే స్వామి విరజానందకు పేరు ప్రఖ్యాతులు వచ్చాయి. ఋషి దయానందులు మహాయోగి కావడానికి కారకులు స్వామి విరజానందులే.

H H H

వేశ్య స్వర్గానికి, సాధువు నరకానికి

ఒక సాధువు రేయింబవళ్ళు హరిభజన చేస్తూ ఉండేవాడు. అతని కుటీరానికి ఎదురుగా పెద్ద భవనంలో ఒక వేశ్య రేయింబవళ్ళు సుఖ భోగాలలో మునిగి ఉండేది. మరణానంతరం వేశ్య స్వర్గానికి, సాధువు నరకానికి చేరుకొన్నాడు. సాధువు ఇది అన్యాయమని భగవంతునికి ఫిర్యాదు చేశాడు. భగవంతుడు చిత్రగుప్తుని పిలిచి విషయాన్ని వివరించమని కోరాడు. అతడు ఈ సాధువు సదా అంతరంగంలో వేశ్యని గూర్చిన చెడు ఆలోచనలు చేస్తూ నిందిస్తూ ఉండేవాడని, వేశ్య అలాకాక శారీరకంగా తప్పు చేస్తున్నా, మానసికంగా మహాత్ముని ధ్యానిస్తూ తన తప్పిదాలకు పశ్చాత్తాపం చెందుతూ ఉండేదని తెలియజేశాడు.

ప్రతిఫలం కర్మని బట్టి గాక ఆలోచననుబట్టి లభిస్తుంది. చిత్రగుప్తుని తీర్పు చాలా సక్రమమైనదని భగవంతుడు సాధువుకు తెలియజేశాడు.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి

లక్ష్మ్యం లేని వ్యక్తి ఇసుకరేణువు.

సమాజ నిర్మాణం

మానవజాతి సమస్యలకు ఒకేఒక పరిష్కారం

నేడు ఎటువైపు దృష్టి సారించినా, కొరతలు, అసంతృప్తి, చింత, క్లേശం, కలహం భారీయెత్తున కానవస్తున్నాయి. వైజ్ఞానిక ప్రగతితో పాటు లెక్కలేనన్ని సౌకర్యాలు, సౌధనాలు లభించాయి. అయితే వాటివల్ల వ్యక్తిలో మనశ్శాంతి పెరగలేదు. సమాజం ప్రగతిపొందనూలేదు. సుఖ సౌధనాలను చూస్తే భూలోకం దేవలోకమా అనిపిస్తోంది. రైళ్లు, కార్లు, తంతిపాల, విద్యుచ్ఛక్తి, ముద్రణ యంత్రాలు, రేడియో, రకరకాల యంత్ర పరికరాలు, భారీ కర్మాగారాలు, నౌకలు-ఇవన్నీ పూర్వకాలంలో ఎక్కడ ఉన్నాయి? సబ్బులు, అగ్గిపుల్ల నుండి పెన్ను, పైకిల్ వరకు నిత్య జీవితంలోని అనేక వస్తువులు విజ్ఞానం ఇచ్చిన వరాలు. చికిత్సకు, విద్యాభ్యాసానికి సౌధనాలు విపరీతంగా పెరిగాయి. ఈ ఉత్పత్తుల వల్ల మనిషికి సౌకర్యం, సంతోషం పెరిగి ఉండాలి. గత వేయి సంవత్సరాలలో ఆర్థిక వికాసం పొందిన వేగం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది. ఈ పరిణామాలన్నిటి వల్ల మానసికమైన సుఖ సమృద్ధులు పెరిగి ఉండాలి.

నరక ప్రాయం నేటి జీవితం

కానీ ఫలితాలు అందుకు విరుద్ధంగా ఉన్నాయి. సుఖ సమృద్ధులు తరిగిపోయాయి. తాము కొరతలతో, రోగాలతో, చింతలతో, ఒంటరితనంతో మరింతగా నిస్సహాయులు అయినట్లు, సమస్యలతో సతమతం అవుతున్నట్లు ప్రజలు అనుభవం ద్వారా తెలుసుకుంటున్నారు. మనం మరింతగా వెనుక బడినట్లు, దిగజారినట్లు, చెడిపోయినట్లు లోతుగా ఆలోచిస్తే తెలిసినస్తోంది. శరీర ఆరోగ్యం, మానసిక సంతృప్తం, కుటుంబపరమైన సౌజన్యం, సామాజిక సద్భావం, ఆర్థిక సంతృప్తి, ఆంతరిక ఉల్లాసం స్తంభించిపోయాయి. దిగజారిపోయాయి. సౌకర్యాలు లేని పూర్వకాలంలోనే ప్రజలు మరింత సుఖంగా, సంతృప్తిగా ఉండేవారు. నాటికే నేటికీ స్వర్గానికి, నరకానికి ఉన్నంత తేడా ఉన్నది. వాస్తవానికి మనం నరకాన్ని తలపించే పరిస్థితులలో బ్రతుకుతున్నాం.

ఈ నరకం ఎక్కడో బయటనుంచి ఊడిపడలేదు. మన ఆంతరిక ప్రవృత్తినుండే వెలికివచ్చింది. మన పరిస్థితుల మంచి చెడులకు బాధ్యులం మనమే. ఇందుకు ఇతరులను బాధ్యులను చేయడం నిరర్థకం.

భావనాత్మక పరివర్తనకు యోజన

స్వర్గం, నరకం ఏవేవో లోకాలు కావు. ఉత్కృష్ట, నికృష్ట దృక్పథాల ప్రతిక్రియలు మాత్రమే. నేటి వ్యక్తిపై, సమాజంపై దుఃఖ దారిద్ర్యాల కారు మబ్బులు క్రమ్ముకుని ఉండడానికి కారణం భావనల స్థాయిలో అవాంఛనీయ ప్రవృత్తులు ప్రవేశించడమే. ఫలానా సమస్యకు ఫలానా తాత్కాలిక పరిష్కారం కనుగొనడం వల్ల దీని నివారణ జరగదు. సంక్షోభాలు ఉత్పన్నమైన స్థానంలోనే సంస్కరణ జరగాలి. ఈ భావనాత్మక సంస్కరణతో, పరివర్తనతో, పురోగతితో కూడిన సువ్యవస్థిత యోజన పేరే యుగ నిర్మాణ ఉద్యమం. యుగనిర్మాణ పరివార్ ఈ మహోద్యమ నిర్వహణలో నిమగ్నమై ఒక చరిత్రాత్మకమైన పాత్రను నిర్వహిస్తోంది.

ఆహార విహారాలలో విచ్చలవిడితనం

ప్రజల ఆరోగ్యం నానాటికీ క్షీణించిపోతోంది. రోగం, దౌర్బల్యం ప్రతి శరీరంలో స్థావరాలు ఏర్పరచుకున్నాయి. మంచం పట్టి మూలిగే పరిస్థితి రాకపోవచ్చు. అయితే ఏదో ఒక రోగం మనిషిని పట్టి పీడిస్తూనే ఉంది. ఆరోగ్యం కలిగిన వ్యక్తికి ఉండవలసిన కార్యనిర్వహణ సామర్థ్యం నేడు ఎంతమందిలో ఉంది? దెబ్బతిన్న ఆరోగ్యంతో జనం ఏదోవిధంగా బ్రతుకులు వెళ్లదీస్తున్నారు.

ఈ పరిస్థితి కారణం ఖరీదయిన ఫాస్టికాహారం లభించక పోవడం కాదు. గిరిజనులు, వనవాసులు, రైతులు, కూలీలు సాదాసీదా భోజనం చేస్తారు. ఇతరులకన్నా ధృఢంగా, రోగరహితులుగా ఉంటారు. ఫాస్టికాహారమే ఆరోగ్యానికి ఆధారం అయితే, ప్రతి ధనవంతుడూ బలంగా, ప్రతి పేదవాడూ రోగిష్టిగా, బలహీనుడుగా కనబడాలి. ఆరోగ్య సంక్షోభానికి ఒకేఒక కారణం మన ఆహార విహారాలలో సాగుతూన్న విచ్చలవిడితనం. సంయమనం లేకుండా మనం విశృంఖలంగా విహరిస్తూ మన ప్రకృతికి దూరం అవుతున్నాం. ఆ మేరకు రోగగ్రస్తులం అవుతున్నాం. ఈ పాపపాటును మందు మాకుల వల్ల, టానిక్కుల వల్ల సరిదిద్దలేం. కోల్పోయిన ఆరోగ్యాన్ని తిరిగి పొందాలంటే మన ప్రకృతి మాత శరణు పొందాలి. దృక్పథం మారినప్పుడే ఈ పని జరుగుతుంది. దృక్పథంలో ఈ పరివర్తనకు యుగనిర్మాణ ఉద్యమం ప్రేరణ ఇస్తోంది.

హృదయ వైశాల్యమే ఉన్నతికి పునాదిరాయి.

మానసిక అనారోగ్యం కంటికి కనపడదు. కనుక జనానికి దాన్ని గురించి తెలియదు. కానీ, నిశితంగా పరిశీలిస్తే శరీరం కన్నా మనస్సు మరింత అనారోగ్యంగా, మరింత బలహీనంగా ఉన్నట్లు తేలుతుంది. నిద్రపట్టకపోవడం, తలనొప్పి, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గిపోవడం, ఉన్నాదం వంటి మెదడుకు సంబంధించిన జబ్బులు వరదల్లా వస్తున్నాయి. చింత, భయం, నిరాశ, ఆవేశం, అధైర్యం, గందరగోళం, వెర్రితనం, అనుమానం, అవ్యవస్థ, నిరుత్సాహం వంటి మానసిక వికారాలకు అనేకమంది లోనవుతున్నారు. ఈ జబ్బువల్ల పలువురి జీవితాలు పతనమవుతున్నాయి.

భావనాత్మక అస్థిరత్వం నుండి పాశవికత

భావనాత్మకమైన అస్థిరత్వంవల్ల ఎక్కువమంది ఉల్లాసం, సాహసం, కార్యశూరత, ఔదార్యం, వీరత్వం, సహృదయత, సజ్జనత్వం వంటి మానవీయ గుణాలు లోపించిపోతున్నాయి. ఫలితంగా వీరి జీవాత్మలు మానవ శరీరంలో ఉంటూనే పాశవిక స్థాయిలో జీవనయాత్ర సాగిస్తున్నాయి. పరమేశ్వరుడు ప్రసాదించిన మహత్తర శక్తులనుండి అవి ఏమాత్రం ప్రయోజనం పొందలేకపోతున్నాయి. క్రిమికీటకాలవలె ఆహార-నిద్ర ప్రధానమైన హేయజీవితం గడిపి ఈ లోకంనుండి నిష్క్రమిస్తున్నాయి.

ఇలాంటి వ్యక్తుల సంవర్కంలోకి వచ్చినవారు పశ్చాత్తాపపడతారు. అసంతృప్తిని వ్యక్తపరుస్తారు. ఇలాంటి వ్యక్తులకు ఇతరుల వల్ల సంతృప్తి కలుగదు. ఇతరులకు వీరివల్ల సంతృప్తి కలగదు. నిరర్థకమూ, నిందనీయమూ అయిన జీవన స్థాయి నిలిచిఉండడానికి కారణం భావనాత్మకమైన అనారోగ్యమే. మనిషి భావనలు ఉదాత్తంగా, ఉత్కృష్టంగా ఉంటే, వ్యక్తులు మామూలు పరిస్థితులలో సైతం, మామూలు సాధన సంపత్తితో సైతం మహాపురుషులవలె, నరరత్నాలవలె వెలుగుతో, ఆనందంతో నిండిన జీవితాన్ని గడుపుతారు.

ఫలానా సౌకర్యం కాని, ఫలానా పరిస్థితి కాని ఉండడం ఉండకపోవడం మానసిక అనారోగ్యానికి కారణం కాదు. వాస్తవం ఏమంటే - మానసిక అనారోగ్యమే జీవితంలో కొరతలతో, ఆపదలతో కూడిన పరిస్థితిని నిర్మాణం చేస్తుంది. మహాపురుషులు దాదాపు అందరూ విపత్కర పరిస్థితులలో జన్మించారు, జీవించారు. వారు తమ మనోబలం ద్వారానే అనుకూల పరిస్థితులను సృష్టించుకున్నారు. సాధనాలను సమీకరించుకున్నారు. ఇలాంటి మనోబలాన్ని పొందడానికై మనం మన మనోభూమికను సమీక్షించుకోవడంలో,

సంస్కరించుకోవడంలో, వికసింపజేసుకోవడంలో మన దృష్టిసంతటిని కేంద్రీకరించాలి. ఈ కృషి ఏమేరకు సఫలమయితే ఆమేరకు ఆంతరికంగా సమర్థులం అవుతాం. మానసిక ఆరోగ్యం వల్ల మనకు మహత్తర ప్రయోజనం కలుగుతుంది. మహదానందం కలుగుతుంది. అవి ఆధారంగా మనం ఈ జీవితాన్ని, ఈ ప్రపంచాన్ని స్వర్గంవలె శుభప్రదంగా, ఉల్లాసమయంగా మలచుకోగలుగుతాం.

కులాల హెచ్చుతగ్గులు అవివేకం, అన్యాయం

సామాజిక, జాతీయ, అంతర్జాతీయ రంగాలలో కానవస్తున్న వికృతులు ఆకాశం నుండి ఊడిపడ్డవి కావు. మన నాయకులు, మేధావులు, ప్రతిభావంతుల భావనాత్మక దుష్టత్వం నుండి జనించినవే. జనమాసాన్ని ఆవరించిన అవివేకం కారణంగా ఈ దుష్టప్రవృత్తులు పెచ్చుపెరుగుతున్నాయి. విశ్వాసాలలో, ఆలోచనా విధానంలో మార్పు వస్తే, ప్రపంచంలో అసంఖ్య రూపాలలో వ్యాపించి ఉన్న అశాంతి మనం చూస్తూ ఉండగానే నశించిపోతుంది.

మన హిందూ జాతిలో పెళ్లిళ్లలో సాగుతూన్న వరకట్న దురాచారం, దుబారా ఖర్చు మన జాతి ఆర్థిక, నైతిక పునాదిని పెకలించివేస్తున్నాయి. ఈ దురాచారాల వల్ల కలిగే అనర్థాల గురించి తెలిసి కూడా మనం వీటి నుండి బయటపడలేకపోతున్నాం. ఇందుకు కారణాలు దృక్పథాన్ని సంస్కరించుకొనకపోవడం, సంస్కారవంతమైన వినోద కార్యక్రమాలు లేకపోవడం. ఫలానా కులంలో పుట్టినంత మాత్రాన ఒక మనిషి మరో మనిషి కన్న గొప్పవాడని కాని నీచుడని కాని భావించడం అవివేకం, అన్యాయం. అయినా మన సమాజంలో ఈ మూర్ఖత్వం వేళ్లు పాతుకుని ఉంది.

బరువుగా మారిన సగం సమాజం

స్త్రీలు కూడా పురుషునివలె మనుషులే. మీసాలు రాకపోవడం వల్ల ఒకటిరెండు ఇతర అవయవాలలో ప్రకృతిపరంగా కొద్దితేడాలు ఉన్నంత మాత్రాన వారి మానవీయ స్థాయిలో, అధికారంలో తేడా రాదు. అయినా ఒక అవివేకం సామాజిక సంప్రదాయమై మన మనస్సులలో తిష్టవేసింది. స్త్రీజాతిని పంజరంలో పక్షులలా, పలుపులతో కట్టిపడవేసిన పశువులలా వారు ఇళ్లలో బందీలుగా ఉంటున్నారు. విద్య, స్వావలంబన మున్నగు సామాన్య మానవ హక్కులు వారికి అందడంలేదు. దృష్టిదోషం వల్ల నేడు మన సమాజంలో సగభాగం పక్షవాత రోగిలా తన శక్తిని నిరుపయోగంగా ఉంచుతోంది. సమాజంలోని సగం సామర్థ్యం పూర్తిగా వృధా అయిపోతోంది. ప్రపంచంలోని ఇతర జాతులన్నీ తమ జనసంఖ్య

తన విశ్వాసాలనే సర్వోత్తమాలుగా భావించి ఇతరులను నిందించడం తగదు.

నుండి పూర్తి ప్రయోజనం పొందుతున్నాయి. ప్రగతి పథంలో అగ్రగాములుగా నిలుస్తున్నారు. మన సమాజం సగభాగం బరువును మనం శవంలా మోయవలసివస్తోంది. ఇది నగ్నసత్యం. ఈ దృష్టిదోషాన్ని తొలగించనిదే సమాజ కళ్యాణం జరగదు. మనం ఈ దుస్థితి నుండి బయటపడలేము.

మతపెద్దలు మేలుకోవాలి

మతం పేరిట కోటి మంది వ్యక్తులు సోమరులుగా జీవిస్తున్నారు. ఆలయాలు, మఠాలు, తీర్థాలు, దానధర్మాలు పేరిట ఖర్చయే సమయాన్ని, ధనాన్ని సక్రమంగా వినియోగిస్తే సామాజికంగా, నైతికంగా, మానసికంగా, భావనాత్మకంగా మన పరిస్థితి అద్భుతంగా మెరుగుపడుతుంది. ప్రాచీన కాలపు గౌరవగరిమను తిరిగి పొందడంలో ఏమాత్రం ఇబ్బంది ఉండదు. మన మత నాయకులు వేర్వేరు సంప్రదాయాలను కొనసాగించి తమతమ సంకుచిత ప్రయోజనాలను కాపాడుకునే ధోరణికి స్పష్టమై చెప్పాలి. ఒకే వేదికపై సమాజం మొత్తాన్ని సంఘటితం చేయాలి. అలా జరిగితే, అద్భుతాలను సాధించవచ్చు. మన విజయాలతో ప్రపంచాన్ని ఆశ్చర్యచకితం చేయవచ్చు.

రామరాజ్యం రావాలంటే

మన రాజకీయ నాయకులు తమ వ్యక్తిగత పలుకుబడిని నిలుపుకోవడం కోసం భాషా వాదం, ప్రాంతీయ వాదం, కులతత్వం, వేర్పాటువాదం మున్నగు అవాంఛనీయ ప్రవృత్తులను రెచ్చగొడుతున్నారు. విచ్ఛిన్నకర ధోరణులకు విత్తనాలు నాటుతున్నారు. తమ స్వార్థం కోసం దేశంలో వివిధ రూపాలలో అవినీతిని పెంచి పోషిస్తున్నారు. వీరి దృక్పథం మారాలి. రాముడు, జనకుడు, యుధిష్ఠిరుడు, అశోకుడు, అశ్వమోషుడు, చాణక్యుడు వంటి నిస్వార్థ నాయకుల ఉదాహరణలను అనుసరించాలి. అప్పుడు రాజకీయ పరిస్థితి పూర్తిగా మారిపోతుంది. గాంధీజీ, పటేల్, సుభాష్ చంద్రబోస్, మాలవ్యా, లాలాలజపతిరాయ్, లోకమాన్య తిలక్ వంటి రాజకీయనాయకులు మనకు స్వరాజ్యాన్ని అందించారు. అలాంటి భావనా సంపన్నులైన ఉన్నత శ్రేణి నాయకత్వం నేడు మనకు ఉండి ఉంటే గాంధీజీ కలలు కన్న రామరాజ్యం వాస్తవ రూపం ధరించి ఉండేది. నేటి రాజకీయ సంక్షోభాలు ఏవేవో కమిషన్ల వల్ల, చెదురుమదురు చర్యలవల్ల, రాజీ బేరాల వల్ల పరిష్కారం కావు. అగ్రనాయకత్వం సద్భావనా సంపన్నం కావడమే ఇందుకు ఏకైక పరిష్కారం. అప్పుడు దేశ ప్రగతి వేగం పుంజుకుంటుంది.

విశ్వరాజ్య స్థాపన

ఇదే విషయం అంతర్జాతీయ రంగానికి కూడా వర్తిస్తుంది. ప్రపంచ నాయకులు విశ్వవేదికను ఏర్పాటు చేసి ప్రపంచమంతటినీ ఒకే రాజ్య పరివారంగా రూపొందించాలి. దేశాల మధ్య సంఘర్షణలకూ, దురాక్రమణలకూ అవకాశాలను తొలగించాలి. ప్రపంచ న్యాయస్థానాన్ని, ప్రపంచ సేనను నిర్మాణం చేయాలి. సంపదనూ, భూమినీ, జ్ఞానాన్ని సముచితంగా పంపిణీ చేయాలి. అప్పుడు కరువుకాటకాలు, ఆకలి చూపులు, రోగం, నిరక్షరాస్యత వంటి కష్టాలు తొలగిపోతాయి. సైన్యంలో చేరే వ్యక్తులను, ఆయుధ నిర్మాణానికయే ధనాన్ని మానవ కళ్యాణ కార్యాలకు వినియోగించాలి. ఈ చర్యలు తీసుకుంటే ప్రపంచమంతటా స్వర్గతుల్యములైన సుఖశాంతుల స్థాపన జరగడానికి హెచ్చు సమయం పట్టదు. యుద్ధాలలో ఒకరిపై ఒకరు విజయం సాధించడం ద్వారా కాక, విశ్వజనీన దృక్పథాన్ని అలవరచుకోవడం ద్వారా సాధ్యపడుతుంది.

అణ్ణాయుధాలతో మూడవ ప్రపంచయుద్ధం జరపడానికి ఈనాడు సన్నాహాలు సాగుతున్నాయి. అలాంటి యుద్ధం జరిగితే ప్రఖ్యాత విజ్ఞానవేత్త ఐన్స్టీన్ చెప్పిన “నాల్గవ ప్రపంచ యుద్ధం రాళ్లతో జరుగుతుంది” అనే జోస్యం నిజమవుతుంది. మానవ నాగరికత నశించిపోతుంది. మనిషి పాతరాతియుగంలోకి వెళ్లిపోతాడు.

పై వాస్తవాలను గురించి లోతుగా ఆలోచించినపుడు మనం ఒకేఒక నిర్ణయానికి రాక తప్పదు. మనిషి వ్యక్తిగతంగా, సామూహికంగా ఎదుర్కొంటూన్న సమస్యలకు ఒకేఒక కారణం అతడి దృక్పథం, అతడి భావనల స్థాయి వికృతం కావడమే. దీన్ని సంస్కరించనిదే ఇతర తాత్కాలిక ఉపశమనాలు క్షణికమైన ప్రయోజనాలను మాత్రమే సాధించగలుగుతాయి. నేడు కాకపోతే రేపయినా వాస్తవికమూ, చిరస్థాయి, సుదృఢము అయిన విశ్వశాంతి ఆవశ్యకత అనుభవం అవుతుంది. అందుకు దూరదృష్టితో కూడిన మార్గం ఒకేఒకటి-“మానవ ప్రాణి యొక్క ఆలోచనా విధానంలో ఉత్కృష్టతకూ, ఆదర్శవాదానికి అనుగుణంగా పరివర్తన తేవడం”

ఈ లక్ష్యాన్ని సాధించడానికై మనం ప్రాతిపదికను నిర్మాణం చేస్తున్నాం. సద్భావన కోసం, ఉత్కృష్ట ఆలోచన కోసం, వివేకశీలత కోసం, సత్యనిష్ఠ కోసం జనమానసంలో ఉత్కంఠనూ, శ్రద్ధనూ సృష్టించవలసి ఉంది. ఈ ఆకాంక్ష తీవ్రతరం అయిన కొలదీ ఉజ్వల భవిష్యత్తు అవకాశాలు ఆ మేరకు సమీపిస్తాయి.

H H H

వ్యక్తి శిక్ష ద్వారా కన్నా ప్రేమ, క్షమల ద్వారా హెచ్చుగా నేర్చుకుంటాడు.

వందేమాతరం

మానవుని ఆవిర్భావం భారతవర్షంలోనే

మానవుని ఉత్పత్తి ఎక్కడో జరిగి ఉండాలి. అతడు ఎక్కడ జన్మించాడు? ఇంత పెద్దవిరాట్ పరివారాన్ని వికసింపజేయడంలో ఎలా విజయం సాధించాడు? అనేది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. ప్రథమ మానవుని రాక ఈ భూమి మీద ఎక్కడ జరిగింది? ఈ విషయంలో అనేక అభిప్రాయాలున్నాయి. తూర్పు జగత్తు మనువుని మానవ పూర్వజునిగా భావిస్తోంది. పాశ్చాత్య విజ్ఞానం కోటి నుండి మానవ వికాసం జరిగిందని విశ్వసిస్తోంది. ఈ వైజ్ఞానికుల అభిప్రాయం ప్రకారం వానరుని నుండి ఈ మానవ వికాసయాత్ర చాలా నెమ్మదిగా జరుగుతూ వచ్చింది. నరతత్వవిజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తల ప్రకారం వానరుని నుండి పూర్వమానవుని వరకు పరిణామానికి ఆరుకోట్ల సంవత్సరాల దీర్ఘ సమయం పట్టి ఉండాలి. ఈ ఆరుకోట్ల సంవత్సరాలను వారు అయిదు యుగాలుగా విభజిస్తారు. (1) పూర్వ జీవకాలం - ఒక కోటి ఎనభై లక్షల సంవత్సరాలు, (2) ఆది జీవకాలం - 1కోటి 20 లక్షల సంవత్సరాలు, (3) అల్పజీవకాలం- 1కోటి 20 లక్షల సంవత్సరాలు, (4) మధ్య జీవకాలం - 1కోటి 20 లక్షల సంవత్సరాలు, (5) అతి నూతన కాలం 1కోటి 10లక్షల సంవత్సరాలు.

కొంతమంది శాస్త్రవేత్తల అభిప్రాయం ప్రకారం అతినూతన కాల అంతిమ సమయంలోనే మానవుని వికాస యాత్ర ప్రారంభమై ఉండి ఉండాలి. మేథావి క్లెరీ అలెక్సేవే తన “మానవ జాతి ఉత్పత్తి” అధ్యయనంలో ఈ విధంగా నిర్ధారించాడు- (1) పాతరాతియుగం దీనికి 40 నుండి 20 లక్షల సంవత్సరాలకు ముందు ఆస్ట్రేలోపిథిసిస్ ఆగమనంగా భావించబడుతోంది. (2) పాత రాతియుగం, ఇందులో పిథెక్టెంథ్రోపస్ జన్మించింది. (3) మధ్య పాతరాతియుగం - ఇది వికసించిన ఆదిమయూథ్ కాలం. ఇందులో నియాండరథల్ మానవ వికాసం జరిగింది. (4) ఆదిమ సముదాయం లేదా ఉత్తర రాతియుగం, మధ్యరాతియుగం, నవరాతియుగం, ఆరంభిక కాంస్యయుగంలో ఆధునిక మానవ వికాసం జరిగింది.

విశ్వ విఖ్యాత పత్రిక 'టైమ్' 14 మార్చి, 1994 సంచికలో

దీని మీద విస్తృత వివరణ ప్రచురింపబడింది. దీని ప్రకారం 1856లో నియాండర్ లోయ కనుగొనబడింది. ప్రథమ మానవుని అస్తిత్వం ఈ లోయలోనే నిరూపణ కావడం వలన మానవుని నియాండరథల్ అన్నారు. వీరి అవధి రెండు లక్షల నుండి 27వేల సంవత్సరాలుగా భావించబడుతూంది. డార్విన్ వ్రాసిన 'ఆరిజన్ ఆఫ్ స్పెషీస్' ప్రచురణకు చాలాకాలం ముందుగా ఈ నియాండరథల్ మానవుని ఆచూకీ తెలిసింది. ఐరిష్ భూగర్భ శాస్త్రవేత్త డా॥విలియమ్ కింగ్ వీనిని ఆదిమానవుని రూపంలో చిత్రీకరించారు. జర్మనీ విజ్ఞానవేత్త రుడాల్ఫ్ పిర్చ్ వీరినే మానవుల మూలంగా గుర్తించాడు. 1886లో పిర్చ్ ప్రతిపాదనలను అంగీకరించారు. 1900కు పూర్వం దక్షిణ ఫ్రాంస్ డార్డోగన్ ప్రాంతంలో నియాండరథల్ జాతి పుర్రెలు చాలా దొరికాయి.

అమెరికా, బ్రిటిష్ నరతత్వ విజ్ఞానవేత్తలు వీరిని హోమోసేపియన్స్ సంబంధంగా గుర్తించారు. కొంతమంది వైజ్ఞానికులు వీరిని హోమో ఇరెక్ట్ తరువాతి తరంగా గుర్తించారు. వీరి అభిప్రాయం ప్రకారం వీరు 30-35 వేల సంవత్సరాల క్రితం అంతరించిపోయారు. ఈ విషయంలో వైజ్ఞానికుల మధ్య అభిప్రాయ భేదాలున్నాయి. తేల్ అబీవ్ యూనివర్సిటీ, ఇజ్రాయిల్ కు చెందిన యూల్ రెక్ యూరప్ లో వచ్చిన హిమయుగ కారణంగా ఇది అంతరించి ఉండవచ్చని చెబుతున్నారు. హార్వర్డ్ విశ్వ విద్యాలయానికి చెందిన బార్ యోరోఫ్ అభిప్రాయం ప్రకారం ఈ జాతి అంతరించిపోలేదు. హిమ యుగం నుండి రక్షణ కోసం ఉత్తర భాగం వైపు పలాయనమయ్యారు. మిచిగాన్ యూనివర్సిటీకి చెందిన మిల్ఫోర్డ్ వోల్ఫ్ వీరు ఇంకా జీవించే ఉన్నారని, వారే సుమారు పదివేల సంవత్సరాల క్రితం ఆధునిక మానవుడుగా పరిణామం చెందారని చెప్పారు.

మానవ ఉత్పత్తి విషయంలో ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ హ్యూమన్ ఆరిజిన్ సంస్థ చాలా లోతైన అధ్యయనం చేసింది. ఈ సంస్థకు చెందిన కార్ల్ స్పీశర్, గర్మిష్ కర్టిస్ లు ఇండోనేషియా నుండి సేకరించిన హోమో ఇరెక్ట్ మీద చాలా నిశితంగా అధ్యయనం చేశారు. ఈ అధ్యయనం ప్రకారం ఆదిమానవుడు మొదట

కష్టాలతోనే ఉంది సిద్ధాంతాలకు పరీక్ష.

ఆఫ్రికాలో పుట్టి తరువాత ఇండోనేషియా చేరాడు. జాన్ హాప్పిన్స్ యూనివర్సిటీకి చెందిన ఎలెన్ వాకర్ కూడ తన పరిశోధనల ద్వారా ఈ ఫలితాలను ధృవపరిచాడు. ఇంకా అనేక మంది వైజ్ఞానికులు 40 లక్షల సంవత్సరాలకు పూర్వం ఆఫ్రికా అడవులలో ఆదిమానవుడు స్వచ్ఛందంగా, నిర్వృందంగా సంచరించాడని స్పష్టం చేశారు. ఆ సమయంలో ఆఫ్రికాలోని జలవాయువులు మానవునికి ఉపయోగకరంగా ఉండేవని భావిస్తున్నారు.

మానవజాతి ఉత్పత్తి నిజంగా కోతి వంశం నుండి జరిగిందా? ఈ విషయాన్ని ప్రయోగాల ద్వారా నిరూపించడానికి ఐ.హెచ్.ఓ అధ్యక్షుడు డోనాల్డ్ జాన్సన్ ఇథియోపియాలోని దట్టమైన అడవులలో తిరిగి వచ్చాడు. అక్కడ లభించిన అవశేషాలు ఆధారంగా డోనాల్డ్ ఒక ఆనందకరమైన విషయాన్ని అందజేశాడు. ఇది వారి సహచరులతో కలిసి 25 సంవత్సరాలు చేసిన అధ్యయనం ఫలితం. దీని ప్రకారం ఈ ప్రాంతంలోని మూడున్నర అడుగుల మహిళ ఆదిమానవుని తల్లి. ఆమెకు వైజ్ఞానికులు లూసీ అని పేరు పెట్టారు. భూగర్భ శాస్త్రవేత్తలు ఈ లూసీనే ఆదిమానవుని తల్లిగా గుర్తిస్తారు. ఐ.హెచ్.ఓ కి చెందిన బీల్ కింబేల్, టీమ్ వైట్లు ఈ లూసీ అవశేషాల వయసు పంథొమ్మిదన్నర లక్షల సంవత్సరాలుగా లెక్కించారు. 1970లో టాంజానియాకు చెందిన మేరీ లిల్లి లూసీ 39లక్షల సంవత్సరాల పూర్వానికి చెందినదిగా గుర్తించింది. వీరి టీమ్ జ్యూలాముఖి రాతిబండల మీద లూసీ, ఆమె పరివారానికి చెందిన ఇతర సభ్యుల పాదాల గుర్తులను కూడా గుర్తించడంలో విజయం సాధించింది.

ఆదిమానవుని తల్లి లూసీని విజ్ఞానవేత్తలు ఆస్ట్రేలోపథికన్ అఫ్రెంసిస్ జాతిలో లెక్కించారు. వారి అభిప్రాయం ప్రకారం ఆమె చింపాంజీ, గొరిల్లా పాదాలతో సమానమైన పాదాలతో సంచరిస్తూ ఉండేది. డోనాల్డ్ జాన్సన్ ఈ లూసీని కోతి రూపంలో చిత్రించారు. దీని ముందు దవడ, కపాలము చింపాంజీకి సమానమైనవిగా ఉండేవి. లూసీ ఐదు అడుగుల కోతి కంటే ఎక్కువ నడకను కలిగి ఉండదని ఒక అభిప్రాయం. అది కాళ్లు, చేతులను స్వతంత్రంగా ఉపయోగించేది. అందువలననే భోజన వ్యవస్థలో కష్టం ఉండేది కాదు. ఇథియోపియాలోని గ్రేట్ రిఫ్ట్ కొండలలో దీని అవశేషాలు లభించాయి.

ఈ ఘాట్ ప్రత్యేకతలు ఏమిటంటే ఇక్కడ ఆఫ్రికా, సోమాలి, అరబ్ల టెక్టోనిక్ ప్లాంట్లు ఒకదానికొకటి కలుస్తాయి.

మనిషి కపాలం సుమారు 1300 ఘనపు సెంటీమీటర్లు ఉంటుందని అన్వేషకుల కథనం. మరి లూసీ కపాలం 500 ఘనపు సెంటీమీటర్లు ఉన్నది. హోమో హెవీలీస్ కపాలం 630 ఘనపు సెంటీమీటర్లు ఉన్నది. సాధారణంగా పురుషుడు అయిదు అడుగుల ఎత్తు, 100 పౌండ్ల బరువు ఉంటాడు. మహిళ బరువు 60 పౌండ్లు ఉంటుంది. లూసీ బరువు కూడా ఇంతే అని తేలింది. లూసీ ఒక లక్ష ఎనభైవేల సంవత్సరాలలో 9వేల తరాల యాత్రను నిర్ణయించిందని భావించబడుతోంది. ఈ లూసీ అవశేషాలు క్రీన్ లాండ్ మ్యూజియం ఆఫ్ నేచురల్ హిస్టరీలో ఉండబడ్డాయి. ఆమె కాలునిక చిత్రాన్ని ప్రప్రథమంగా ఓవెన్ లావ్ జాయ్, బ్రూసీ లెటీమర్లు తయారు చేశారు.

వృద్ధికి మూలం ప్రకృతి అనేది అందరకూ తెలిసిందే. ఈ ప్రకృతి నియమాలకు అనుగుణంగానే అఫ్రెంసిస్ కూడా వృద్ధి చెంది ఉండవచ్చు. బలమైన, ధృఢమైన జాతి మాత్రమే తన గుణాలను ముందు తరాలవరకు అందించగలదు. పర్యావరణ నియమం ఈ అఫ్రెంసిస్ మీద కూడా ఉండి ఉండవచ్చు. ఏది ఏమైనా విభిన్న ప్రమాణాలు ఆధారంగా ఈ జాతి 30 నుండి 20 లక్షల సంవత్సరాల వరకు నిర్వృంద్య భావంతో సంచరించింది. ఈ కాలంలో వారిలో శారీరక పరివర్తన ఏమీ జరుగలేదు. ఏదైనా మార్పు జరిగితే అది ఎముకలలోనే. కాలాంతరాన ఈ ఎముకల పరివర్తన మూడు కొత్త జాతులలో విభాజనం చెందింది. అవి ఆస్ట్రేలోపథికన్, ఆఫ్రేకేనస్, సైరాంథోపస్ రోబుస్టా, సైరాంథోపస్ బోసోయి రూపాలుగా తెలుస్తోంది. వైజ్ఞానికుల నమ్మకం ప్రకారం పి.రోబుస్టా, పి.బోసోయి కాలగర్భంలో కలిసిపోయాయి. ఎ.అఫ్రేకనస్ మాత్రమే జీవించగలిగింది. ఇది కూడా తరువాత నాగరిక మానవజాతి పూర్వజాతిగా అయింది.

దీనికి 25 లక్షల సంవత్సరాలకు పూర్వం హోమో హైబిలిస్ జాతి ఉండేది. వీరి పేరు హ్యూండ్ మాన్ గా తెలుస్తోంది. ఈ జాతి కపాలం మామూలుకన్నా పెద్దది. ఈ జాతి వారే ముందుగా తమ ఆత్మరక్షణకు సాధనాలను ఆవిష్కరించి ఉపయోగించడం ప్రారంభించారు. ఆదిమ జాతికి చెందిన వీరు ఆయుధాలను ఏ పని కోసం వినియోగించారనేది ఇక్కడ ముఖ్యమైన ప్రశ్న. ఈ విషయంలో కూడా వైజ్ఞానికులలో వేరువేరు అభిప్రాయాలున్నాయి. కొంతమంది వనస్పతులు, ఆహార సంగ్రహణలోను, కందమూలాల త్రవ్వకంలోను, చిన్నచిన్న జంతువుల బిలాలను త్రవ్వడంలోను

మత్తు పదార్థాలు ముందు బుద్ధి మీద దాడి చేస్తాయి.

ఉపయోగించేవారని చెబుతుంటారు.

బుద్ధిమంతులైన హోమో హైబిలిస్ వారు ఆయుధాలను ఆకర్షణీయ రీతులలో తయారు చేసేవారు. వాటిలో 1.52 మీటర్ల పొడవు, 45 కిలోల బరువు గలవి దొరికాయి. అయినప్పటికీ వీరు పూర్తిగా శాకాహారులు. ఈ ఆయుధాలను వారు అడవి జంతువుల నుండి ఆత్మరక్షణకు ఉపయోగించేవారు. దానితో పాటు ఇవి కందమూలాలు, మొక్కల త్రవ్వకానికి ఉపయోగపడేవి. ఈ జాతి తరువాత హోమో ఇరెక్టస్ 5 అడుగుల 6 అంగుళాలు ఉండేది. మెడ క్రింది భాగం ఈనాటి మానవునితో చాలా వరకు కలుస్తుంది. వీరి కపాలం గొరిల్లా, చింపాంజీలతో సమానమయిన వెడల్పు కలిగి ఉండేది. క్రింది దవడలో గడ్డము కనబడదు. నరజాతి విజ్ఞాన శాస్త్రంలో మానవునికి, కోతికి మధ్యజాతి ఆనవాలు కనబడదు. ఈ అజ్ఞాత జాతి ప్రామాణికతను వైజ్ఞానికులు తమతమ పద్ధతిలో తెలియజేయడానికి ప్రయత్నించారు.

నరతత్వ శాస్త్ర వైజ్ఞానికులు హోమో ఇరెక్టస్ ఉత్పత్తి ఆఫ్రికాలో జరిగిందని నమ్ముతారు. వైజ్ఞానికులు వీరిని సంచారజాతులుగా గుర్తించడం వలన ఆఫ్రికా నుండి విశ్వంలోని ఇతర ప్రాంతాలకు వీరు వ్యాప్తి చెంది ఉండవచ్చు. దీని అవధి 18 లక్షల సంవత్సరాలకు పూర్వానిది. గత 24 లక్షల సంవత్సరాల నుండి 4000 సంవత్సరాల వరకు హోమో ఇరెక్టస్ అస్తిత్వం కనబడింది. తరువాత వీరు మధ్య తూర్పు యూరప్ ల మీదుగా పసిఫిక్ ప్రాంతాలకు వ్యాపించారు. వైజ్ఞానికుల అభిప్రాయం ప్రకారం హోమో ఇరెక్టస్ వారి ఆయుధాలు ఇంకా వృద్ధి చెందిఉన్నాయి. వారు ఈ ఆయుధాలను ప్రత్యేకమైన రాళ్లతో తయారు చేశారు. అవి మొనదేలి, పగిలిపోనివిగా ఉండేవి. వైజ్ఞానికులు వీరి ఈ నైపుణ్యానికి 'ఎశ్యూలియన్' అని పేరు పెట్టారు.

ఎశ్యూలియన్ యుగంలో ఈ ఆదిమజాతి వారు పశువులను తోలుకుని ఏదో ఒక నిశ్చిత స్థానానికి వెళ్లేవారు. అంతే గాక క్రూర మృగాలను తమ పదునైన ఆయుధాలతో కొట్టి తరిమేసేవారు. వీరి చేతిలో మరణించే జంతువులలో ఎక్కువగా గుర్రాలు, చిన్నచిన్న జంతువులు ఉండేవి. భూగర్భ శాస్త్రవేత్తలు, నరతత్వ శాస్త్రవేత్తలు ఏవో నిశ్చిత స్థానాలలో లభించిన రాశులను చూసి ఈ నిర్ణయానికి వచ్చారు. ఈ కాలంలో కందమూలాలు

సంగ్రహించడం, చిన్నచిన్న జంతువులను వేటాడటం బాగా వాడుకలో ఉండేవి. వీరిని సర్వ భక్షకులుగా విజ్ఞానశాస్త్రం అనుమానిస్తోంది. వీరి ఆహారంలో ప్రాణి ప్రాటీన్లు ముఖ్య వస్తువులుగా ఉండి ఉండవచ్చు. హోమో ఇరెక్టస్ జాతి ఆయుధాల విషయంలో ఆస్ట్రేలియన్ నేషనల్ యూనివర్సిటీ, కెన్బెర్రాకు చెందిన ప్రొఫెసర్ ఎలెన్ థార్నే ఇలా చెబుతున్నాడు - ఆది మానవులు రాళ్లతోనే కాక వెదురు కర్ర మొదలైన వాటితో కూడా ఆయుధాలు తయారు చేసి ఉపయోగించేవారు. తూర్పు ఆఫ్రికాలో రిస్సీపూట్లో దీనికి ఆధారాలు లభిస్తాయి.

హోమోఇరెక్టస్ కాలంలో నరవిజ్ఞాన శాస్త్రకారులు మానవ వికాసానికి చెందిన విషయాలు తెలుసుకోవడానికి ఇంకా అనేక జీవన ఆధారాలను వెలికితీశారు. ఈ విషయం గురించి 'సైన్స్' పత్రికలో విస్తృత వివరణ ప్రచురింపబడింది. దీని ప్రకారం 1936లో మోజోకార్డ్ చైల్డ్ యొక్క పదిలక్షల సంవత్సరాల పురాతన కపాలం బయటపడింది. రేడియో యాక్టివ్ పరీక్షలతో కనిపెట్టిన ఒక ప్రక్రియ ద్వారా దీని వాస్తవిక వయసు 20 లక్షల సంవత్సరాలు ఉంది. విజ్ఞానవేత్తలు దీనిని "మిస్సింగ్ లింక్" రూపంలో గుర్తించారు. స్వీశర్, మానవ వికాస యాత్ర ఈ జీవ అవశేషాల నుండే ప్రారంభమైందని నమ్మి, ఇది లక్షలాది సంవత్సరాల ప్రాచీనమైనదై ఉండవచ్చని చెప్పాడు. విజ్ఞాన వేత్తల అభిప్రాయం ప్రకారం ఈ వలసల చరిత్ర చాలా పురాతనమైనది. ఏనుగు కూడా ఆఫ్రికాను వదిలి వెళ్లింది. ఇదే విధంగా ఆదిమానవుడు కూడా ఆఫ్రికాలోని ప్రతికూల వాతావరణం నుండి రక్షణ పొందడానికి ఇతర ప్రాంతాలకు వెళ్లి ఉండవచ్చు.

ఏల్ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన సైలియంటాలజిస్ట్ ఎలిజబెత్ వార్థా ఆదిమానవునిలో నిరోధక శక్తి ఆశ్చర్యజనకంగా వృద్ధి చెందిందని గుర్తించింది. ఈ శక్తి ఆధారంగానే వారు ప్రకృతి భీభత్సాలను నవ్వుతూ సహించేవారు. ఇలాంటి విపరీత పరిస్థితులలో వారు నశించకపోవడమే దీనికి అతిపెద్ద ప్రమాణం. ఎలిజబెత్ అభిప్రాయం ప్రకారం 25 నుండి 27 లక్షల సంవత్సరాలకు పూర్వం ఆఫ్రికాలో అల్పకాల హిమయుగం ఉంది. ఆ సమయంలో అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత 11 డిగ్రీల సెల్సియస్ ఉండేది. ఇందువలననే ఆదిమానవుడు సవానా లాంటి వేడి ప్రదేశాలకు వలసపోయాడు. పెద్దపెద్ద దట్టమైన అడవులు, వృక్షాల మధ్య

సేవా మార్గం భక్తిమార్గం కన్నా ఉన్నతమైనది.

నివసించేవాడు. ఈ కారణంగానే ఈ జీవులను వృక్షోపజీవులు అనేవారు. వీరు చేతులను ఎక్కువగా ఉపయోగించేవారు. వర్షాలు ఇతర కారణాల మూలంగా వాతావరణంలో చాలా మార్పు వచ్చింది. అడవులు, గడ్డిమైదానాలు ఆవిర్భవించాయి. మైదానపు కాంతులలో చింపాంజీ మొదలైనవి బయలుదేరాయి. అప్పుడు కాళ్ల ఉపయోగం ప్రారంభమైంది. వికాసపు ఈ చరణంలో కాళ్లు వృద్ధి చెందిన తరువాతనే ఆదిమానవుడు ప్రపంచంలోని ఇతర ప్రాంతాల వైపు వెళ్లి ఉండవచ్చు.

జాన్ హాప్కిన్స్ విశ్వవిద్యాలయ ప్రొఫెసర్ వాకర్ అభిప్రాయం ప్రకారం హోమో సిపియస్ జాతి హోమో ఇరెక్షస్ నుండి వికసించింది. నరవర్గ శాస్త్రవేత్తలు హోమో సిపియస్ల ఉత్పత్తి కూడా ఆఫ్రికాలోనే జరిగిందని భావిస్తున్నారు. ఆధునిక మానవునికి హోమోసిపియస్లకు మధ్య సన్నిహిత సంబంధం ఉన్నది. ఆస్ట్రేలియాకు చెందిన థార్నే అభిప్రాయం ప్రకారం హోమోసిపియస్లు అనేక వర్గాలుగా విడిపోయారు. ఈ వర్గాల తరాల మధ్య అనువంశిక గుణాల స్థానాంతరణ జరిగింది. ఈ రకమైన వైజ్ఞానిక నమ్మకాల ప్రకారం మానవ జీన్ జోహాన్స్ బర్గ్ నుండి బీజింగ్ వరకు, పారిస్ నుండి చెన్నై వరకు ప్రసరించింది. 'టైమ్' పత్రిక 14 మార్చి 1994 సంచిక ప్రకారం చైనాలో లభించిన రెండు లక్షల సంవత్సరాల నాటి జీవశకలం ఆసియాలో మానవ ఉత్పత్తి సంకేతాన్నిస్తోంది. గోరఖ్పూర్ విశ్వవిద్యాలయానికి చెందిన అసిస్టెంట్ ప్రొఫెసర్ శ్రీ హెచ్. గోపాల్ శోధనా పత్రం "ప్రాగ్ ఐతిహాసిక్ మానవ్ ఔర్ సంస్కృతి"లో కూడ ఇలాంటి చర్చలే ఉన్నాయి.

విజ్ఞాన శాస్త్రవేత్తల ప్రకారం మానవులలో నాలుగు జాతులున్నాయి. శ్వేతకేశన, పసుపురంగు మంగోలియన్లు, నల్లటి నీగ్రోలు, రెడ్ ఇండియన్లు. ఈ నాలుగు కాక భారతజాతి ఐదవ జాతిగా గుర్తించబడింది. ఈ జాతిలో నాలుగు రంగులు, ఆకారాల మిశ్రమం ఉన్నది. జెనెటిక్ రచన వలన పుష్టమయ్యేదేమిటంటే భారతజాతి ఈ నాలుగు జాతుల సంక్రమణంతో ఉద్భవించలేదు. భారతీయులలో అన్ని రకాల జీన్స్ లభిస్తాయి. ప్రపంచంలోని ఏ ఇతర మానవ జాతిలోను అన్ని జాతుల ఆకారాల జీన్స్ లేవు. వర్ణ సంక్రమణం లేకుండా శ్వేతజాతి, నీగ్రో లేదా మంగోలియన్ ఆకృతి గల బాలకుడు ఉద్భవించడు. కాని భారతీయులలో ఇప్పుడు కూడా ఏ కులంలోనైనా వర్ణసంక్రమణం లేకుండానే నీగ్రో, మంగోలియన్

లేదా కాకేశన్ ఆకృతి గల శిశువు జన్మిస్తాడు. దీన్ని బట్టి పరిశోధకులు మనుష్య జాతి ఉత్పత్తి భారత్లోనే జరిగిందనే అర్థాన్ని తీస్తున్నారు.

డాక్టర్ ఐన్సన్, ఇతర కొంతమంది శాస్త్రవేత్తలు భౌగోళిక స్థితిని అధ్యయనం చేసి పూర్వకాలంలో ఆఫ్రికా, అమెరికా, యూరప్ లలో మానవ ఉత్పత్తికి కావలసిన పరిస్థితులు ఉండేవి కావని నిర్ధారించారు. డాక్టర్ ఐన్సన్ మానవ ఉత్పత్తి సంఘటన హిమాలయాలవైపు జరిగిందని సూచిస్తున్నాడు. టేలర్ సాహెబ్ ఆ స్థానం స్వర్ణతుల్యమైన కాశ్మీరే అని చెబుతున్నాడు. ఇరాన్ కు చెందిన పార్శీ జాతి కూడా తమ మూల నివాసం హిమాలయాలనే నమ్ముతారు. పార్శీలు, హిందువులు, యూదులు, క్రీష్టియన్ల మత గ్రంథాల ప్రకారం పదినెలలు చలి, రెండునెలలు వేడి ఉండే స్థానంలో సృష్టి ప్రారంభమై ఉండాలి. కనుక, అది ఖచ్చితంగా మానవసరోవరం నుండి కాశ్మీర్ వరకు అయి ఉండాలి. ఇట్టే అలీ హతిమ్ కూడా హిందూ పర్వతాలలోనే ఆదమ్ స్వర్గం నుండి దిగాడని అంగీకరిస్తున్నాడు. చరిత్రకారుడు ఎ.ఎల్.బాశమ్ తన ప్రసిద్ధ గ్రంథం 'ద వండర్ దట్ వాజ్ ఇండియా'లో క్రీస్తుకు సుమారు ఒక లక్ష కంటే ఎక్కువ సంవత్సరాలకు ముందు ఆదిమానవుడు మొదటి సారిగా తన ప్రథమ జీవన చిహ్నాన్ని భారత్ లో వదిలాడని వ్రాశారు. మహాభారతంలో ఈ శ్లోకం కూడా మానవ జాతి ఉత్పత్తి భారత్ లోనే జరిగిందని తెలియజేస్తుంది-

**అథగచ్ఛేత రాజేంద్ర దేవికాంతోక విశ్రుతామ్ ।
ప్రసూతిర్యత్ర విప్రాణాం శ్రూయతే భరతర్షభ ॥**

అర్థం : సప్తరుచి తీర్థం వద్దగల విశ్రుతా నదీ శాఖ అయిన దేవికా నదీ తీరాన మానవ జాతి ఉత్పత్తి జరిగింది. ఇలాంటి అన్ని ప్రమాణాలు ఆదిమానవుని జన్మ దేవభూమి భారత్ లోని ఉత్తరాఖండ్ ప్రాంతంలోనే జరిగిందని ధృవపరుస్తున్నాయి. ఇక్కడ నుండే సభ్యతా కిరణాలు అన్ని వైపులా వ్యాపించాయి. ఇదంతా సుష్టంగా తెలిసిన తరువాత భారత్ లో జన్మించడం ఇంత గొప్పగా ఎందుకు భావిస్తారో అర్థమవుతుంది. సురదుర్లభమైన ఈ తనువు జననీ జన్మభూమి కోసం వినియోగపడితే అంతకన్న శ్రేష్టమైనది ఇంకేముంది.

అనువాదం: డి.వి. ఆర్. మూర్తి

H H H

జీవన లక్ష్యానికి తలుపులు తెరుస్తుంది ధైర్యం.

పరిమిత కుటుంబం ప్రగతికి బాట

మనిషికి ఒక ఇంటివాడు కావడమన్నది తప్పని సరి విషయం కాదు. చేతుల్లో బలం ఉన్నవారే బరువు ఎత్తుకొనడానికి సిద్ధపడాలి. శారీరక, మానసిక, ఆర్థిక స్థితి బలంగా ఉండని వారు అవివాహితులుగా ఉండిపోవడమే ఉత్తమమైన విషయమని ప్రతి మనిషీ తెలుసుకొనాలి. ఆ విషయం తెలుసుకొనకపోతే అతడు భార్యబిడ్డల జీవితాలను అంధకార బంధురం చేసినవాడవుతాడు. వాళ్ల క్షోభకు కారణం అవుతాడు. తమ కామ వాంఛలు తీర్చుకోవడానికి అనాలోచితంగా పెళ్లి చేసుకుని, పిల్లలను కని పెంచలేక, పోషించలేక వాళ్లను దరిద్రులుగా, దేశ దిమ్మరులుగా మారుస్తారు. అటువంటి వారు నైతికంగా, సామాజికంగా పాపం చేస్తున్నట్లే లెక్క. పెళ్లి చేసుకున్న తర్వాత కనీసం కుటుంబ నియంత్రణ పాటించినా కొంతమేలు జరుగుతుంది. శిశుహత్యలు, భ్రూణ హత్యల వంటి పాపం నుండి వారు తప్పించుకోగలుగుతారు.

ఇప్పుడు మేధావి వర్గాలలో రోజురోజుకీ బలం పుంజుకుంటున్న ఆలోచన దీని గురించే. అవివాహితులుగా జీవితం గడపమని పలువురు సలహా ఇస్తున్నారు. ఒకవేళ చేసుకున్నా సంతానం కలుగకుండా ఆరంభం నుండే జాగ్రత్తలు తీసుకొనమని వారు చెబుతున్నారు. పిల్లలను ఉన్నతులుగా తీర్చిదిద్దగల ఆర్థిక, బౌద్ధిక, శారీరక సామర్థ్యం ఉన్నవారు కూడా ఒక్కరు లేదా ఇద్దరు పిల్లలతో సరి పెట్టుకోవాలని అంటున్నారు.

జనాభా సమస్యకు విజ్ఞానులు సూచించే ఉపాయాలలో ఒకటి - ఉన్నత వర్గీయులు పెళ్లి చేసుకోవచ్చు. కాని పిల్లలను కనకూడదు. వారు నిమ్మ వర్గీయుల బిడ్డలను చేరదీసి లేదా దత్తత తీసుకుని వారిని తమ ఆశ్రయంలో పెంచి విద్యాబుద్ధులు చెప్పించాలి. మరొక ఉపాయం - వివాహం 25-30 సంవత్సరాలలోపు చేసుకొనరాదు. కారణం, సంతానోత్పాదనలో సగం వృద్ధి ఈ వయస్సులోనే ఉంటుంది. అటుపైన సంతాన కణాల సామర్థ్యం తగ్గిపోతుంది. కాబట్టి 30 సంవత్సరాల లోపు యువకుల వివాహమును చట్ట విరుద్ధమైనదిగా నిర్ణయించడం మంచిదనే అభిప్రాయం ఉంది. ఇదే విధంగా మూడో ఉపాయం ఏమంటే బాల్య వివాహాలను పూర్తిగా నిషేధించడం.

శృంగార సాహిత్యం రేడియో టీవీలలో అదే విధమైన కార్యక్రమాల ప్రసారం మనుషులను కామోత్తేజకులను చేస్తున్నవని, యువకులను పెడదారులు పట్టించి బ్రహ్మచర్యమనే దానికి అర్థం లేకుండా చేస్తున్నదని శాస్త్రజ్ఞులు, ప్రతిభాసంపన్నులు, మేధావంతులు అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఇటువంటి క్లిష్ట పరిస్థితిలో ఆచరణకు సాధ్యపడే ఉపాయమంటే - స్త్రీ పురుషులు సకాలంలో వివాహం చేసుకుని సంతానం కలగకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవడం. శారీరకంగా, మానసికంగా వారు అందుకు సంసిద్ధులై ఉండాలి. సంతాన నిరోధక పద్ధతులను పాటించాలి. లేదా కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు చేయించుకోవాలి. మేధావుల పనేమిటంటే అధిక జనసంఖ్య వలన కలిగే కష్టనష్టాలను ఎప్పటికప్పుడు అందరికీ తెలియజేస్తూ వ్యక్తులలో మరింత మెలకువ కలిగించడం. సంతాన నిరోధ పద్ధతులను కేవలం ఉపన్యాసాలకు, ఉపదేశాలకే పరిమితం చేయక వాటిని వ్యవహారికంగా కార్యాన్వితం చేయిస్తూ ఉండాలి.

ఈ విషయంలో జపాను ప్రభుత్వం ఎప్పటినుండో అప్రమత్తంగా ఉన్నది. ఏ కుటుంబం సంతానాన్ని పోషించలేని స్థితిలో ఉంటుందో ఆ కుటుంబానికి ప్రభుత్వమే కుటుంబ నియంత్రణ ఆపరేషన్లు చేయించుతుంది. అప్పటికే గర్భధారణ జరిగి ఉంటే గర్భస్రావం చేయిస్తుంది. నియంత్రణ లేకుండా జనాభాను పెంచుకుపోతుంటే తమ చిన్న ద్వీపం 40-50 సంవత్సరాలలో మిడతల దండువలె మనుషులతో క్రిక్కిరిసి పోతుందని, ప్రజల కనీస అవసరాలు కూడా తీరని పరిస్థితి ఎదుర్కొనవలసి వస్తుందని, ఆకలి చావులకు గురికాక తప్పదని ఆ దేశ ప్రజలకు బాగా తెలుసు. ఆ దయనీయ దుస్థితి బారిన పడకుండా ఉండాలంటే జననాలపై నియంత్రణ అవసరమని వారు అర్థం చేసుకొన్నారు. అందుకు ప్రతి వ్యక్తీ సహకరిస్తుంటాడు. దీని వల్లనే పరిమితమైన వనరులున్నప్పటికీ ఆదేశం సమున్నత స్థాయిలో నిలబడగలిగింది. భోగభాగాలతో తులతూగుతున్నది.

అంతే కాదు. జపాను స్త్రీ-పురుషులు వివాహానికి పెద్దగా ప్రాధాన్యం ఇవ్వరు. వారిలో మూడో వంతు మంది

ఆలోచనలోని లోపాన్ని సరిజేయడం మహత్తర సేవ.

జీవితాంతం అవివాహితులుగానే ఉండిపోతారు. పెళ్లి చేసుకోదలుచున్న వారు కూడా బాగా వయసు వచ్చిన తర్వాత చేసుకుంటారు. వెంటనే సంతానం కలగకుండా తగిన చర్యలు కూడా చేపడతారు. పిల్లలను కనే వారి సంఖ్య చాలా తక్కువగా ఉంటుంది. ఒకరిద్దరు పుట్టగానే పిల్లలను కనడానికి శాశ్వతంగా స్పృష్టి చెప్పతారు.

ఇప్పుడు మన దేశంలో నానాటికీ చేయి దాటి పోతున్న జనాభా పెరుగుదలను అరికట్టాలంటే కొన్ని కఠినమైన చర్యలు చేపట్టక తప్పదు. భార్యాబిడ్డలను పోషించగల సమర్థత లేనివారు వివాహం చేసుకొనకుండా ఉండడం కూడా మంచిదే.

వివాహము మరియు జననములపై క్రొత్త సమీక్ష

గృహ వ్యవస్థలో వివాహం అనేది యౌవన ఆచారం. దానివలన సంతానసాఫల్యత అను ఫలితం కలుగుతుంది. దాంపత్య జీవితపు వాస్తవిక ఉద్దేశ్యం గంగాయమునల వంటి రెండు ప్రవాహాలను ఒకటిగా కలిపి ఒకే ఆత్మగా, సంగమంగా చేయడం. అయితే ఆ ఆదర్శం ఆచరణలో అరుదుగా కానవస్తోంది. ఇప్పుడు వివాహమనే తంతుమీద, పురాతన ఆచారాల మీద క్రొత్త కోణంలో విశ్లేషణ జరుగుచున్నది. దాని పరిణతిపై లోతుగా దృష్టి సారించి ఆలోచిస్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో అన్నిటికన్నా ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం జనన సంబంధమైన వివాహానికి ఇవ్వబడుతున్నది. మామూలుగా అయితే దాంపత్య జీవితం సఫలం కావడానికి సంతానోత్పాదనయే చిహ్నంగా భావించబడుతుంది. కాని ఇప్పటి విషయం దానికి విరుద్ధంగా ఉన్నది. జనన జన్యమైన అశౌకర్యాలు, సమస్యలు ఉన్న వివాహ వ్యవస్థ మనిషికి ఉపయోగమా? నిరుపయోగమా? అని కొందరు ఆలోచిస్తున్నారు.

గడచిన దినాలలో అర్థశాస్త్రజ్ఞులు, సమాజ శాస్త్రజ్ఞులు జననాల ఉపయోగంపై ప్రశ్నార్థకం పెట్టారు. ఈ విషయం మీద చర్యలు కొద్దికాలం క్రితం ఆరంభమయ్యాయి. కాని విషయం ఎక్కడ మొదలై ఎక్కడకు చేరిందంటే - మార్టన్ గ్రంథం “ఎస్సే ఆన్ ది ప్రిన్సిపల్ ఆఫ్ పాపులేషన్”(1789లో ప్రచురింపబడినది) ప్రపంచం మొత్తం మీద మేధావి వర్గాన్ని, ఆలోచనాపరులను కుదిపేసింది. గ్రంథంలో ప్రతిపాదించిన విషయమేమిటంటే పెరుగుతున్న జనాభా వలన పేదరికంతో పాటు అనేకమైన ఇతర సమస్యలు పెరగడం. యదార్థ ప్రమాణాలను సంఖ్యలతో

సహా చూపిస్తూ జనాభాను నియంత్రించక పోతే దానికి చాలినంత ఆహారధాన్యాలు, విద్య, వాహనాలు, చికిత్స వంటి ప్రాథమిక సాధనాలు కూడా సమకూర్చలేము అన్న విషయాన్ని నిరూపించే ప్రయత్నం ఆయన చేశారు. అప్పుడుగాని జనాభా నియంత్రణకు కఠినమైన చర్యలు చేపట్టక తప్పదన్న విషయం అందరికీ తెలిసిరాలేదు.

ఆరంభంలో ఈ ప్రతిపాదనకు ధార్మిక రంగాల నుండి వ్యతిరేకత ఎదురైంది. అన్ని మతాలూ ఈ ఆలోచనను వ్యతిరేకించాయి. రచయితను మత ద్రోహిగా పరిగణించాయి. కాని, మేధావులు దాని గురించి లోతుగా అధ్యయనం చేసి సమస్య వాస్తవిక రూపాన్ని తెలియజెప్పారు. ప్రతిపాదన బలం పుంజుకోగానే కార్యాన్వితం కావడానికి రంగం సంసిద్ధమైంది. డా॥ చార్లెస్ డాయిస్ డేల్, చార్లెస్ వాడ్లాఫ్ కలిసి సం॥ 1861లో కుటుంబ నియంత్రణ గురించి ప్రచారం చేస్తూ దానికి సంబంధించిన అనేక పద్ధతులు చెప్పడానికి ఒక సంస్థను స్థాపించారు. తమ ఆలోచనలకు వ్యవహారిక రూపం ఇవ్వడానికి ఒక పుస్తకాన్ని ప్రచురించారు. దాని రచయిత రిచర్డ్ కార్లైల్. ఆర్థిక సమస్యలు పెరగడానికి కారణం కేవలం అనియంత్రిత జనాభా ఒక్కటే కాదని, స్త్రీల దుర్లభ, అనారోగ్యం, అస్వతంత్రత కూడా ఈ సమస్యకు కారణాలని ఆయన నిరూపించారు. ఆయన చెప్పేదేమిటంటే - జన్మనిష్ఠమనగానే ఈ అనావశ్యక భారాన్ని మోస్తూ స్త్రీ పురుషుడి ద్వారా దోపిడీకి, అణచివేతకు గురి అవుతున్నదని. అతి కొద్ది సమయంలోనే ఈ పుస్తకం లక్షల వ్రతులు అమ్ముడయ్యాయి. దాని ప్రభావం విద్యావంతులైన స్త్రీలపై లోతుగా పడింది. ఫలితంగా వారు సంతానోత్పాదన భారాన్నుండి తమ్ముతాము రక్షించుకొనడానికై సహాయ నిరాకరణ వంటి చర్యలు చేపట్టారు.

ఐరోపాలో పారిశ్రామిక విప్లవంతో ఈ ఉద్యమానికి మరింత బలం చేకూరింది. 18వ శతాబ్దంలో అతి వేగంగా కార్ఖానాలు, కార్యాలయాలు ఏర్పడ్డాయి. ఎన్నో క్రొత్త క్రొత్త కార్యక్రమాలు, ఉద్యమాలు ఆరంభమయ్యాయి. వాటి వలన పెరిగిన పనికి పురుషులు చాలనపుడు స్త్రీలను భర్తీ చేయడం మొదలైంది. దీనితో స్త్రీలలో స్వావలంబన, స్వాభిమానాలతో పాటు సమానత్వాన్ని చాటే ఉత్సాహం మేల్కొన్నది. ఆ ఉత్సాహంలో వారు జన్మనిష్ఠమనే చర్యనుండి బయటపడే ప్రయత్నం చేయసాగారు. అదే విధంగా పురుషుల ఆలోచనల్లో కూడా మార్పు రాక తప్పలేదు. అంతవరకూ భార్యను

పుణ్య ఫలితం జన్మ జన్మాంతరాల వరకు లభిస్తుంది.

వంటింటికి, పిల్లలను కని పెంచడానికి మాత్రమే పరిమితం చేసిన పురుషుడు ఆమె తనతో పాటు సంపాదించడానికి అంగీకరించవలసి వచ్చింది. లేకపోతే పెరుగుతున్న ఖర్చులను తట్టుకునే మార్గం లేకపోయింది. ఏటా కాన్పులతో, పిల్లల సంరక్షణతో సరిపోయే స్త్రీకి ఇంట్లోంచి బయటకు రావాలన్నా కొద్దో గొప్పో సంపాదించాలన్నా అవకాశం ఎక్కడ దొరుకుతుంది? ఈ సమస్యలకు సమాధానం పరిమిత కుటుంబం. ఇలా జాతి ఆర్థిక సమస్యకు పరిష్కారంగా కుటుంబనియంత్రణ అనివార్యమైన అవసరంగా కనబడింది.

వివాహ ప్రక్రియ వలన స్త్రీ పురుషులిద్దరికీ సౌకర్యం కలగాలని అంగీకరించబడుతూ ఉన్నది. స్థిరమైన సహకారం సదా లాభకర పరిణామాలను ఉత్పన్నం చేస్తుందన్న సిద్ధాంతం సత్యమైనప్పటికీ వివాహం జరిగిన తర్వాత మితిమీరిన కోరికల ఫలితంగా పిల్లల గుంపు తయారౌతుంది. వారి ఆలనాపాలనా, రోగాలు రోచులతో మానసికంగా, శారీరకంగా అలసిపోయిన భార్యభర్తల నడుమ ఉండవలసిన సాన్నిహిత్యం పలుచబడుతూ వస్తుంది. దారిద్ర్యం, అసౌకర్యాలు పెరుగుతున్న కొద్ది ఇద్దరి మనసుల్లోను ఒకే రకమైన ఆలోచన చోటు చేసుకుంటుంది. 'పెళ్లి చేసుకోకుండా ఉంటే బాగుండేది' అని.

ప్రత్యేకంగా ఈ ఆలోచన పురుషుల కంటే స్త్రీలలో ఎక్కువ ఆందోళన కలుగచేసింది. స్త్రీల మీద గృహిణి, తల్లి అను బాధ్యతలను, భారాన్ని మోపుతున్నారు. ఇంటి పనులతో, సంతానోత్పాదనతో ఆమె జీవితం చివికి శిథిలమయ్యేలా చేయబడింది. ఫలితంగా వారు స్వతంత్ర వ్యక్తిత్వ రక్షణ కోసం అనివాహితులుగా ఉండిపోవడానికే ఎక్కువగా ఇష్టపడ్డారు. స్త్రీ విమోచన ఉద్యమం ఆరంభంలో వారి వ్యక్తిత్వ విలువల గురించి మాత్రమే మొదలైంది. మొదటి చరణంలో వారు తమ కోరికలను ఇలా వ్యక్తపరిచారు- తమను కూడా మనుషుల్లా చూడాలి. పురుషులతో పాటు మానవ అధికారాలన్నిటినీ సొందనివ్వాలి. రానురాను వారి కోర్కెలు మరింత విశాలతను సంతరించుకున్నాయి. స్త్రీకి వివాహం తప్పనిసరి కాదు. ఒకవేళ వివాహం చేసుకున్నా దానివలన ఆమెకుండే స్వేచ్ఛాస్వాతంత్ర్యాలకు అడ్డంకి కలుగరాదు. పునర్జన్మ వంటి ప్రసవవేదనకు వారు ఎక్కువ సార్లు గురి చేయబడరాదు. ఇవే వారి కోరికలు.

ఈ విషయంపై వెలువడిన కొన్ని పుస్తకాలు

ఉత్తేజకరమైన వాతావరణాన్ని ఉత్పన్నం చేశాయి. బేటీ ఫిడెన్ పుస్తకం "ఫెమి మిస్టిక్" ఐరోపాలోను, అమెరికాలోను గొప్ప దుమారం లేపింది. ఆ పుస్తకం 1963లో ముద్రించబడింది. అందులో వివాహాన్ని వాసనాత్మకంగా చేసిన చట్టంగా వర్ణించారు. పెళ్లి అవసరమే కాదు అనైతికమైనది కూడా అని వర్ణించారు. వివాహ బంధాన్ని ఒక కూపంగా వర్ణించి అనాలోచితంగా అందులో పడవద్దని సలహా కూడా ఇచ్చారు.

స్త్రీ విమోచన ఉద్యమం వారిని ఎన్నో రంగాలలో సమానాధికారాలను సొందడానికి చాలావరకు అవకాశం కల్పించింది. అమెరికాలోని శ్రామికులలో 80 శాతం మహిళలే. అయితే, వారంతా నామమాత్రపు విలువలతో, తక్కువ వేతనాలతో పనులు చేస్తున్నారు. ఉన్నతమైన, విలువైన పదవులు కేవలం 5 శాతం మహిళలకు మాత్రమే లభించాయి. అమెరికా కన్నా రష్యాది మెరుగైన పరిస్థితి. అక్కడ స్త్రీలలో 70 శాతం వరకు డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు వంటి పెద్ద పదవులు లభించాయి.

సాధారణంగా అన్ని రంగాల్లో పురుషులే సమర్థులని భావిస్తారు. స్త్రీలు వంటపని, పిల్లల పెంపకంలో మాత్రమే సామర్థ్యం కలిగి ఉంటారన్న అపోహ తరతరాల నుంచి వస్తున్నది. కానీ, అవకాశం అందిరాగానే స్త్రీలు అన్ని పనుల్లోనూ తమ శక్తిసామర్థ్యాలను ప్రకటిస్తూ, పురుషులకన్నా తాము సమర్థులమన్న భావన అందరికీ కలిగేలా ప్రతి రంగంలో నిరూపించుకుంటున్నారు. సమర్థతలోనే కాక మరి అనేక విషయాల్లో ఆమెకు ఎన్నో ప్రత్యేకతలున్నాయి. జన్మనివ్వడానికి కావలసిన క్రోమోజోమ్స్ స్త్రీ దేహంలో మాత్రమే లభ్యమవుతాయి. స్త్రీ హృదయం పురుషునితో పోల్చినపుడు మరింత బలంగా, పటిష్టంగా ఉంటుంది. అనేక అసౌకర్యాలలో బ్రతుకుతున్నా దీర్ఘకాలం జీవించే విషయంలో కూడా వారే ముందున్నారు. జీవశక్తి అనే ధనం వారి వద్ద పుష్కలంగా ఉన్నది. కరుణ, సహనం, సృజనాత్మకత వంటి గుణాలలో కూడా స్త్రీలే ముందున్నారు. చదువు సంధ్యల్లోను, ఆటపాటల్లోనూ బాలురకన్నా బాలికలే ముందుంటారు. ఈ సత్యప్రమాణాల వలన తెలుస్తున్నదేమిటంటే - తన్ను తాను అధికుడిగా భావించుకునే పురుషుడు స్త్రీకన్నా అల్పుడు అని.

"నేషనల్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ ఆఫ్ సోషలాజికల్ రీసెర్చ్" సంస్థ నిపుణుడు డా॥ జాన్స్ బెర్నార్డ్ అభిప్రాయం ఏమంటే - "వివాహం వలన స్త్రీ కన్నా పురుషుడే

అహంకారికి దేవుడు ఎక్కడా ఉండడు.

ఎక్కువ లాభం పొందుతున్నాడు. గృహస్థు అయిన పురుషుడు నిశ్చింతగా, సంతోషంగా ఉండగలుగుతాడు. ఆరోగ్యంగా ఉండడమే కాక ఎక్కువ రోజులు బ్రతుకుతున్నాడు. పిల్లలకు జన్మనివ్వవలసిన పని, పాలిచ్చి పెంచవలసిన అవసరం లేనందున అతడికి దేహదారుడ్యం చివరివరకు ఉంటుంది. అదే స్త్రీ అయితే, వివాహితురాలు కాగానే వంటపని, ఇంటికాపలా పని, దాది చేసే సేవలు, అతిథి అభ్యాగతుల సేవాసత్కారాలు మొదలైన అనేక కార్యాలతో పాటు పిల్లలను కని వారిని పెంచే పని వంటి బరువు బాధ్యతలు ఆమెపై పడతాయి. అందుకు ప్రతిగా ఆమెకు తిండి-బట్ట మాత్రం ముడుతుంది.” ఇలా అంటూ ఆయన అవివాహితురాలికన్నా వివాహితురాలు మానసికంగా, శారీరకంగా దుర్బలురాలు, దుఃఖితురాలిగా ఉంటుందని చెప్పారు.

ప్రఖ్యాత నాటక రచయిత జార్జ్ బెర్నార్డ్ షా కూడా వివాహ వ్యవస్థపై కటువైన వ్యంగ్య విమర్శలు చేస్తూ దానిని చట్ట సమ్మతమైన వ్యభిచారంగా పేర్కొన్నారు. దాని వెనుక ఆదర్శాలన్నవి నామమాత్రంగా కూడా లేవని ఆయన ఉద్దేశ్యం.

ఈ శతాబ్దంలో జరిగిన పైన పేర్కొన్న ఆలోచనా మథనం అనేక రకాల ప్రతిక్రియలను ఉత్పన్నం చేసింది. అమెరికాలోని స్త్రీ విమోచన ఉద్యమం, విద్వేషంలోనుండే పుట్టుకువచ్చింది. అందులో తాము పురుషుల నుండి వేరుగా ఉండాలని, తమ స్వతంత్ర ప్రతిభను తమ వ్యక్తిత్వంతోనే వికసింప చేసుకొనాలన్న బలమైన నిర్ణయమున్నది. చైనాలోని

స్త్రీలు ఈ విషయంలో అన్ని దేశాల మహిళల కన్నా ముందున్నారని చెప్పవచ్చు. అక్కడ ధరించే దుస్తులు, చేసే పనులు, నిర్వహించే బాధ్యతలు మొదలైన అన్ని విషయాలలో స్త్రీ పురుషుల నడుమ ఉండే భేదం అంతమొందించబడింది. రెండు వర్గాలవారూ చేయిచేయి కలిపి పోటీలు పడుతూ తమ సామర్థ్యాన్ని నిరూపించుకుంటూ ఉంటారు. కుటుంబాన్ని పెరగనివ్వక పోవడాన నవ్వుతూ తుళ్లుతూ రోజులు గడుపుతుంటారు. చౌకబారు సాహిత్యం, ఉత్తేజ పూరితమైన వేషభాషలు అక్కడ కంటికి కానరావు.

కాముకత, రతిచింతన, అధికసంతానం వంటి బలహీనతలు సమస్యలకు, అనారోగ్యానికి, అకాలమరణాలకు కారణమవుతున్నాయి. ఈ విధంగా అన్ని సమస్యలకు మూలం అధిక జనాభా అన్న విషయం తెలిసి వచ్చింది. అనేక అధ్యయనాల తర్వాత నేటి యువతరంలో జననాల పట్ల ఆలోచనా విధానంలో మార్పులు రాసాగాయి. ప్రభుత్వం చేసిన చట్టాలకన్న ప్రజల మనస్సులలో నాటుకుని ఉండే నమ్మకాలకే ఎక్కువ బలం ఉంటుందన్న విషయం అందరికీ తెలిసిందే. కాబట్టి ప్రతివ్యక్తి మూఢ నమ్మకాలకు స్వస్తి పలకాలి. కుటుంబ సంక్షేమాన్ని, దేశ సౌభాగ్యాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని కుటుంబ నియంత్రణను తప్పక పాటించాలి. ఇతరులు కూడా పాటించేలా చూడాలి.

అనువాదం- విజయకుమారి

సగం నిండిన కమండలం

ముని కౌత్యుడు కమండలంలో సగానికి నీరుని నింపి ఇది ఖాళీయా? నిండు కమండలమా? అని శిష్యులను ప్రశ్నించాడు. శిష్యులలో ఒకరు సగం నిండి ఉన్నదని. మరొకరు సగం ఖాళీగా ఉన్నదని బదులు పలికారు. ముని నవ్వి ఈ దృష్టి భ్రమయే లోకమంతా వ్యాపించిఉన్నది. రిక్త స్థానాన్ని చూచేవారు లోట్లు, ఇబ్బందుల గురించి కలత చెందుతూ జీవితాన్ని దుఃఖమయం చేసికొంటున్నారు. నిండిఉన్నదాన్ని గుర్తించేవారు లభించిన దానికి తృప్తి నొందుతూ ఆనందంగా, ఆశతో రేపు అనేదాని కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు.

కమండలం ఎంత ఖాళీగా ఉన్నదో చూడటం కంటే ఎంతవరకు నీటితో నిండి ఉన్నదో గమనించినవారి దృష్టికోణం, వ్యక్తిత్వం గొప్పవని కౌత్యుడు శిష్యులకు తెలియజేశాడు.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి

అసూయపరునికి శ్రేయోభిలాషి ఎక్కడా ఉండడు.

భాగవత బోధ

ధనాన్ని దుబారా చేయకు, కూడబెట్టకు

నాలుగు పురుషార్థాలు

మహా మనీషులు భారతీయ సంస్కృతి అనే భవ్య భవనాన్ని నిర్మిస్తూ మానవ జీవితపు సమగ్ర ఆవశ్యకతలను గురించి ఆలోచించి ఆ భవనానికి మూలాధారాలను ఏర్పరచారు. అవే నాలుగు పురుషార్థాలు-ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షాలు, ధర్మబద్ధంగా అర్థ కామాలను వినియోగిస్తూ మోక్షం కోసం ప్రయత్నించడం-ఇదే మన లక్ష్యం. మన వ్యక్తిత్వం జడ చేతనాల సమ్మేళనంతో ఏర్పడింది. జీవితాన్ని సక్రమంగా నడపాలంటే సమతూకం అవసరం. భౌతిక, ఆధ్యాత్మిక అవసరాలను తీర్చుకోవడంలో మనం సమతూకాన్ని పాటించాలి. అప్పుడే మనం జీవన లక్ష్యాన్ని చేరుకోగలుగుతాము.

ధనాన్ని, సాధనాలనూ అర్థం అని వ్యవహరిస్తారు. అవి లేకుండా మన పని జరుగదు. కనుక అర్థానికి- సిరిసంపదలకు- లగుస్థానం ఉన్నది. ఈ అర్థాన్ని ఏ విధంగా సద్వినియోగం చేయాలో ధర్మం నిర్ణయిస్తుంది. ఈ విషయంలో మనం అవలంబించే దృక్పథాన్ని బట్టి మనం అధ్యాత్మవాదులమో, భౌతికవాదులమో తెలుస్తుంది.

ధనం మన జీవిత అవసరాలను తీర్చుతుంది. కనుక మన పెద్దలు ధనాన్ని లక్ష్మి అని పిలిచారు. లక్ష్మి మన తల్లి. తల్లి మనల్ని ఎలా పోషిస్తుందో ధనం మనల్ని అలా పోషిస్తుంది. అయితే తల్లి నుండి పోషణ పొందే హక్కు మాత్రమే మనకు ఉన్నదని మనం గుర్తించాలి. ప్రతిరంగంలో తల్లి నుండి మనం ప్రయోజనం పొందవచ్చు. అయితే ఇందుకు కొన్ని పరిమితులు ఉన్నాయి. ఆ విధంగానే మన జీవితంలో ధనాన్ని వినియోగించడానికి పరిమితులు ఉన్నాయి.

యోగీశ్వరుడు చమసుడు నిమి మహారాజుకు ధనాన్ని ఎలా వినియోగించాలో ఈ విధంగా చెప్పాడు-

“ధనాన్ని ధర్మం కోసమే, అనగా సత్కార్యాల కోసమే వినియోగించాలి. అప్పుడే దాని ఫలితం జ్ఞాన విజ్ఞానాలుగా, శాంతిగా మనకు లభిస్తుంది. కానీ, విచారకరమైన విషయం ఏమంటే- జనం ధనాన్ని కుటుంబ స్వార్థాలకూ, కామ భోగాలకు మాత్రమే

వినియోగిస్తున్నారు. మన ఈ శరీరాన్ని, మృత్యువు వేటాడుతున్నదనీ, ఆ మృత్యువు నుండి తప్పించుకోవడం అసాధ్యమనీ వారు గుర్తించలేకపోతున్నారు.”

చమసు మహాయోగి ధన సద్వినియోగాన్ని మృత్యువుతో జోడిస్తున్నారు. మనం ఎంత ధనాన్ని సంపాదించినా, దానిని మరణం తర్వాత మనతో తీసుకుపోలేము.

ధనం ఎవరిది?

కనుకనే ఈశావాస్య ఉపనిషత్తు ‘కస్య స్వీధ్ధనమ్’ అని అడుగుతోంది. అనగా- ధనం ఎవరిది. అది ఎవరిదీ కాదు. జనం ధనాన్ని కూడబెట్టినప్పటికీ, అది అలా కూడబెట్టిన వ్యక్తికి రకరకాల ఇబ్బందులు కలిగిస్తుంది. ఇతరులు కూడా దానివల్ల ఇబ్బందులు పాలు అవుతారు.

దత్తాత్రేయుడు నిమి మహారాజుతో ఇలా అన్నాడు-

“జీవుడు శరీరానికి ఇష్టమైన రకరకాల ఆలోచనలు చేస్తాడు. రకరకాల కర్మలు చేస్తాడు. భార్యాపుత్రులు, సిరిసంపదలు, గుర్రాలు, ఏనుగులు, నౌకర్లు చాకర్లు, ఇల్లా వాకిలీ, సోదరులు బంధువర్గం- అన్నింటినీ పెంచుకుంటూ పోతాడు. వారిని పెంచి పోషించడంలో నిమగ్నుడు అవుతాడు. నానా కష్టాలు పడి డబ్బు కూడబెడతాడు. ఆయుష్షు పూర్తయినపుడు ఆ శరీరం తాను నశించిపోతుంది. వృక్షం వలె మరికొన్ని శరీరాలకు విత్తనం నాటుతుంది. వాటి దుఃఖానికి కూడా ఏర్పాట్లు చేస్తుంది.”

ధనానికి మితిమీరిన ప్రాముఖ్యం రావడానికి కారణం ఉంది- శరీరమే మనం అని మనం భావించడం. వాస్తవానికి మనం శరీరం కాము. శరీరం మనకొక సాధనంగా, ఒక పనిముట్టుగా లభించింది. కాని, ఈ వాస్తవాన్ని మరచిపోయి మనం వస్తువులనూ, వ్యక్తులనూ గ్రుడ్డిగా పోగు చేసుకుంటున్నాము. మనవద్ద వస్తువులు ఎంత హెచ్చుగా ఉంటే మనం అంత హెచ్చుగా సుఖపడతామని అనుకుంటున్నాము. మరి ఆ అభిప్రాయం సరైనదేనా? మనం ఒక పరిమితికి లోబడే ప్రావచిక వస్తువులను వినియోగించగలుగుతాము. మనం మితిమీరి తినలేము. మితిమీరి వస్త్రాలను ధరించనూలేము. మనం కాకపోతే మన వారసులయినా

కోపధారికి మిత్రుడు ఎక్కడా ఉండడు.

మన సంపదను వినియోగిస్తారని అనుకుంటాము. అలా ఆలోచించి, మనం మన సంతానం భవిష్యత్తును దెబ్బతీస్తున్నాము.

నిజానికి సద్గుణాలే మనిషికి నిజమైన సంపద. ధనం సద్గుణాల ద్వారా లభించే ఒక మామూలు వస్తువు. కాని మనం మన సంతానాన్ని సద్గుణవంతులుగా చేసే వారిని ఉపేక్షించి, అనవసరమైన సంపదను వారికి వారసత్వంగా ఇస్తున్నాం. తద్వారా వారిని సోమరులుగా, అకర్మణ్యులుగా చేస్తున్నాము. రండి. ధనం వల్ల సుఖం లభిస్తుందా అని ఆలోచించండి.

ఆ సుఖం ఒక ఎండమావి

ప్రహ్లాదుడు తన మిత్రులైన అసుర బాలురకు ఇలా చెప్పాడు-

“సోదరులారా! ధనం, భార్య, పశువులు, కొడుకులు, కూతుళ్లు, భవనాలు, భూములు, ఏనుగులు, ఖజానా, రకరకాల శక్తియుక్తులు, అంతే కాక ప్రపంచంలోని మొత్తం సంపద, మొత్తం భోగ వస్తువులు క్షణ కాలం జీవించే ఈ మనిషికి ఏమి సుఖం ఇవ్వగలవు? అవి కూడా క్షణికమైనవే.”

సంసారం అంటే అర్థం మారుతూ ఉండేది అని. అది క్షణ క్షణం మారుతూ ఉంటుంది. అది స్థిరంగా ఉంటుందని ఊహించుకుని వస్తువుల ద్వారా సుఖం పొందాలని ప్రయత్నిస్తే- మనం శాశ్వత సుఖం పొందగలమా? ఒక వస్తువు మనకు లభించనంత వరకు దానిలోనే సుఖమంతా ఇమిడి ఉన్నదని మనకు అనిపిస్తుంది. కానీ, ఆ వస్తువు లభించిన తర్వాత సుఖం ఆమడ దూరంలో ఉన్నదని తెలిసినప్పుడు. ఎండమావి అంటే ఇదే.

వస్తువులలో సుఖం ఉన్నదని ఒప్పుకుని, వస్తువులను భారీ యెత్తున కూడబెట్టినప్పటికీ- ఈ ప్రపంచ నియమానికి అనుగుణంగా మనం వాటిని వినియోగించగలుగుతామా? వస్తువులే మననుండి లాగికొనబడతాయి. లేదా వాటిని వినియోగించే శరీరమే లాగికొనబడుతుంది. కనుక ఈ గ్రుడ్డి పరుగు నుండి మనల్ని మనం దూరం చేసుకోవడం, మన అసలు లక్ష్యం వైపు పురోగమించడం విజ్ఞత. దానికోసమే ధనాన్ని వినియోగించగలిగితే వినియోగించాలి. అది అనర్థానికి దారి తీయకుండా జాగ్రత్త పడాలి.

శరీరం స్వర్గానికి ద్వారం

దత్తాత్రేయుడు భక్త ప్రహ్లాదునితో ఇలా చెప్పాడు-

“ఈ మానవ శరీరం మోక్షానికి, స్వర్గానికి ద్వారం. ఈ శరీరాన్ని పొంది కూడా అనర్థానికి ఆలవాలం అయిన ధనపు విషవలయంలో చిక్కుకోవడం అవివేకం.”

సుఖం కావాలంటే మనం స్వర్గంలో ప్రవేశించాలి. ఇందుకోసం మరణించవలసిన అవసరం లేదు. ఎందుకంటే- స్వర్గం ఏదో ఒక స్థలం పేరు కాదు. స్వర్గం వస్తువులలో లేదు. పరిస్థితులలో లేదు. మన లోపలనే ఉన్నది. స్వర్గమంటే అర్థం ఉత్కృష్టమైన ఆలోచన. మన ఆలోచన ఉన్నత స్థాయికి చెందినది అయితే, మనం ఎక్కడయినా ఎలాంటి పరిస్థితులలో అయినా ఆనందంలో మునిగితేలుతాము. అలాగే, ముక్తి అంటే మోక్షం అంటే అర్థం- వాసనల నుండి తృప్తి నుండి విముక్తి. స్వర్గం, మోక్షం మానవ జీవనానికి రెండు ప్రయోజనాలు. ఇవి బాహ్య పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉండవు. మన మనస్థితిపై, మన మానసిక స్థితిపై ఆధారపడి ఉంటాయి. కానీ, మనం ఈ వాస్తవాన్ని మరచిపోతున్నాం. డబ్బు కూడబెట్టడం వల్ల మనం మన లక్ష్యాన్ని చేరుకుంటామని అనుకుంటున్నాం. ఇది భయంకరమైన భ్రమ.

ఈ విషయమై మనిషిని హెచ్చరిస్తూ కృష్ణ పరమాత్మ ఉద్దేశ్యంతో ఇలా చెబుతాడు-

“ధనాన్ని సిద్ధిగా, లక్ష్యంగా పరిగణించే వ్యక్తి దాన్ని పెంచడంలో, కాపాడడంలో, ఖర్చు చేయడంలో, దాని నాశనంలో, దాని వినియోగంలో - ఎటు చూసినా నిరంతరమైన శ్రమను, భయాన్ని, చింతలను, భ్రమను ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది.”

రెండువైపులా పదును కలిగిన కత్తి

వాస్తవానికి ధనం దానికదిగా విలువ లేనిది. అది ఒక జడ పదార్థం. ప్రాణం లేని వస్తువు. అది ఒక సాధనం. ఆ సాధనంతో ప్రయోజనాన్ని పొందడం, నష్టపోవడం అన్నది దాన్ని వినియోగించే వ్యక్తిపై ఆధారపడి ఉంటుంది. విజ్ఞత ఉంటే, విషాన్ని సైతం సద్వినియోగం చేయవచ్చు. వినియోగించడం తెలియకపోతే అది వినాశనాన్ని కలిగిస్తుంది. ధనం కూడా రెండువైపులా పదును కలిగిన కత్తి. అది విజయాన్నీ సంపాదించిపెట్టగలుగుతుంది. మన గొంతునూ కోయగలుగుతుంది. ధనం అనవసరంగా పోగయితే, అది వ్యక్తిలో రకరకాల చెడుగులను ఉత్పన్నం చేస్తుంది. మదం, పెత్తందారీతనం, సోమరితనం, వ్యసనాలు, జూదం మున్నగు ఎన్నెన్నో వికృతులనూ, వికారాలనూ సృష్టిస్తుంది.

యుధిష్టిరుడు జూదంలో రాజ్యాన్ని కోల్పోయిన తర్వాత

కష్టాలు మనిషిని రాటుతేల్చుతాయి.

కృష్ణ పరమాత్మ ఇలా చెబుతాడు-

“పూర్వం వీరసేనుని కుమారుడు నల మహారాజు జూదం ఆడడం వల్ల సింహాసనాన్ని కోల్పోయాడు. అలా జూదం ఆడడం వల్ల ఊహకందని వినాశనం సంభవిస్తుంది.”

ఇలా ధనం వల్ల, దానికి సంబంధించిన వ్యసనాల వల్ల వ్యక్తి తాను నష్టపోతాడు. తనను ఆశ్రయించిన వారి దుఃఖానికి కారకుడు అవుతాడు. నలుని, యుధిష్ఠిరుని కథలు ప్రసిద్ధి పొందినవే. వీరిద్దరూ ఆదర్శ పురుషులే. అయినా, అనవసరమైన ధనం వీరిలో జూదమాడే సరదాను సృష్టించింది. ఫలితంగా వీరికీ, వీరిని ఆశ్రయించిన వారికీ ఎన్నో కష్టనష్టాలు కలిగాయి. నేటి ధనికులలో కూడా ధనానికి సంబంధించిన చెడుగులు మనకు స్పష్టంగా కానవస్తున్నాయి.

కనుకనే, అనవసరమైన ధనాన్ని కూడబెట్టడం గురించి హెచ్చరిస్తూ నారదమహర్షి యుధిష్ఠిరునితో ఇలా చెబుతాడు-

“తన ఆకలి ఎంత ధనం వల్ల తీరుతుందో అంత ధనంపై మాత్రమే మనిషికి హక్కు ఉన్నది. ఇంతకు మించిన ధనం తనదని భావించే వ్యక్తి దొంగ. అతడు దొంగ. అతడికి శిక్ష పడవలసిందే.”

ఎంత ఉదాత్తమైన ఆదర్శం ఇది! ధనం ఎవరో ఒక వ్యక్తిది కాదు. మొత్తం సమాజానిది. ఒక వ్యక్తి లోభగుణంతో వస్తువులను కూడబెడితే- సమాజంలో అవసర వస్తువుల కొరత ఏర్పడుతుంది. కనుకనే పరిగ్రహం- అనగా వస్తువులను గ్రహించడం-పాపమనీ, అపరిగ్రహం-వస్తువులను గ్రహించకపోవడం-పుణ్యమనీ మన ధర్మం చెబుతోంది.

అపరిగ్రహం అంటే

అయితే మనం డబ్బు సంపాదించకూడదనీ, పరిమితమైన మన అవసరాల కోసమే డబ్బు సంపాదించాలనీ అపరిగ్రహ సూత్రం చెప్పడం లేదు. అపరిగ్రహం అంటే అనవసరంగా కూడబెట్టకపోవడం. ధనం సంపాదించే శక్తి సామర్థ్యాలను, ప్రతిభను, సౌకర్యాలను భగవంతుడు మనకు ఇచ్చి ఉంటే- మనం తప్పకుండా వందచేతులతో సంపాదించాలి. వేయి చేతులతో పంచిపెట్టాలి. ధనానికి ఉత్తమోత్తమ వినియోగం దానంలో ఉంది. అయితే, దానమంటే అనవసరం ఉన్నవారికి వినయంగా డబ్బు ఇవ్వడం. మన కీర్తికోసం, అహంకార ప్రదర్శన కోసం ఖర్చు చేయడం దానం కాదు.

శ్రాద్ధ కర్మకు అర్థం

ధనాన్ని అవసరానికి మించి తనవద్ద ఉంచుకోకూడదనే ఆదర్శాన్ని మన దేశంలో ప్రజలు ఖచ్చితంగా పాటిస్తూ వచ్చారు. ప్రజలు తమ జీవిత కాలంలోనే తాము కూడబెట్టిన డబ్బును సత్కార్యాలకు వినియోగించేవారు. ఒకవేళ ఎవరైనా వ్యక్తి అధిక ధనాన్ని వదలి చనిపోతే - అతడి కుమారులు కాని, శ్రేయోభిలాషులు కాని ఆ ధనాన్ని ప్రజలకు ఉపయోగపడే పనుల కోసం వినియోగించేవారు. శ్రాద్ధ కర్మకు అర్థం ఇదే. చనిపోయిన వ్యక్తి ఆశ్రితులలో ఎవరైనా ఆర్థికంగా తన కాళ్ల మీద నిలబడలేని స్థితిలో ఉంటే, అతడు తన కాళ్లమీద నిలబడేటందుకు అవసరమైన ధనాన్ని సత్కార్యాల ద్వారా సమాజానికి తిరిగి ఇచ్చే విధానమే శ్రాద్ధకర్మ. నేడు శ్రాద్ధ కర్మ పేరిట పెద్దపెద్ద విందులు నిర్వహిస్తున్నారు. ఇవి నిరర్థకాలే కాదు. హానికరాలు కూడా.

భాగవతంలో నారద మహర్షి యుధిష్ఠిరునితో ఇలా చెబుతాడు-

“దేవకార్యంలో ఇద్దరు బ్రాహ్మణులకు, పితృకార్యంలో ముగ్గురు బ్రాహ్మణులకు, లేదా రెండింటిలో ఒక్కొక్క బ్రాహ్మణునికి భోజనం పెట్టాలి. భాగ్యవంతులు సైతం శ్రాద్ధకర్మలో దీన్ని విస్తరించకూడదు.”

శ్రాద్ధం అంటే ధనాన్ని శ్రద్ధతో సద్వినియోగం చేయడం. కడుపు నిండిన వారికి విందులు చేయడం, ధనవంతులకూ, సమాజసేవ చేయనివారికీ దానదక్షిణలు ఇవ్వడం ధనాన్ని దుర్వినియోగం చేయడం మాత్రమే అవుతుంది. సంపదను బాహుటంగా ప్రదర్శించడం మాత్రమే అవుతుంది. దానివల్ల దాతకు కాని, దానం పుచ్చుకున్న వారికి కాని మంచి జరగదు. శ్రాద్ధం పేరిట సాగుతూన్న ఈ దురాచారాన్ని వెంటనే అంతం చేయాలి. మృతుని ఆత్మకు శాంతి కలగడానికై అతడు కష్టించి ఆర్జించిన ధనాన్ని ప్రజోపయోగ కార్యాలకు మాత్రమే ఖర్చుచేయాలి.

భోగం కాదు, త్యాగం

వాస్తవానికి నిజాయితీగా శ్రమించి సంపాదించినపుడు అనవసరమైన ధనం ప్రోగుపడదు. కొద్దిగా మిగిలినా అది వెంటనే సద్వినియోగం అవుతుంది. మన ఆదర్శం భోగం కాదు. త్యాగం “తేన త్వక్తేన భుంజీథా” అనగా - ఆ త్యాగం చేత పోషణ చేసుకో. మన కర్తవ్యాలను నిర్వహించిన తర్వాత మిగిలిన ధనంతో జీవితం గడవడానికి మాత్రమే మనకు అధికారం ఉన్నది. ధనాన్ని కూడబెట్టడం మన లక్ష్యం కాకూడదు.

H H H

విశాల హృదయం లేని బుద్ధి వైభవం వ్యర్థం, ప్రమాదకరం కూడా.

బోధ కథ

ధర్మప్రయోజనం

“స్వామీ! మా మహారాజు తరఫున మీ పాదాలకు నమస్కరిస్తున్నాను. వారి యజ్ఞం సఫలం కావడానికి మీ ఆశీస్సులే చాలు. అయినా తమ యజ్ఞ ఆచార్య పీఠంపై తమ పాదాలను అర్చన చేయాలని మా మహారాజు ఆకాంక్షిస్తున్నారు.”

రాజకవి సాష్టాంగ ప్రణామం చేసి మోకాళ్లమీద కూర్చుని అలా ప్రార్థన చేశాడు.

వారణాసి విశ్వనాథ భగవానునికి ప్రియమైన పురం. సరస్వతీ పుత్రులకు క్రీడా రంగం. విద్యా దానం నిరంతరం జరిగే పావన క్షేత్రం. విద్య కోసం వచ్చే వ్యక్తికి నిరాశ కలిగించడం విద్వాంసునికి అప్రతిష్ట అనే భావం ఆ నగరంలో వ్యాపించి ఉంది. కాశీ నగరం పరమ పవిత్రమైన విద్యా కేంద్రం. అక్కడి ఆచార్య శ్రేష్టుడు చంద్రమౌళి. దేశంలోని పాలకులంతా ఆయన పాదాలకు తలవంచి నమస్కరించి తాము కృతార్థులు అయినామని భావిస్తారు.

చరణాద్రి వారణాసికి పొరుగున ఉన్న రాజ్యం. ఆ రాజ్యాన్ని పాలించే రాజు విశ్వనాథుని దర్శనం కోసం తరచు వారణాసి వస్తూ ఉంటాడు. ఆచార్య చంద్రమౌళికి నమస్కరించనిదే తన తీర్థయాత్ర పూర్తి కాదని ఆయన భావిస్తూ ఉంటాడు. అయితే, యజ్ఞం కోసం ఆయనను ఆహ్వానించడానికి స్వయంగా వారణాసి వచ్చే సాహసం చేయలేకపోయాడు ఆ రాజు. వీతగాని, తపోధనుడు అయిన ఆ ఆచార్యుడు దాన్ని తిరస్కరిస్తే అందుకు తాను తట్టుకోలేనని ఆయన భయం.

రాజకవి బ్రాహ్మణుడు. పైగా ఆచార్యునికి సన్నిహితుడు. అతడి ముందు ఆచార్యుని మనస్సు కరిగిపోతుంది. తన ప్రార్థన సఫలం కావడానికి రాజకవినీ పంపడం ఒక్కటే సరైన మార్గమని ఆ రాజు భావించాడు.

రాజకవి ఆచార్యునికి తన ప్రార్థనను మరోవారు వినిపించాడు. యజ్ఞానికి అధ్యక్షతన వహించవలసిందని ఆయనను కోరాడు.

“మీ రాజుగారి సంకల్పం ఏమిటి? ఏ లక్ష్యాన్ని సాధించడం కోసం ఆయన ఈ యజ్ఞం చేస్తున్నారు?” - అని ఆచార్యుడు సూటిగా ప్రశ్నించారు.

“మా మహారాజు లొకికమైన ఏ లక్ష్యంతోనో యజ్ఞం చేయడం లేదు. ఇంద్రుణ్ణి సంతృప్తి పరచడం కోసమే ఈ యజ్ఞం జరుగుతోంది. అది పారలొకికమైన అభ్యుదయాన్ని సాధిస్తుంది.” -

అని రాజకవి సమాధానం చెప్పాడు.

“అపామ సో మమమృతాన భూమః” - అంటూ ఆచార్యుడు ఒక వేద మంత్రాన్ని ఉచ్చరించారు. వారిలా అన్నారు- అది బాలురు చేసే పని. నావంటి వృద్ధునికి అందులో అభిరుచి ఉండదు.”

“స్వామీ!” - అని అభ్యర్థనగా సంబోధించి రాజకవి మౌనం వహించాడు.

ఆచార్యుడు ప్రశాంతమైన స్వరంతో ఇలా అన్నారు- “కోరికలు తీర్చే సాధనం కాదు ధర్మం. ఈ లోకంలో పలువురు ధర్మాచరణకు ఫలాన్ని ఆశిస్తారు. కొంత ఔదార్యం కలిగిన వ్యక్తులు ధర్మాచరణ ద్వారా స్వర్గం లభించాలని ఆశిస్తారు. ఇలాంటి వ్యక్తులు కోరికలకు దాసులు. బాలకులు. ధర్మం స్థూల దేహానికీ, సూక్ష్మ దేహానికీ తృప్తిని ఇచ్చే సాధనం. అయితే ఇది ధర్మాన్ని దుర్బినియోగం చేయడమే అవుతుంది. అలాంటి దుర్బినియోగంలో నేను సహకరిస్తానని మీరు ఆశించవద్దు.”

“ఆచార్య వర్యా!” - అంటూ రాజకవి ఏదో చెప్పబోతున్నాడు. ఇంతలో ఆయుధాలు, కవచం, శిరస్త్రాణం దూరం నుండి వదలివేసిన కోసల రాజ్య మహాసేనాధిపతి ఆచార్యునికి సాష్టాంగ నమస్కారం చేసి ‘శరణు కోసం వచ్చాను’- అన్నాడు.

“ఈ నగరంలోని ప్రతి వ్యక్తి విశ్వనాథ భగవానుని శరణంలో ఉన్నాడు. దండపాణి అయిన కాలభైరవుడు ఈ పురానికి పాలకుడు. మాత అన్నపూర్ణ ఆశ్రయంలో నీకు అభయం కలుగు గాక” - అంటూ వంగి ఉన్న సేనాధిపతిని ఆచార్యుడు స్వయంగా లేవదీశారు.

“మీరు ఇక్కడ ఇలా ఒంటరిగా?” - అంటూ రాజకవి సేనాధిపతి వైపు చూచాడు.

“వద్దు నాయనా!” - అంటూ ఆచార్యుడు అతడిని ఆపివేశారు. విశ్వనాథుణ్ణి శరణు కోసం వచ్చిన వ్యక్తిని ఎవరూ ప్రశ్నించకూడదు. జగజ్జనని అన్నపూర్ణ కేవలం మమతామయి, వాత్సల్యమయి.

“స్వామీ!” - అంటూ సేనాధిపతి ఏదో చెప్పబోయాడు.

“వద్దు. ఏదీ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. నీవు గంగాస్నానం చేయి. విశ్వనాథుణ్ణి, అన్నపూర్ణను దర్శనం చేసుకో. ఆ తర్వాత రా.

ప్రశంస నల్లమందులాంటిది. అది ప్రగతిపథాన్ని మరపిస్తుంది.

ఆ జగన్మాత నీకు తగు ఏర్పాటు చేస్తుంది”- అని ఆచార్యుడు అన్నారు. గురుదేవుని సంకేతం అందుకుని ఒక విద్యార్థి సేనాధిపతి వెంట వెళ్లడానికై లేచి నిలబడ్డాడు.

ఆ సేనాధిపతి వెళ్లిన కొద్దిసేపటికి కోసలరాజు రావడం కనిపించింది.

“రాజా! మీ సేనాధిపతి ఇప్పుడు విశ్వనాథ భగవానుని శరణు పొందుతున్నాడు.”- అని ఆచార్యుడు తన పాదాలకు ప్రణమిల్లిన కోసల రాజుతో అన్నారు.

కోసల రాజు తల వంచి చేతులు జోడించి ఇలా అన్నాడు- “అతడు చేసిన నేరం ఏమిటనే ప్రశ్న ఇక్కడ ఉదయించదు. నేను అతడి వెనుకనే వచ్చాను. అయితే కాశీ నగర సమీపానికి వచ్చినపుడు, విశ్వనాథ భగవానుణ్ణి, తమరిని దర్శించుకోవాలనే కోరికను వదులుకోలేకపోయాను.”

“నీవు వివేకవంతుడివి”- అని ఆచార్యుడు నవ్వుతూ అన్నారు.

కోసల రాజు ఆ అవకాశాన్ని వినియోగించుకుని ఇలా అన్నాడు- “ఎన్నో సంవత్సరాలుగా ఒక ప్రశ్న నన్ను వేధిస్తోంది. ఇ.ఇ.అ.అ. ఆ ప్రశ్న అడగడానికి ధైర్యం చాలడంలేదు.”

“ఒక బ్రాహ్మణుణ్ణి చూచినా నీకు భయం కలుగుతోందా?”- అని ఆచార్యుడు నవ్వుతూ వ్యాఖ్యానించారు.

“ఇది రఘువంశపు సంప్రదాయం”- అని రాజు వినయంగా అన్నాడు.

“మర్యాదా పురుషోత్తముడైన శ్రీరామచంద్రుని వంశీయునికి యోగ్యమైన మాట అన్నావు. నీ ప్రశ్న ఏమిటి?”- అని ఆచార్యుడు ప్రసన్నంగా అడిగారు.

“విక్రమాదిత్య సనూట్టుకు వచ్చిన కీర్తి ఏ ధర్మానికి ఫలితం?”- అని రాజు ప్రశ్నించాడు.

“నాయనా! కీర్తి ధర్మానికి ఫలితం అనేది నిజమే. కాని ధర్మానికి పరమ ప్రయోజనం అది కాదు. కీర్తి శరీరం యొక్క పేరుకు వస్తుంది. నశించే శరీరం పేరు నిజంగా నీ పేరేనా? రాజా! పేరుకు కీర్తిని కోరుకోవడం అజ్ఞానం కాదా. ఈ వ్యామోహాన్ని నీవు వదులుకోగలుగుతావు”- అంటూ ఆచార్యుడు సమాధానం చెప్పారు. ఆ చెప్పిన తీరు పసిపిల్లవాడికి ఎంతో వాత్సల్యంతో విషయాన్ని బోధపరుస్తూన్నట్లు ఉంది.

“స్వామీ!”- అంటూ రాజు తల వంచాడు. అతడు దీర్ఘాలోచనలో పడ్డాడు. కానీ, అందుకు అతడికి వ్యవధి లేకపోయింది.

“స్వామీ! ఈ భేతాళుడు మీకు ప్రణామం చేస్తున్నాడు”- అంటూ దూరం నుండి మేఘ గంభీర స్వరం వినబడింది.

“భేతాళ భట్టు”- అంటూ ఆచార్యుడు లేచి నిలబడ్డారు. ముందుకు వెళ్లి సాష్టాంగ ప్రణామం చేసిన ఉజ్జయిని మహామంత్రిని లేవదీశారు. “నీతిశాస్త్ర పండితులలో అగ్రగణ్యుడు ఇలా ప్రణామం చేయవలసిన అవసరం లేదు”- అన్నారు.

“ఇది ఈ ప్రజలకున్న అధికారం కదా. కొడుకు అధికారాన్ని తండ్రి సైతం అతడి నుండి లాగుకొనలేడు.”

“ప్రవర్తన విషయంలో నీతో వాదించి ఎవరైనా విజయం సాధించగలరా?”- అంటూ ఆచార్యుడు చేతులు పట్టుకుని భేతాళ భట్టును ప్రక్కన ఉన్న ఆసనంపై కూర్చోబెట్టారు. ‘శకారి విక్రమాదిత్యుడు కుశలమే కదా’- అని అడిగారు.

“ఆయన తమ దర్శనానికి అనుమతి కోసం ఎదురు చూస్తున్నారు.”

ఈ మాట కోసల రాజును సంభ్రమంలో ముంచినంతగా ఆచార్యుణ్ణి ముంచలేదు.

“శకారి విక్రమాదిత్యుని శీల సంపదకు సాటి లేదు”- అంటూ ఆయనను తీసుకురావలసిందని తన శిష్యులకు చెప్పారు.

“మహాకాల భగవానుని ప్రతీహారి విక్రముడు ప్రణిపాతం చేస్తున్నాడు”- అంటూ విక్రమాదిత్య సనూట్టు సాష్టాంగపడ్డాడు. ఆయనను లేవదీయడానికి ఆచార్యుడు త్వరత్వరగా ముందుకువెళ్లారు.

“శకారి విక్రమాదిత్యా! నీవు సరిగా సమయానికి వచ్చావు. ఆశించని సమాధానం ఇవ్వకుండా నీవు ఈ ముసలి బ్రాహ్మణుణ్ణి రక్షించావు. నీ కీర్తి ఏ ధర్మాచరణకు ఫలితమో కోసల రాజు తెలుసుకొనగోరుతున్నాడు”- అని కుశల ప్రశ్నల తర్వాత ఆచార్యుడు అన్నారు.

“నేను సనూట్టుకు అనుచరుణ్ణి”- అన్నాడు కోసల రాజు. కోసల రాజ్య ప్రతిష్ఠనూ, కోసల రాజధాని ప్రతిష్ఠనూ రక్షించిన విక్రమాదిత్యుని ముందు తాను తన స్పర్ధను ప్రకటించడం అతడికి సిగ్గునిపించింది.

“విక్రముడు ధర్మం ఎలా ఆచరించగలుగుతాడు స్వామీ. ఇక కీర్తి మహాకాల భగవానునిది. అందులో నాదేముంది?”- అని విక్రమాదిత్య సనూట్టు సరళమూ, శ్రద్ధాపూరితమూ అయిన స్వరంతో అన్నాడు.

తన సనూట్టు ఇచ్చిన సమాధానం భేతాళ భట్టుకు

ప్రాయశ్చిత్తంలో మూడు భాగాలు - పశ్చాతాపం, ఇక అలా జరగదనే ప్రతిజ్ఞ, నష్ట పరిహారం

సంతోషం కలిగించింది.

అయితే ఆచార్యుడు మళ్ళీ ఇలా అడిగారు-“ధర్మ ప్రయోజనం ఏమిటని నీవు భావిస్తున్నావు?”

“ధర్మ మార్గాన్ని వీతరాగులైన మహాపురుషులు అనుసరిస్తారు. ఏమైనా ధర్మానికి ఉన్న ఒక ప్రయోజనం మాత్రమే నాకు తెలుసు. అర్థకామముల వ్యామోహం వల్ల అంతఃకరణం కలుషితం కాకుండా ఉండడం. వ్యక్తి మహాకాలుని చరణాల పట్ల అనురాగం కలిగి ఉండే అర్హతను సొందడం”- అని సమ్రాట్టు గంభీర స్వరంతో వివరించాడు.

“ధర్మం వల్ల లభించే కీర్తి సంగతి ఏమిటి?”- కోసల రాజు ప్రశ్నించాడు.

“అజ్ఞానులు సత్కార్యానికి పరమ ప్రేరకుణ్ణి చూడలేరు. కనుక వారు దేహాన్ని ప్రశంసిస్తారు. ఆ ప్రశంసకు పులకించిపోయేవారు కూడా అజ్ఞానులే”- అంటూ సమ్రాట్టు కోసల రాజువైపు స్నేహపూర్వకంగా చూచాడు.

ఈ చర్చ ఇలా జరుగుతూ ఉండగా, చరణాద్రి రాజకవి ఏదో చెప్పాలని ఆతురతతో ప్రవేశించాడు. కాని ఒక్క క్షణంలో అతడు మిన్నకుండిపోయాడు. సమ్రాట్టు వివ్రాదిత్యుడు తన మహామంత్రితో పాటు ఆచార్యుని సమీపాన ఉంచారని అతడు ఊహించలేదు. ఆచార్యుని వద్దకు కోసల రాజు వచ్చినట్లు మాత్రం అతనికి త్రోవలో తెలిసింది.

“నాయనా! ఇంత ఆతురత ఎందుకు?”- అని ఆచార్యుడు అడిగారు.

“మీరు ఇంతకు ముందు పంపిన వ్యక్తి అన్నం, నీరూ వదలివేసి కూర్చున్నాడు. అతడు అలా ఎంతోసేపు ఉంటాడో తెలియదు.”

“ఆ పెద్ద మనిషి ఎవరు?”- అని సమ్రాట్టు ఆచార్యుని వైపు చూస్తూ అడిగాడు.

“అతడు కోసల సేనాధిపతి”- అని ఆచార్యుడు చెప్పారు. “మేము అతడిని చూస్తాము”- అంటూ ఆయన ఆసనం నుండి లేచారు. అందరూ తమ ఆసనాల నుండి లేచి నిలబడ్డారు.

కొద్దిసేపటి తర్వాత అందరూ కోసల సేనాధిపతి వద్దకు వెళ్లారు. అతడు ఆచార్యునితో సహా అందరికీ ప్రణామం చేశాడు. అతడు ఇలా చెబుతున్నాడు-“నా నేరం వల్లనే నా సర్వస్వమూ నా నుండి లాగికొనబడింది. నేను ఇప్పుడు బికారిని. ఇప్పుడు ఎవరి నుండి ఏదీ తీసుకోను. ఉపవాసం రూపంలో నేను చేసే ధర్మం నాకు సంపదను ఇవ్వజాలదా? ఇవ్వకపోతే నేను ఉపవాసం కొనసాగించి

ప్రాణాలు వదులుతాను.”

“నీ సంపద వశపరచుకోబడలేదు. నిన్ను పదవి నుంచి తొలగించాం. అంతే”- అని కోసల రాజు అన్నాడు.

“నా సంపద వశపరచుకోబడలేదా?”- అని పదవిని కోల్పోయిన ఆ సేనాధిపతి ఆశ్చర్యంగా అన్నాడు. అతడి ఆవేశం చల్లారింది.

“నీవు ఇక్కడ యధేచ్ఛగా దానధర్మాలు చేయవచ్చు. పుణ్యం సంపాదించవచ్చు. నీ సంపద ఇప్పుడూ నీదే”- అని కోసల రాజు అతడికి భరోసా ఇచ్చాడు.

“అయితే నేను ఆ సంపదతో ధర్మకార్యాలు చేస్తాను”- అని మాజీ సేనాధిపతి అన్నాడు.

అతడు ఆచార్యుని కాళ్ళు పట్టుకున్నాడు. “ఆచార్యా! తమరు...”

అతడి మాట పూర్తి కాకుండానే ఆచార్యుడు ఇలా అన్నారు- “నీవు దేనికోసం ధర్మం చేస్తావు? ధర్మం చేయాలనే సంకల్పం చేసినంత మాత్రాన నీ సంపద అంతా నీకు అందింది. అయితే, దానం, వ్రతం, యజ్ఞం మున్నగు ధర్మ కార్యాలను ఏదో ఒక సంకల్పం, ఏదో ఒక కోరికతో చేస్తారు కదా.”

“అపారమైన సంపద కోసం ధర్మ కార్యాలు చేస్తాను”- అని అన్నాడు ఆ మాజీ సేనాధిపతి.

“భూమండలంలో ఉన్న బంగారమంతా, రత్నరాశులన్నీ నీకు లభించినా, అందువల్ల నీకు ఏదైనా ఉపయోగం ఉన్నదా?”- అని ప్రశ్నిస్తూన్న ఆచార్యుని చూపులు అతడి ముఖంపై స్థిరపడ్డాయి.

“ఉపయోగం లేదు”- అన్నాడు మాజీ సేనాధిపతి. అతడు ఆ నిర్ణయానికి రావడానికి కొద్ది క్షణాలు పట్టింది. “అటువంటపుడు ధర్మానికి ప్రయోజనం ఏమిటి?”- అని అతడు అడిగాడు.

“ధర్మానికి ప్రయోజనం మనిషిలో దేవత్వం ఉదయించడం. మనిషి వాసన, తృప్తి అహంకారాల నుండి విముక్తి పొందినపుడే అది సాధ్యపడుతుంది.”

“ధర్మం వల్ల మోక్షం లభిస్తుందా?”- అని భేతాళ భట్టు ప్రశ్నించాడు.

“ధర్మం యొక్క పరమ ప్రయోజనం అంతఃకరణ క్షాళన కావడం. అంతఃకరణ నిర్మలం అయినపుడే జ్ఞానం, భగవత్ ప్రేమ ఉదయిస్తాయి”- అన్నారు ఆచార్యుడు.

ఆచార్యుని మాటలు విన్న అందరి ముఖాలలో సంతోషం కదలాడింది. వారందరి అడుగులూ ఆయనను అనుసరించసాగాయి.

జీవన సంస్కరణకు ఆచరణాత్మక మార్గదర్శనం అధ్యాత్మలో అంతర్భాగం.

సద్భావనల వికాసానికి పథకాలు

దయ, కరుణ, సేవ ఔదార్యం, సహకారం, పరమార్థం, న్యాయం, సంయమనం, వివేకం మున్నగు భావనలను జనమానసంలో మేలుకొల్పడం ఉత్తమోత్తమమైన సేవ. కాలిన్యం, సంకుచితత్వం, స్వార్థపరత్వం ఈ విశ్వాన్ని నరకంగా మార్చాయి. ఈ విశ్వంలో స్వర్గ వాతావరణాన్ని నెలకొల్పడానికి ఒకే ఒక మార్గం మనిషి అంతఃకరణను ఉన్నతస్థాయికి కొనిపోవడం. సద్భావనాశీలులైన వ్యక్తులు దేవతలుగా పరిగణించబడుతారు. దేవతా స్వభావం కలిగిన వ్యక్తులు ఉన్నచోట స్వర్గతుల్యమైన శాంతి సమృద్ధులు వెల్లివిరుస్తాయి. సద్భావనలను మేలుకొలిపేందుకు దిగువ కార్యక్రమాలు ఉపకరిస్తాయి -

సేవా కార్యాలలో అభిరుచి : సహాయం అవసరమైన వ్యక్తులకు దాన్ని అందిస్తూ ఉండడానికి, దుఃఖంలో ఉన్నవారికి సుఖం కలిగించడానికి వ్యక్తిగతంగానూ, సామూహికంగానూ సేవా కార్యాల నిర్వహణ జరుగుతూ ఉండాలి. క్రైస్తవ మిషన్లు పెక్కు స్థలాలలో ఆసుపత్రులు నడుపుతున్నాయి. ప్రాచీన కాలంలో బౌద్ధ విహారాలలో కూడ ఇలాంటి ఏర్పాటు ఉండేది. రామకృష్ణమిషన్ కూడ పెక్కు స్థలాలలో ఆసుపత్రులు నడుపుతోంది. మనం “నిత్య జీవితంలో తులసి” పుస్తకం ఆధారంగా తులసి ఆకులతో కొన్ని మామూలు వస్తువులు కలిపి ఔషధాలు తయారుచేయాలి. వాటిని అందించి రోగులకు సేవ చేయాలి. తులసి మొక్కలను పెంచి, ఇలా తక్కువ ఖర్చుతో హానిరహితమైన చికిత్స చేయాలి. సూర్య చికిత్స పద్ధతి కూడ ఎంతో ఉపయోగకరంగా ఉంటుంది.

సేవా సమితులు పక్కతి ప్రకోపాలకు గురయిన ప్రజలకు సేవా కార్యాలు, ఇతర విధములైన సేవాకార్యాలు నిర్వహిస్తున్నాయి. అలాగే మనంకూడ ప్రజలకు ప్రయోజనం కలిగించే ఏదో ఒక పని చేస్తూ ఉండాలి. సద్భావనలను మేలుకొలపడంలో ఇవి సహాయకారులు అవుతాయి. వికలాంగ సోదరులకు పరికరాలు అందించే పనినికూడ మనం చేపట్టాలి.

పనికివచ్చే ఉపకరణాల పంపిణీ : జనం తరచు ఇతరులనుండి అడిగి తెచ్చుకునే ఉపకరణాలను మన సమితి తనవద్ద ఉంచుకోవాలి. పెళ్లిళ్లలో పనికివచ్చే పాత్ర సామాను, గుండిగలు, జంఘనాలు, నిచ్చెనలవంటి చిన్న చిన్న వస్తువులను సేకరించి

ఉంచాలి. వాటిని నామమాత్రపు అద్దెకు ప్రజలకు ఇస్తూ ఉండాలి.

జీవకారుణ్యం : పశువులకు, పక్షులకు, జీవ జంతువులకు సేవచేసే ప్రవృత్తులకు ప్రోత్సాహం ఇవ్వాలి. పశువులూ, పక్షులూ మన కుటుంబంలోని సభ్యులే. వాటి మాంసం తినే అలవాటు, వాటి రక్తం త్రాగే అలవాటు వదులుకోవాలి. మాంసాహారంవల్ల ఆధ్యాత్మిక సద్గుణాలు నాశనం అవుతాయి. క్రూరత్వం పెరుగుతుంది. చర్మం నేడు జీవించి ఉన్న జంతువుల నుండి వస్తోంది. ఆ చర్మాన్ని ఉపయోగించడంవల్ల పశువధ పెరుగుతోంది. చర్మంతో కాక వస్త్రంతో, రబ్బరుతో తయారైన పాదరక్షలను మనం ఉపయోగించాలి. చర్మంతో తయారైన ఇతర వస్తువులను కూడ వాడకూడదు. నేడు లేడి చర్మం (కృష్ణాజినం) కూడ బ్రతికి ఉన్న లేళ్ళనుండి తయారవుతోంది. కనుక పూజకు కూర్చునేందుకు వాటిని వాడకూడదు. పట్టు పురుగులను బ్రతికి ఉండగానే ఉడికించి తయారుచేసే పట్టునుకూడ వాడకూడదు.

పశువులచేత వాటి బలానికి మించి పని చేయించుకోవడం, పశులమీద మోయలేని భారం మోపడం, వాటిని చితకబాదడం, గాయపడ్డ జబ్బుపడ్డ పశువులచేత పని చేయించడం, పశువులనుండి కృత్రిమ పద్దతులతో పాలు సేతకడం వంటి పనులకు స్వస్తి చెప్పాలి.

గోపాలన, ఆవుపాలకు ప్రాధాన్యం ఇవ్వడం వంటి ధర్మకృత్యాలపట్ల శ్రద్ధ వహించాలి. అందువల్ల ఆరోగ్యం, సమృద్ధి, సద్భావన పెరుగుతాయి.

మంచి దుకాణాల నిర్వహణ : కల్తీలేని ఆహార పదార్థాలను సరసమైన ధరలకు అమ్మే దుకాణాలను నిర్వహించాలి. ఆహార పదార్థాలలో కల్తీ క్షమించరాని నేరం. అది ప్రజల ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతీస్తుంది. నిజాయితీ పరుడైన వ్యక్తులు ఇందుకు ప్రత్యామ్నాయం చూపాలి. అందువల్ల అతడికి బ్రతుకుదెరువు ఏర్పడుతుంది. ప్రజల అవసరమూ తీరుతుంది. బియ్యం, పప్పు, గోధుమ పిండి, నూనె, నేయి, పాలు, తేనె, బెల్లం, ఎండు పండ్లు, మసాలా, ఔషధాలు, తిరగలి, ఆవిరిమీద ఉడికించే కుక్కరూ, వ్యాయామ సాధనాలు, సాహిత్యం, పూజా సామాగ్రి, ఇతర నిత్యావసర వస్తువులు సరసమైన ధరలకు అందించే వ్యాపారస్థుడు ఈనాటి పరిస్థితిలో సమాజ

శిష్టాచారం సభ్యతలకు పునాదిరాయి.

సేవకుడే అవుతాడు.

సమ్మేళనాలూ, గోష్ఠులూ : సద్భావనలను మేలు కొల్పడానికై చిన్న పెద్ద సమ్మేళనాలూ, గోష్ఠులూ, సత్సంగాలు నిర్వహించాలి. సమ్మేళనాలలో మన భావాలను వ్యక్తం చేయడంలో సౌలభ్యం ఉంది. అందువల్ల ఉత్సాహమూ పెరుగుతుంది. చిన్న చిన్న గాయత్రీ యజ్ఞాల నిర్వహణ ఇందుకు ఉపయోగపడుతుంది. పెద్ద పెద్ద సభలకన్న చిన్నచిన్న గోష్ఠులు మరింత ప్రయోజనకరంగా ఉంటాయి.

నవరాత్రులలో శిక్షణ శిబిరాలు : సద్భావనా శిక్షణ శిబిరాల నిర్వహణకు దేవీ నవరాత్రులు, చైత్ర నవరాత్రులు ఉత్తమమైనవి. ఈ నవరాత్రులలో తొమ్మిది రోజుల శిబిరాలను ప్రతిచోటా నిర్వహించాలి. ఆ శిబిరాలలో ఉదయం జపం, హవనం, అనుష్ఠానం జరగాలి. సాయంత్రం గోష్ఠి, భజన కీర్తనలు జరగాలి. రాత్రి పూట బహిరంగ ప్రవచనాలు జరగాలి. ప్రసాదంగా చౌక అయిన సత్సాహిత్యం వితరణ చేయాలి. దేవ దక్షిణగా వ్యక్తులు దుర్వ్యసనాలను, దురాలోచనలనూ వదులుకునేటట్లు చేయాలి. చివరలో మహిళా గౌరవం దృష్ట్యా కన్యా భోజ్ (కన్యలకు భోజనం) ఏర్పాటు చేయవచ్చు. యుగ నిర్మాణ సిద్ధాంతాన్ని ప్రవచనాలలో వివరించడానికి కార్యకర్తలకు తగు శిక్షణ ఇవ్వాలి. ప్రతి సంవత్సరం ఇలా రెండు నవరాత్రులలో రెండు శిబిరాలు నిర్వహించాలి. ఇవి ప్రజలలో ఉపాసననూ, భావననూ పెంపొందిస్తాయి.

ధర్మప్రచార పదయాత్ర : కుటుంబ వ్యవహారాలకు సెలవుపెట్టి కార్యకర్తలు బృందాలూ పదయాత్రలు నిర్వహించాలి. నిర్ణీత కార్యక్రమం ప్రకారం ఒక్కోరోజు ఒక్కో ఊరిలో బసచేయాలి. రోజూ ఉదయం జపం, హవనం, సాయంత్రం గోష్ఠి, రాత్రి ప్రవచనం జరపాలి. బృందం పదయాత్ర జరిపే స్థలాలలో ముందుగానే ఆయా కార్యక్రమాలకు తగు ఏర్పాట్లు జరగాలి.

సద్వాక్యాల లేఖనం : గోడలమీద సద్వాక్యాలు పెద్ద ఖర్చులేకుండా ప్రజా శిక్షణ జరిపే కార్యక్రమం. ఆదర్శాలను బోధించే, ప్రేరణ ఇచ్చే సద్వాక్యాలను మంచి దస్తూరీతో గోడలమీద వ్రాయడంవల్ల వాటిని చదివే వారు ప్రభావితులు అవుతారు. పలువురు కార్యకర్తలు కలసి గోడలమీద ఇలా సద్వాక్యాలు వ్రాస్తే, ఆ స్థలంలోని గోడలన్నీ ప్రేరణ కేంద్రాలుగా రూపొందుతాయి.

సంజీవని విద్యలో శిక్షణ : సంజీవనీ విద్యకు ఒక కేంద్ర విద్యాలయాన్ని ప్రతిక్షేత్రంలో ఏర్పాటు చేయాలి. ఆ విద్యాలయంలో ప్రతి సమస్యపై లోతయిన అధ్యయనం జరగాలి. ఆయా సమస్యల పరిష్కారానికై కనుగొనడానికై వాస్తవాలను సేకరించాలి. ఆవ్యవస్థ, కుటుంబంలో కలతలు, అర్థికమైన చిక్కులు, విరోధుల ఆక్రమణ, అస్తవ్యస్తమైన దాంపత్య జీవితం, బాలబాలికల భవిష్యత్తు నిర్మించే సమస్య, ఆత్మ కళ్యాణానికై వివిధ సాధనలు పేదరికం, చింతలూ ఉద్వేగాలు, ప్రగతి పథంలో ఎదురయ్యే అవరోధాలు - మున్నగు అనేకానేక చిక్కు ముడులను వ్యక్తిగత పరిస్థితులకు అనుగుణంగా విప్పే శిక్షణను ఈ విద్యాలయాలలో ఇవ్వాలి. స్వార్థాన్ని పరమార్థాన్ని సమన్వయం చేసి మనిషి ఇహపర సుఖాలను ఎలా పొందగలుగుతాడో శిక్షణ ఇవ్వాలి ఈ విద్యాలయాలలో మనస్తత్వ శాస్త్రం, సమాజ శాస్త్రం, వ్యావహారిక జ్ఞానాలు ఆధారంగా సమగ్ర శిక్షణ ఇక్కడ జరగాలి. ఇందువల్ల వ్యక్తిత్వ వికాసంలో తగు దోహదం లభిస్తుంది.

దేశంలో పలు విధములైన విద్యాసంస్థలు నడుస్తున్నాయి. కానీ జీవించే కళను నేర్పే ఏర్పాటు ఎక్కడా లేదు. మనం ఈ లోటును భర్తీ చేయాలి. గాయత్రీ శక్తిపీఠాలు ఇలాంటి శిక్షణ కేంద్రాలు. మధురలోని గాయత్రీ తపోభూమిలో, హరిద్వార్లోని శాంతికుంజ్లో ఇలాంటి శిక్షణ ఇవ్వబడుతోంది. కార్యకర్తలందరూ ఈ శిక్షణనుండి ప్రయోజనం పొందాలి.

చిన్నచిన్న స్థానిక శిక్షణాకేంద్రాలు : మధురలోని గాయత్రీ తపోభూమికి, హరిద్వార్లోని శాంతికుంజ్కు వెళ్లి శిక్షణ పొందడం కార్యకర్తలు కొందరికి సాధ్యపడకపోవచ్చు. అందువల్ల ప్రతి కేంద్రంలో నెలరోజుల శిక్షణ శిబిరాలు నిర్వహించాలి. జీవన విద్య పాఠ్య గ్రంథాలు ఆధారంగా సమస్యలను పరిష్కరించే జ్ఞానాన్ని కార్యకర్తలు ఈ శిబిరాలలో పొందాలి. సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష, జీవించే కళ, ఆరోగ్యంగా జీవించే కళవంటి పాఠ్య ప్రణాళికలు నిరంతరం అమలు జరుగుతున్నాయి. ఈ శిబిరాలద్వారా యుగ నిర్మాణానికి అవసరమైన సంజీవనీ విద్య హెచ్చుమందికి అందుతుంది.

సద్భావనలను పెంచడానికై కొన్ని కార్యక్రమాలు ఈ వ్యాసంలో ఇవ్వబడ్డాయి. పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మరిన్ని కార్యక్రమాలను రూపొందించుకొని ఉత్సాహపూర్వకంగా నిర్వహించాలి.

H H H

హృదయంనిండా ప్రేమ ఉంటే, జీవితం నిండా ఆనందం ఉంటుంది.

నావారితో నామాట - 1

శోధ సంస్థాన్ రజత జయంతి : దశసూత్ర కార్యక్రమం

బ్రహ్మవర్చస్ శోధ సంస్థాన్ తమ మస్తిష్కమని పరమపూజ్య గురుదేవులు చెప్పేవారు. విజ్ఞానము, అధ్యాత్మల సమన్వయం కోసం 1979లో ప్రారంభమైన ఈ సంస్థ ఈ సంవత్సరం రజత జయంతి జరుపుకుంటోంది. 1979 జూన్ లో ఈ సంస్థ స్థాపన జరిగింది. 25 సంవత్సరాల ఈ యాత్రలో ఎన్నెన్నో అద్భుత పరిణామాలు జరిగాయి.

శక్తిపీఠాలు నిర్మాణం అయినాయి. పూజ్యవరులు అత్యంత శక్తివంతమైన సూక్ష్మీకరణ సాధన జరిపారు. దేశమంతటిలో జాతీయ సమైక్యతా సమ్మేళనాలూ, దీపయజ్ఞ పరంపరలూ జరిగాయి. పూజ్యవరులు తమ లౌకిక జీవితపు అంతిమ పురుషార్థంగా క్రాంతిధర్మీ సాహిత్యాన్ని రచించారు. పూజ్యవరుల మహాప్రయాణంతోపాటు వారి శ్రద్ధాంజలి పర్వం విరాట్ స్థాయిలో నిర్వహించబడింది. దేవసంస్కృతి దిగ్విజయంలో అంతర్భాగంగా దేశవిదేశాలలో 27 కార్యక్రమాలు జరిగాయి. దేశ విదేశాలలో 2500లకు పైగా సంస్కార మహోత్సవాలు జరిగాయి. పరమవందనీయ మాతాజీ తన లౌకిక కార్యకలాపాలనుండి విశ్రాంతి తీసుకుని, తనను తాను గురుసత్తాతో ఏకరూపం చేసుకున్నారు. రెండు విరాట్ మహాపూర్ణాహుతులు (1995లో ఆవల్ ఖేడాలో, 2000లో శాంతికుంజ్ హరిద్వార్ లో 2000లో న్యూఢిల్లీలో) జరిగాయి. గంగ ఒడ్డున ఏకాంతంలో, రమ్యమైన వాతావరణంలో, అయినా ఎన్నెన్నో ఆశ్రమాలతో పోల్చినపుడు తన ప్రత్యేక గుర్తింపును నిలుపుకుంటూ ఈ సంస్థాన్ తన యాత్ర సాగించింది.

ఈ సంస్థాన్ కేవలం ఒక భవనం కాదు. స్థాపత్యకళకు ఒక నమూనా కాదు. కొన్ని వేల లక్షల గ్రంథాల భండాగారం కాదు. కొన్ని యంత్రాలు ఉన్న ఒక తంత్రం కాదు. వాస్తవానికి అది ఒక సిద్ధాంతం “శోధ సంస్థాన్ ల బాహుళ్యంలో మన బోర్డు ఉన్న సంస్థాన్ ను చేర్చుతున్నా మని అనుకుంటే - అది సొరపాటు” - అని పూజ్యవరులు వ్రాసి ఉన్నారు.

వాస్తవానికి - 21వ శతాబ్దపు సమాజ పునర్నిర్మాణ ప్రక్రియకు బ్రహ్మవర్చస్ కలిగిన తపోనిష్ఠలైన మహామానవుల

నిర్మాణ ప్రక్రియకు ఈ శోధ సంస్థాన్ కార్యరూపం ఇచ్చింది. నేటి దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం ఈ శోధ సంస్థాన్ గుణసూత్రాలకు విస్తరణయే. భవిష్యత్తులో దేవమానవుల తరాన్ని ఎలా నిర్మాణం చేయాలో చూపే ఒక నమూనాను బ్రహ్మవర్చస్ ఈ కొద్దివ్యవధిలో తయారుచేసి చూపింది.

రసాయన శాస్త్రానికి చెందిన కొన్ని ఫార్ములాలు (సూత్రాలు), యంత్రాలద్వారా కనుగొనబడిన కొన్ని పరివర్తనలు, ఈ వ్యవధిలో రచించబడిన 50కి పైగా పరిశోధన సూత్రాలు (థీసిస్ లు) - ఇవి ఆధారంగా మాత్రమే బ్రహ్మవర్చస్ ప్రగతిని అంచనా వేయకూడదు. ఎందరెందరో సాధకులపై పరీక్షలు జరిగాయి. సాధనద్వారా మనిషి జీవ రసాయన సంరచనలో, ఆలోచనా విధానంలో, భావనలో, చింతనలో, వ్యవహారణలో (మోటివేషన్, కాగ్నిషన్, బిహేవియర్ లలో) ఎలా పరివర్తన జరుగుతుందో రుజువు చేయబడింది. విజ్ఞానం గీటురాయిపై ఆధ్యాత్మ ఎంత ప్రామణికమో నిరూపించబడింది. చేసిన పనిని, పరిశోధన (రిసెర్చ్) అంటారు. ఇది జరిగి ఉంటే, ఈ రంగంలో కొన్ని మహత్తర ఫలితాలు లభిస్తే-మనం సఫలం అయినామని ఈ రజత జయంతి సంవత్సరంలో మనం సగర్వంగా చెప్పవచ్చు. వైజ్ఞానిక ఆధ్యాత్మవాదాన్ని ఆత్మబల సంపన్నులైన దేవ మానవులు ఎంత సమర్థవంతంగా, ఎంత సమగ్రంగా తమ జీవితాలలో అన్వయించుకున్నారు? అలాంటి వ్యక్తులు ఎందరు నిర్మాణం అయినారు? - అన్నదే సఫలతకు నిజమైన గీటురాయి. ఈ సంవత్సరమంతా ఈ అవగాహనను కలిగించడంకోసం కృషి జరుగుతుంది. ఇందుకోసం ఈ సంవత్సరంలో దిగువ కార్యక్రమాలను నిర్వహిస్తారు.

1. బ్రహ్మవర్చస్ జరిగిన పరిశోధనలవల్ల లభించిన ఫలితాలను దేశమంతటా ఉపన్యాస పరంపరలు, స్టైడ్ లు, పవర్ పాయింట్ ప్రాజెక్షన్ ల ద్వారా ప్రదర్శించడం. యువశక్తిని, మేధావి వర్గాన్ని కదిపివేయడం, కుదిపివేయడం.
2. జీవించే కళను వైజ్ఞానిక పద్ధతిలో ప్రదర్శించడం

తన కన్నా చిన్నవాళ్ల కోసం ఏమి చేస్తాడు అనేది మనిషి గొప్పతనానికి గీటురాయి.

అందువల్ల నిజమైన ఆధ్యాత్మికత వ్యక్తి వ్యక్తికే అందుతుంది. జీవన సాధనను సరైన పద్ధతిలో అనుష్ఠించగలిగితే, ప్రతివ్యక్తి తన జీవన దిశను మార్చుకోవచ్చుననే బోధన జరుగుతుంది.

3. పరమపూజ్య గురుదేవుల చింతన చేతనను ఒక అభినవ ప్రదర్శనం (పోర్ట్‌బుల్) ద్వారా దేశ విదేశాలలో ప్రసారం చేయడం. ఈ బహుముఖచింతనలోని ప్రతి కోణాన్నీ జనమానసం ముందుంచడం.
4. బ్రహ్మవర్చస్ లో ఒక విలక్షణ ప్రదర్శనాన్ని నిర్మాణం చేయడం. దానిలో గత 25 సంవత్సరాల సాఫల్యాలు వివరాలు ఉంటాయి. పరిశోధన ఫలితాలన్నింటినీ అందరికీ అర్థమయే రీతిలో సాంధ్యపరచడం.
5. యజ్ఞ చికిత్స, మానసిక ఉద్రిక్తతకు చికిత్స, యోగ చికిత్స, సమగ్ర ఆరోగ్య యాజమాన్యం- ఈ విషయంలో నిష్ణాతులైన దేవ సంస్కృత విశ్వవిద్యాలయంలో ఉత్తీర్ణులైన మొదటి బ్యాచ్ విద్యార్థినీ విద్యార్థులు దేశ విదేశాలలో శిబిరాలను నిర్వహించడం. వీరుతమ పరివీక్షా అవధి (ఇంటర్వీప్)లో విశిష్టమైన పరీక్షలో పాల్గొంటారు. తమ వయస్సు కలిగిన ఒక విరాట్ యువనివాసాని నిర్మాణం చేస్తారు. ఆ వాహినీని బ్రహ్మవర్చస్ పరిశోధనతో, విస్తరణతో అనుసంధానం చేస్తారు. ఆరోగ్యంతో, సామర్థ్యంతో తులతూగే భారత్‌కు పునాదిని నిర్మిస్తారు. కళాశాలలలో, విశ్వవిద్యాలయాలలో వీరి ప్రత్యేక కార్యక్రమాల ఏర్పాటు.
6. భారతీయ సంస్కృతి ఆధారంగా, హిందూత్వం ఆధారంగా సర్వధర్మ సమభావ స్వరూపాన్ని వివరిస్తూ మత విజ్ఞానంలో శిక్షణ పొందిన దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం విద్యార్థినీ విద్యార్థులు దేశవ్యాప్తంగా పర్యటించడం మత సామరస్యాన్ని ప్రబోధించే ఈ స్వజన వాహినీ జాతిలో ఒక కొత్త వాతావరణాన్ని నిర్మిస్తుంది.
7. దేశంలోని అన్ని భాషలలో పరమపూజ్య గురుదేవుల

సాహిత్యాన్ని, అఖండ జ్యోతి పత్రికను ప్రచురించడం, వివిధ ప్రపంచ భాషలలో ప్రచురణ ఈ సంవత్సరంలో ప్రారంభించడం. ఇంగ్లీషు అఖండజ్యోతి చందాదారుల సంఖ్యనూ, ఎడిషన్ల సంఖ్యనూ పెంచడం.

8. “వైజ్ఞానిక అధ్యాత్మవాదం”పై జోసల్, జాతీయ స్థాయిలలో సదస్సులు నిర్వహించడం. వివిధ స్థాయిలలో పనిచేసే మేధావులకు వాటిలో భాగస్వామ్యం. శాంతికుంజ్‌లోని మనీషుల గణం ఈ సదస్సులకు మార్గదర్శనం చేస్తుంది.
9. ప్రత్యామ్నాయ, పూరక చికిత్సా పద్ధతుల రంగంలో కొత్త ప్రమాణాలను ఏర్పరచే పరిశోధన పత్రాలు ప్రచురణ.
10. బ్రహ్మవర్చస్ శోధ సంస్థాన్‌లో “అతిథి సభ్యత్వం” స్వీకరించవలసిందిగా, భాగస్వామ్యం స్వీకరించవలసిందిగా దేశ విదేశాలలో పనిచేసే వివిధ సంస్థల ప్రముఖులను, మనీషులను, వైజ్ఞానికులను ఆహ్వానించడం.

ఈ దశసూత్ర కార్యక్రమాన్ని వివిధ స్థాయిలలో దేశ విదేశాలలో అమలు పరుస్తారు. ప్రపంచమంతటిలోని విజ్ఞానం, పర్యావరణం, భౌతిక శాస్త్రం, బయోటెక్నాలజీ, మనస్తత్వ శాస్త్రం మున్నగు విషయాలలో నిష్ణాతులైన ప్రముఖులను బ్రహ్మవర్చస్‌తో అనుసంధానం చేస్తారు. ‘21వ శతాబ్దంలో దర్శనం సమాప్తం అవుతుంది. మనస్తత్వ శాస్త్రం దాని స్థానాన్ని ఆక్రమిస్తుంది’- అని పరమపూజ్య గురుదేవులు పెక్కుస్థలాల్లో చెప్పి ఉన్నారు. భారతీయ మనస్తత్వ శాస్త్రమే భారతీయ అధ్యాత్మయొక్క అధి చేతన విజ్ఞానాన్ని సరైన పద్ధతిలో వ్యక్తపరుస్తుంది. ఈ వాస్తవాన్ని వివిధ మాధ్యమాలద్వారా ప్రతిపాదిస్తారు.

ఈ ప్రతిపాదనకు నేడు తరుణం వచ్చింది. సమాజమంతటిలో మనోవికారాలనుండి జనించిన రోగాలు పెరుగుతున్నాయి. ఆధ్యాత్మిక మనస్ చికిత్స మాత్రమే ఈ రోగాలకు చికిత్స చేయగలుగుతోంది. 2015 నాటికి డిప్రెషన్ (మానసిక వికారం) రోగుల సంఖ్య, గుండెజబ్బుతో బాధపడేవారి సంఖ్యనూ, కేన్సరు రోగుల సంఖ్యనూ మించిపోతుందని ప్రపంచ

దీపం మాటలు చెప్పదు. హెచ్చరిస్తుంది. ఆ తర్వాత దండిస్తుంది.

ఆరోగ్య సంస్థ అంచనా వేసింది. ప్రపంచ జనాభాలో సగంమంది మానసిక రోగాలతో బాధపడే అవకాశం ఉంది. భౌతిక సుఖసాధనాలు పెరగడం, వికృతమైన జీవన సరళి, ఆలోచనా వ్యవస్థను కనీస స్థాయిలో ఉపయోగించడం (స్వాధ్యాయశీలత లోపించడం, కంప్యూటర్ల వాడకం, ఇతరులపై అధికాధికంగా ఆధారపడడం మున్నగునవి) ఈ మహమ్మారికి కారణాలుగా పరిణమిస్తాయి. ప్రాణిచికిత్స, యజ్ఞ చికిత్స, సైకో థిరపెటిక్ కౌన్సిలింగ్ (ఆయుర్వేదం ఆధారంగా), యోగ చికిత్స, ధ్యాన చికిత్స మున్నగు పద్ధతులద్వారా ఈ మహమ్మారికి చికిత్స చేయడంపై పరిశోధన జరుపుతుంది.

దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయంలో “ఓం” ఆకారంలో ఒక ‘రిసెర్చ్ అండ్ డెవలప్ మెంట్ సెంటర్’ (పరిశోధన, వికాస కేంద్రం) వైద్య కళాశాల స్థాయిలో నిర్మాణం అవుతుంది. ఈ కేంద్రంలో ఆయుర్వేదం, హోమియోపతి, ప్రకృతి వైద్యం, రేకీ, ఎక్యూప్రెషర్ (ఫిజియో థిరపీతో సహా), క్రోమోపతి, మేగ్నెటిక్ థిరపీ మున్నగు వైద్య పద్ధతులపై అత్యాధునిక యంత్రాలద్వారా పరిశోధన జరుగుతుంది. ఈ కేంద్రానికి అనుబంధంగా ఒక ఫార్మసీ (ఔషధాల తయారీ కేంద్రం) నిర్మాణం అవుతుంది. ఈ ఫార్మసీలో ఔషధాల నిర్మాణం జరుగుతుంది. ఔషధాల విషాక్తలపై పరీక్ష (టాక్సికాలజీ టెస్టింగ్) జరుగుతుంది. కేంద్రానికి అనుబంధంగా 70 పడకల ఆసుపత్రి నిర్మాణం అవుతుంది. మన ఆయుర్వేదం, ఆధునిక వైద్య విధానాలు విజ్ఞాన సమ్మతంగా ప్రపంచంలో గౌరవ స్థానాన్ని పొందడం ఈ

పరిశోధనకు లక్ష్యంగా ఉంటుంది. ఈ జయంతి సంవత్సరం పూర్తయే సమయానికి ఈ కేంద్రం నిర్మాణం ప్రారంభం అవుతుంది. ఎమ్.బి.బి.ఎస్, ఎమ్.డి., బి.ఏ.ఎమ్.ఎస్. హోమియోపతిలో గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సు, ఫార్మకాలజీలో పోస్ట్ గ్రాడ్యుయేట్ కోర్సు, బయోటెక్నాలజీ, పేరామెడికల్ ఫేకల్టీస్ లతో అనుసంధానం కలిగి ఉన్న నిపుణులు ఈ కేంద్రంలో పనిచేస్తారు.

బ్రహ్మవర్చస్ నిర్మాణం మూడు ఆధారాలపై జరిగింది-

1. అధ్యాత్మ ప్రతిపాదనల తులనాత్మక అధ్యయనం, శాస్త్రీయ పరిశోధన.
2. వైజ్ఞానిక ప్రయోగాలు, పరీక్షలు
3. మనీషుల సహకారాన్ని పొందడం

ఈ మూడు అంశాలలో బ్రహ్మవర్చస్ అద్భుత ఫలితాలు సాధించింది. ఈ సంస్థ ప్రచారానికి దూరంగా ఉంటూ దేవ సంస్కృతి విస్తరణకు తన మౌన సేవలను అందిస్తూవచ్చింది. ఈ కృషిని ప్రజలకు తెలుపవలసిన తరుణం వచ్చింది. తద్వారా మత వైజ్ఞానికులు మత సిద్ధాంతాలను ప్రజలకు అర్థమయే రీతిలో వివరించగలుగుతారు.

ఈ రజత జయంతి సంవత్సరంలో దశమూత్ర కార్యక్రమాన్ని అమలుచేయడంలో స్వయంగా భాగస్వాములు కావలసిందిగా, ఈ విద్యలలో అభిరుచి కలిగిన వారిని, వీటితో సంబంధం కలిగి ఉన్న వారిని భాగస్వాములను చేయవలసిందిగా అందరినీ హృదయపూర్వకంగా ఆహ్వానిస్తున్నాను. ఇంతకు మించిన పుణ్యకార్యం మరొకటి లేదు.

గోడలకు చెవులు

H H H

సాధారణంగా వ్యక్తి అన్నిటిపట్ల ఆపేక్ష చూపిస్తాడేగాని సదాలోచన పట్ల మాత్రం ఉపేక్ష చూపిస్తూ ఉంటాడు. చైనాకు చెందిన హుయివేంగ్ అనే ధర్మోపదేశకుడు గోడవైపు ముఖాన్ని, శ్రోతలవేపు వీపుని ఉంచి ప్రవచనం చేస్తూఉండేవాడు. ఇదేమి వింతని ప్రజలు ప్రశ్నించగా, అతను - “ఈనాటి ప్రజలందరూ గోడలాగే ఉంటున్నారు. ఏదైనా పూర్తిగా వారిలో ప్రవేశించాలంటే కనీసం కిటికీవంటిది కూడా మానవులకు ఉండటం లేదు. వారు వింటారని గాని, అర్థం చేసికొంటారని గాని, విన్నది మరికొందరికి వివరిస్తారని గాని ఏ మాత్రం ఆశలేని నేను ఈ విధంగా గోడలకి చెప్పటం అలవాటు చేసికొన్నాను. నా అభ్యాసం వలన ఏదో ఒకనాడు గోడలకి చెవులొస్తే, ప్రజలు కూడ ఎప్పుడో అప్పుడు వింటారులే. గోడలకే చెవులొచ్చాయి కదా! అనే ధైర్యం కల్గి నాలో క్రొత్త ఉత్సాహం కలుగుతుంది.” అని ప్రజలకు బదులు పల్కాడు.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి

కరుణను వదులుకునేటంత కఠినంగా ఉండకు.

నావారితో నామాట - 2

విరాట్ సంఘటన - విధానం, కార్య ప్రణాళిక

శ్రీకృష్ణ గోపాల్

2004 ఫిబ్రవరి 6,7,8 తేదీలలో శాంతికుంజ్ లో నిర్వహించిన జోనల్ కార్యశాల (వర్క్ షాప్)లో అఖిల విశ్వగాయత్రీ పరివార్ యొక్క సువ్యవస్థిత సంఘటన వికేంద్రిత స్వరూపాన్ని ప్రతిపాదించిన విషయం గత సంచికలో ప్రస్తావించాను. ఏడు జోన్లలోనూ వ్యవస్థితమైన పద్ధతిలో సమయదాసులను, కేంద్రీయ ప్రతినిధులను నియమించే పని, సంఘటనాత్మకమైన నిర్మాణానికి సుస్థిరమైన ఆధారాన్ని ఏర్పరచే పని ప్రారంభమయింది. ఏప్రిల్ 9,10,11 తేదీలలో కలకత్తాలో ఈశాన్య భారత్ కు సంబంధించిన ఈస్టాయి కార్యశాలను నిర్వహించాము. శాంతికుంజ్ లో మే 14,15,16 తేదీలలో మరో కార్యశాలను నిర్వహించాము. అందులో సమయదాసుల నియామకం గురించి చర్చ జరిగింది. ఫిబ్రవరిలో జరిగిన కార్యశాలకు కొనసాగింపు అది. ఒక విషయాన్ని మళ్ళీ మళ్ళీ చర్చించడంవల్ల దానికి ఒక సమగ్ర రూపం ఏర్పడుతుంది. మనస్సులో, మెదడులో అది స్థిరపడుతుంది. కనుకనే, పూజ్యవరుల ప్రేరణతో కేంద్రంలో, జోన్లలో ఈ కార్యశాలలను నిర్వహించాలనే నిర్ణయం జరిగింది.

మన సంఘటనకు లక్ష్యశుద్ధి

పరమ పూజ్య గురుదేవులు అఖండ జ్యోతి 1970 మే సంచిక (56వ పుట)లో ఇలా వ్రాశారు -

“చిన్న చిన్న అణువులనూ, కణాలనూ ఏకం చేసి మేము విశిష్టమైన ఒక శక్తి ప్రవాహాన్ని ఆవిర్భవింపజేస్తాం. ఈ స్వల్ప సామర్థ్యంతోనే నేటి సంకటాలనూ, సంక్షోభాలనూ ప్రతిఘటిస్తాం. యుగ నిర్మాణానికై అవతార పురుషుని కోసం, దేవదూత కోసం చాలాసేపు వేచి చూడవలసిన అవసరం ఉండదు.”

అత్యంత ప్రధానమైన మాట ఇది. మనం దీనిలోని అంతరాధ్యాన్ని గ్రహిస్తే, సంస్థను నిర్మాణం చేయడం గురించిన సమగ్ర అవగాహన మనకు కలుగుతుంది. రాజకీయ సంస్థలు ఎన్నెన్నో పుట్టుకు వస్తాయి. ఆదర్శంకాని, లక్ష్యం కాని లేకపోవడంవల్ల వారి పునాదులు బోలుగా ఉంటాయి. క్రమంగా వాటి బోర్డులు మాత్రమే మిగులుతాయి. కానీ, వాటి అస్తిత్వం స్థిరంగా ఉండదు. అలాగే, బుద్ధిపరమైన ఆధారంతో ఉద్యమాలు నడిపే సామాజిక సంస్థలకు స్థిరత్వం అంతగా ఉండదు. జీవన

సాధనద్వారా సంస్కరించబడిని వ్యక్తులు నైతికత ఆధారంగా సంఘటితం అయినప్పుడే, ఆ వ్యవస్థ వ్యక్తి వ్యక్తినీ ఉత్కృష్టం చేసే కార్యాన్ని నిర్వహించినపుడే - స్థిరత్వం చేకూరుతుంది. 1926లో అఖండ దీప ప్రజ్వలనతో ప్రారంభమైన మన సంస్థయొక్క 78 సంవత్సరాల యాత్రలో విజయ రహస్యం ఈ ఆధారమే.

మనముందు అనేక మోడల్లు (నమునా)లు ఉన్నాయి. స్వామి వివేకానంద తన సంక్షిప్త జీవితంలోని పరివ్రాజక ఘట్టంలో స్వయంగా ఒక సంస్థను స్థాపించారు. అదే రామకృష్ణ మిషన్. ఆ సంస్థ స్థాపన జరిగి వంద సంవత్సరాలు దాటాయి. ఆనాటి బానిస భారతంలో ఆయన చేసిన సింహ గర్జనను ఈనాటి రూపంలో ఆ సంస్థ వినిపించలేకపోవడం వేరే విషయం. అయినా ఆ సంస్థ బాధితులకు సహాయం అందించడంలో, శ్రద్ధను పోషించడంలో గణనీయమైన కృషి జరుపుతూనే ఉన్నది. మన సమాజంలో సన్యాసి దుస్తులకు ఆదరభావం ఉన్నది. మరింత మంది వ్యక్తులు సన్యాసులు కావడం వంద సంవత్సరాల క్రితం సముచితం కావచ్చు. “ఆనంద మఠ్” నవలలో కల్పితమైన శూర సన్యాసులు తయారు కావడం సముచితం కావచ్చు. అయితే, ఆధునిక భారతంలో గత 25 సంవత్సరాలలో వైజ్ఞానిక ప్రగతి ఎంతో వేగంగా జరిగింది. కనుక, సుశిక్షితులతో కూడిన సంస్థను మరింతగా పటిష్టం చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇందుకోసమే జోనల్ వర్క్ షాప్ ల, నిరంతర ప్రశిక్షణల ప్రక్రియ ప్రారంభమయింది.

మన దేశంలో 125 సంవత్సరాల చరిత్ర కలిగిన మరో సంస్థ ఉన్నది. కానీ, అదికూడా నేడు విఘటితం అయింది. అక్కడక్కడ శాస్త్రార్థాలు చేస్తూ కనబడుతోంది. ఆ సంస్థ జీవచ్ఛవ స్థితికి చేరుతోంది.

మతంపేరిట కలియుగంలో నామసంకీర్తన ద్వారా భాగవత పురాణం ద్వారా, రామాయణ పురాణం ద్వారా లభిస్తుందని హామీ ఇచ్చే మత ప్రభోధకులు ఎందరెందరో మనకు కనిపిస్తున్నారు. వీరు విదేశాలకు కూడా వెళ్ళుతున్నారు. యోగం, ఆధ్యాత్మిక సంస్కృతుల పేరిట టివి ఛానల్ లలో ప్రచవనాలు ఇస్తున్నారు. వీరి సంఖ్య ఎంతో వేగంగా పెరుగుతోంది. ఆమేరకు మతంలో నమ్మకం ఉన్న ప్రజల నుండి సాధన సంపత్తులు పిండుకోవడం జరుగుతోంది.

మోసపోయేటంత సరళంగా ఉండకు.

మన సంస్థనుండి దానినే ఆశించడం దీని నూత్ర సంచాలకుణ్ణి సంస్థాపకుణ్ణి అవమానించడమే అవుతుంది. గాయత్రీ పరివార్కు, ఈ సంస్థలన్నింటికీ ఒక మౌలికమైన తేడా ఉన్నది. ఈ సంస్థ జన్మించింది యుగ పరివర్తన కోసం. భావ విప్లవం ద్వారా 600 కోట్ల ప్రపంచ ప్రజలను ప్రభావితం చేయడం కోసం. ఈ సంస్థకు మూలాధారం ధైవీయ శక్తి. మన ఈ కార్యానికి మంత్రం గాయత్రీ అనీ, తంత్రం యజ్ఞీయం అనీ పూజ్యవరులు చెప్పి ఉన్నారు. యజ్ఞీయ భావంతో ఈ కార్యంలో చేరే వ్యక్తి గాయత్రీ పరివార్లో ఒక వినమ్ర కార్యకర్త అవుతాడు. మన సంస్థలో సభ్యుడు అవుతాడు.

ఇతర సంస్థలతో సమన్వయం

హిందుత్వాన్ని విశ్వమంతా విస్తరించడానికీ, దేవ సంస్కృతిని విశ్వ సంస్కృతిగా రూపొందించడానికీ కృషి చేస్తూన్న సంస్థలన్నింటితో మనం సహకారపూర్వక సంబంధాన్ని ఏర్పరచుకోవాలి. సమన్వయంతో కూడిన ఒక విధానాన్ని కూడ రూపొందించాలి. యుగ నిర్మాణంవంటి మహత్తర లక్ష్యాన్ని సాధించడానికై ఈ సహకార సమన్వయాలు తప్పనిసరి అవుతాయి. సంస్కారవంతులు అధికారికంగా మన సంస్థలో చేరేందుకై మనం కృషి చేయాలి.

“యుగనిర్మాణ ప్రవాహం 2000 సంవత్సరం తర్వాత ప్రతి స్థలంనుండి వెల్లువెత్తుతుంది. 2020 నాటికి భారత్ జగద్గురువు అవుతుంది. యుగనిర్మాణం సాకారం కావడం కానవస్తుంది.”

- అన్న పూజ్య గురుదేవుల మాటమీద మనందరికీ దృఢ విశ్వాసం ఉండాలి. పేరు ప్రఖ్యాతులు లేకుండా, ధనాన్ని ఆశించకుండా భారతీయ సంస్కృతి జాగరణకూ, విస్తరణకూ కృషిచేస్తూన్న సంస్థలు అనేకం ఉన్నాయి. వాటికి స్వంత భవనాలు ఉన్నాయి. పరిమితంగానే అయినా సమర్పిత కార్యకర్తలూ ఉన్నారు. వాటిని మన భావ విప్లవ సూత్రాలతో కలపవలసిన పని మాత్రమే ఉన్నది. అవి భావ విప్లవపు జ్ఞాన యజ్ఞంతో కలిసిన కొలదీ - నైతిక, ఆధ్యాత్మిక విప్లవపు అవసరం కూడ వాటికి అవగాహన అవుతుంది.

‘అందరికీ సద్బుద్ధి, అందరికీ ఉజ్వల భవిష్యత్తు’ - అనే మన ప్రార్థన అందరికీ ప్రేరణ ఇచ్చింది. 2000 సంవత్సరం నాటి పూర్ణాహుతి తొలిదశ (అంగవైకల్య నివారణ దినం 1999 డిసెంబరు 3) నుండి ప్రారంభమైన ఈ సహకార సమన్వయాల కృషి ఎంతో వేగంగా విస్తరించి విరాట్ రూపాన్ని ధరిస్తూ వచ్చింది. పలువురు

వ్యక్తులూ, పెక్కు సంస్థలూ మనతో కలసి పని చేస్తూ ఉండడం కనిపిస్తోంది. నిర్మాణాత్మక కార్యక్రమం, గోసేవ, గోవింజ్ఞానములతో మేళవించిన స్వావలంబన ప్రధానమైన వ్యవస్థ వేగంగా రూపొందుతోంది. ఈ కార్యంలో ఎందరో నిమగ్నులై ఉన్నారు. సమైక కృషిద్వారా ఒక విరాట్ వ్యవస్థను నిర్మాణం చేసి, తద్వారా ప్రపంచీకరణను సవాలు చేయగలుగుతాము. స్వదేశీ - స్వావలంబన కలను నిజం చేయగలుగుతాము. జీవన సాధన చేసే ఉన్నత స్థాయి సాధకులు ఈ కృషిలో పాలుపంచుకుంటే - పదవుల కోసం తగువులాట జరగదు. అందుకు బదులు - ‘యశదాన’ సంప్రదాయం వ్యాప్తి చెందుతుంది.

శక్తిపీఠాలకు క్రమబద్ధ విధానం

గాయత్రీ శక్తిపీఠాలు - ప్రజ్ఞా సంస్థానాలను జన జాగరణ కేంద్రాలుగా రూపొందించాలనే సంకల్పాన్ని పరమపూజ్య గురుదేవులు 1980లో అమలు జరిపారు. మామూలు ఆలయాల నిర్మాణం ఆయన ఉద్దేశ్యం కాదు. వచ్చే సంవత్సరం ఆ శక్తిపీఠాల స్థాపనకు రజత జయంతి సంవత్సరం. మన శక్తిపీఠాలు ప్రజ్ఞా సంస్థానాలు అన్నీ సువ్యవస్థితం కావాలి. ఉత్సాహంగా ఆలయాన్ని నిర్మించడం, కోటలాంటి భవనాన్ని నిర్మించడం, అందులో కార్యకలాపాలు జరగకపోవడం - ఇది గురుసత్తాకు నమ్మక ద్రోహం అవుతుంది.

శక్తిపీఠాలన్నింటిలో ఒక కార్యాలయం ఉండడం అవసరం. అందులో తరచు గోష్టులు జరుగుతూ ఉండాలి. జోనల్ కేంద్రాల, ఉపజోనల్ కేంద్రాల పాత్రను నిర్వహించే శక్తిపీఠాలలో కంప్యూటర్లు, ఈ-మెయిల్ నెట్వర్కింగ్ త్వరలో ఏర్పాటు చేయాలి. జోనల్, ఉప జోనల్ సంఖ్య సుమారు 60 ఉంటుంది. ఇకముందు వీటిని అనుసంధానం చేస్తారు. ఇవి కేంద్రానికి సమాచారం పంపుతూ ఉంటాయి. కేంద్రంనుండి సమాచారం పొందుతూ ఉంటాయి.

ప్రతి పీఠంలో పాలనా వ్యవస్థనూ, జమాఖర్చులు నమోదు చేసే వ్యవస్థనూ, ఆశ్రమ వ్యవస్థనూ పర్యవేక్షించేందుకు ఒక కార్యాలయాన్ని విడిగా ఏర్పాటుచేయవచ్చు. ఈ కార్యాలయం జోనల్ కేంద్రాల ద్వారా శాంతికుంజ్తోనూ, గాయత్రీ తపోభూమితోను సంపర్కం ఏర్పరచుకుంటుంది. ఉద్యమ వ్యవస్థను నిర్మాణం చేసేవారితో ఒక విభాగాన్నీ, సాధనా ఉద్యమానికి వ్యవస్థను నిర్మాణం చేసే దేవాలయ రూపంలో ఉన్న శక్తిపీఠం హృదయ తంత్రంనుండి దాన్ని విస్తరించే ప్రణాళికను రూపొందించేవారితో మరొక విభాగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలి. మిగతా ఆరు ఉద్యమాలనూ మరో విభాగం పర్యవేక్షించవచ్చు. అయితే,

కోపం మూర్ఖతతో మొదలై పశ్చాత్తాపంతో ముగుస్తుంది.

సాధన ప్రశిక్షణ, గాయత్రీ ఉపాసన, మంత్ర లేఖన ఉద్యమం, దీపయజ్ఞ ఉద్యమం, జన్మదినం వివాహ దినములతోపాటు అన్ని సంస్కారాలనూ ఇచ్చే ఏర్పాటు - వీటన్నింటికీ ప్రాధాన్యం ఇచ్చి, వరివ్యవసాయ పరిజనులు వీటి బాధ్యతను చేపట్టాలి. గాయత్రీ ఉపాసనలో ప్రశిక్షణ, దాని మహత్త్వను ప్రతిపాదించడం, వివిధ మతాలకు, సంప్రదాయాలకు చెందిన వ్యక్తులకు ఈ చేతనను అందించడం - ఈ పని అత్యంత ప్రముఖమైనది. మిగతా ఆరు ఉద్యమాలు ఒక ఎత్తు. ఈ ఉద్యమం ఒక్కటి ఒక ఎత్తు. దేవ సంస్కృతి విశ్వవిద్యాలయం జీవించే కళను ఒక నిర్బంధ విషయంగా బోధిస్తోంది. ఈ జీవించే కళను కూడ జోడిస్తే - శక్తిపీఠంలో ఒక ఫేకల్టీ (విశ్వవిద్యాలయ విభాగం) స్థాపన జరుగుతుంది. దానిని ముందు ముందు ఒక కళాశాలగా వికసింపచేయవచ్చు.

ప్రశిక్షణ, ఆర్థిక అనుశాసనం

క్షేత్రీయ సమయదానుల ప్రశిక్షణ శిబిరాలనూ, సాధకుల సాధనా శిబిరాలనూ పెద్ద కేంద్రాలతో, ఉప కేంద్రాలతో జోడింపబడిన శక్తిపీఠాలలో నిర్వహించాలి. సక్రియ సంగఠిత సమూహాలు (స-3), ఉద్యమ సమూహాలు, సమన్వయ సమితులు తమ జిల్లా, ఉపజోన్ - జోన్ల శక్తిపీఠాలను తమ కార్యక్షేత్రంగా చేసుకోవాలి. ఇలా శక్తిపీఠాలు మాధ్యమాలుగా రూపొందాలి. క్రమంగా రజత జయంతి సంవత్సరం నాటికి ఇవన్నీ సక్రియమైన పీఠాలుగా పనిచేయడం ప్రారంభిస్తాయి.

కేంద్రం నిర్ణయించిన ఆర్థిక అనుశాసనాన్ని అన్ని పీఠాలూ తప్పనిసరిగా అమలుపరచాలి. కణకణం అంశదానం ద్వారా ఈ వ్యవస్థ నిర్మాణం అయింది. ఈ వ్యవస్థలో ఆ అనుశాసనం లేకపోవడం, దుబారా ఖర్చు జరగడం ఆత్మవంచనే అవుతుంది. పలువురు తాము నిజాయితీ పరులుగా ఉంటారు, కాని ఆర్థిక వ్యవస్థను నిర్వహించలేరు. ఎందుకంటే, వారికి ఆ విషయంలో శిక్షణ ఇవ్వబడలేదు. కనుక - శిక్షణ పొందిన చార్టర్డ్ అకౌంటెంట్లను, బ్యాంకు అధికారుల స్థాయిగల అనుభవజ్ఞులైన సమయదానులను శాంతికుంజనుండి పంపే ఏర్పాటు జరిగింది. వీరు ఆర్థిక విషయాలలో అవగాహన కలిగిస్తారు. బ్యాంకు ఉద్యోగాలనుండి పదవీవిరమణ చేసి, సమాజసేవ భావం కలిగి ఉన్న వ్యక్తులు మీ క్షేత్రంలో ఎవరైనా ఉంటే, వారి పేర్లను కేంద్రంలోని సంఘటన విభాగానికి పంపాలి. 4000లకు పైగా ఉన్న శక్తిపీఠాలకు పంపుతాము. కేంద్రం అనుమతి లేకుండా కొత్త శక్తిపీఠాల స్థాపన, పాత శక్తిపీఠాల విస్తరణ జరగకూడదు. ఏ శక్తిపీఠాన్ని ఎలా విస్తరించాలో కేంద్రమే నిర్ణయిస్తుంది.

ఢిల్లీ, కోల్ కతా, హైదరాబాదు, ముంబై, చైన్నై, బెంగుళూర్ మున్నగు పెద్ద మహానగరాలలో “గాయత్రీ చేతన కేంద్రాలను” నిర్మించే ప్రణాళికను కేంద్రం రూపొందించింది. మొదటి కేంద్రం ఢిల్లీ సమీపంలోని నాయడాలో (కూ్యా-2, సెక్టర్-12) 2003 ఆగస్టులో ప్రారంభమయింది. కోల్ కతా, హైదరాబాదులలో ఇప్పుడు ఆ పని ప్రారంభం అవుతోంది. మిగతా మూడు కూడ నిర్మాణం అవుతాయి. అయితే అవి జోనల్ కేంద్రాలుగానే పనిచేస్తాయి. ఆ క్షేత్రాల సమన్వయ సమితులు, ప్రజ్ఞా మండలలు, గాయత్రీ శక్తిపీఠాల, ప్రజ్ఞాపీఠాల, సక్రియ శాఖల సమన్వయం వీటి ప్రముఖ కార్యంగా ఉంటుంది. మహానగరాల బీవన సరళికి అనుగుణంగా అక్కడి కార్యకలాపాల పర్యవేక్షణ జరుగుతుంది. గాయత్రీ చేతన కేంద్రాలను మరెవరూ నిర్మాణం చేయకూడదు. కేంద్రమే ఆ పని చేస్తుంది.

గత నాలుగు సంవత్సరాలలో సంస్థ ఎంతో వేగంగా విస్తరించింది. సామూహిక సాధనలో కలసి నడవడం ప్రజలు క్రమంగా నేర్చుకున్నారు. ఇప్పుడు ఇది వ్యవస్థితమైన, వికేంద్రీకృతమైన యంత్రాంగంగా రూపొందితే, ప్రతి స్థలంలో సమయదానులైన కేంద్ర ప్రతినిధులు కూర్చోని మార్గ దర్శనం చేస్తే 2-3 సంవత్సరాలలో అద్భుత ఫలితాలు అందుతాయి. ఉద్యమం వేగం పుంజుకుంటుంది. సాహిత్య విస్తరణ ద్వారా జ్ఞాన చేతన విస్తరిస్తుంది. వివిధ భాషలలో ప్రచురితం అవుతున్న పత్రికలు శరవేగంతో వ్యక్తి వ్యక్తికి అందుతాయి. ఈ పని అంతా యాంత్రికంగా జరిగితే, అనుశాసనం కొరవడితే, విస్తరణ కాగితాలలో కంప్యూటర్ల అంకెలగారడీలలో మాత్రమే కానవస్తే - మిషన్ యొక్క ప్రభుత్వీకరణ జరిగినట్లే, ఆత్మీయత ఆధారంగా, బీవన సాధన ఆధారంగా మనం ఈ పని చేయాలి. అప్పుడే ఒక విరాట్ సంఘటన సువ్యవస్థితంగా, సక్రియంగా రూపొందుతుంది. మన గురుసత్తా పొందిన ఆవేదన మన అంతరాంతరాలలో జీవిస్తుంది. మన సంస్థ ఎంతగా పెరిగినా - మన ఆత్మీయత, మన భావ సంవేదన, మన వ్యవహారకుశలత, మన అనుశాసనబద్ధత ఎంతమాత్రం తరగకూడదు. ఈ లక్ష్యంతో పురోగమిస్తే, 2010 - 2011 నాటికి ప్రపంచమంతటిలో అన్నిటికన్న పెద్దదీ, పూర్తిగా సంఘటితమూ, యజ్ఞీయ భావనతో పనిచేసే సంస్థగా మనం స్థిరపడతాం. మనం ఈ పని చేయగలిగితే - పూజ్యవరుల శతజయంతి సంవత్సరంలో వారి చరణాలకు సార్థకమూ, వాస్తవికమూ అయిన పుష్పాంజలి అవుతుంది అది.

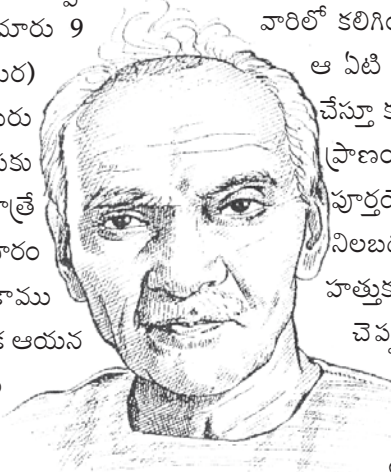
H H H

ప్రజ్ఞ అనే ఆయుధంతో విశ్వాస సంక్షోభాన్ని జయించు.

సేవకార్యక్రమాలకు శ్రీకారం

హిమాలయం మన గృహం

తండ్రిగారు గుహ ద్వారం వద్ద కేక వేశారు. లోపల నుండి జవాబు రాలేదు. గుహ గోడలను తాకి ఆ కేక ప్రతిధ్వనిగా తిరిగివచ్చింది. కాగడాలను వెలిగించి గుహ లోపల వెదకాలని నిర్ణయించారు. సుమారు 12 మీటర్ల పొడవు గల ఆ ఎగుడుదిగుడుల గుహ చివరి వరకు వెదికారు. శ్రీరామ్ జాడ లేదు. తమ అన్వేషణ విఫలం కావడంతో, అంతా తిరిగి వచ్చారు. ఇంటిలో తా-ఈజీ అదే పనిగా ఏడుస్తోంది. ఇంటి వాతావరణంలో విషాదం ఛాయలు అలుముకున్నాయి. అన్వేషణ కొనసాగింది. మరునాడు తెల్లవారింది. సుమారు 9 గంటలకు తా-ఈజీ పుట్టిల్లు సహప ఊ(మధుర) నుంచి ఒక బంధువు వచ్చాడు. ఆయన పేరు రుక్మిణీ ప్రసాద్. ఆయన తా-ఈజీకి వరుసకు మామయ్య అవుతారు. ఆయన క్రితం రోజు రాత్రే ఆవల్ఖేడా వచ్చారు. అయితే ఆ ప్రాంతపు ఆచారం ప్రకారం చెల్లెలు-కూతురు ఇంట్లో మకాము చేయకూడదు. భోజనము చేయకూడదు. కనుక ఆయన గ్రామం బయట ఉన్న ఒక గుడిలో మకాం చేశారు.

ఇంటికి వచ్చిన ఆ బంధువు ఇల్లంతా కోలాహలంగా ఉండడం చూచారు. కులదీపకుడైన పిల్లవాడు నిన్నటి నుంచి కనబడకపోవడం అందుకు కారణమని తెలుసుకున్నారు. అప్పుడు ఆయనకు ఒక విషయం గుర్తుకు వచ్చింది. త్రోవలో ఆయనకు 10-12 సంవత్సరాల పిల్లవాడు కనిపించాడు. నిర్జనమైన దారిలో అతడు ఒంటరిగా ఉండడం చూచి ఆయన ఆశ్చర్యపోయారు. బాబూ ఎక్కడికి వెళుతున్నావు-అని ఆయన అతడిని అడిగారు. హిమాలయానికి- అని ఆ పిల్లవాడు అది చాలా మామూలు విషయం అయినట్లు చెప్పాడు. వీడెవడో అల్లరి పిల్లవాడులా ఉన్నాడు- అని ఆయన అనుకున్నారు. హిమాలయం అంత దగ్గరగా లేదు కనుక ఆయనకు నవ్వు వచ్చింది. అక్కడ ప్రజల దృష్టిలో సర్వతం అంటే గోవర్ధన సర్వతమే. అదయినా కనీసం 40 మైళ్ల దూరం ఉంది. ఆ పిల్లవాడు కనబడకుండా పోయిన శ్రీరామేనని

ఆవల్ఖేడా వచ్చిన తర్వాత ఆయనకు అర్థమయింది.

ఆ మాట వినగానే తండ్రిగారు, ఇంటిలోని ఇతర వ్యక్తులు ఉన్నవళంగా బయలుదేరారు. రుక్మిణీజీ తాను శ్రీరామ్ ను కలుసుకున్న చోటుకు వారిని తీసుకువెళ్లారు. అతడు ఆ స్థలంలోనే ఉండే ప్రశ్నే లేదు. వారు ఆ దారిలో మూడు నాలుగు మైళ్లు ముందుకు పోయారు. బర్హన్ గ్రామంలో ఒక చిన్న రైల్వే స్టేషన్ ఉంది. హాథర్స్ వైపు వెళ్లే రైలు అక్కడ ఆగుతుంది. రైలు వెళ్లి ఎంతసేపయిందని ఆ స్టేషన్ లో అడిగారు. నిన్న మధ్యాహ్నం వెళ్లింది - అని చెప్పారు. శ్రీరామ్ ఇక్కడే ఎక్కడో ఉంటాడు అనే ఆశ వారిలో కలిగింది. స్టేషన్ సమీపంలో ఒక చిన్న ఏరు ఉంది. ఆ ఏటి ఒడ్డున ఉన్న శివాలయంలో శ్రీరామ్ ధ్యానం చేస్తూ కూర్చోని ఉండడం వారికి కనిపించింది. వారికి ప్రాణం లేచి వచ్చింది. తండ్రిగారు అతడి ధ్యానం పూర్తయే వరకు వేచి ఉన్నారు. కూర్చోని అతడు లేచి నిలబడగానే ఆయన కొడుకును గుండెలకు గట్టిగా హత్తుకున్నారు. హిమాలయానికి వెళ్లే వయసేనా నీది? చెప్పకుండా ఎందుకు వెళ్లిపోయావు? తల్లి దండ్రులను దుఃఖపెట్టి భగవంతుణ్ణి పొందడం ధర్మమా? ఇలా ప్రశ్నల వర్షం కురిపిస్తూ ఆయన తన కుమారుని తలమీద గంగాయమునలు ప్రవహింపజేశారు.

తా-ఈజీని శాంతింపజేయడం మరింత కష్టమయింది. తండ్రిగారు ఒకసారి ఏడ్చి తమను తాము సంభాళించుకున్నారు. కానీ, తా-ఈజీ ఏడ్చి ఏడ్చి పిచ్చెత్తినట్లు అయిపోయింది. శ్రీరామ్ జన్మించిన సమయంలో వచ్చిన సాధు సన్యాసులు, కలలు, జోస్యాలు, పూజలు- అన్నిటిని ఆమె తిట్టిపోసింది. శ్రీరామ్ ను తపస్సుకూ, సాధనకూ ప్రేరేపించారని తాను అనుకున్న వారందరినీ ఆమె ఆడిపోసుకుంటూనే ఉంది. శ్రీరామ్ ఆమెకు నచ్చుచెప్పడానికి ప్రయత్నించారు. సాధుసన్యాసులను నిందించవద్దు. మన ద్వారకాధీశుని నిందించవద్దు. నిన్ను దుఃఖపెట్టింది నేను. కనుక నన్నే తిట్టూ - అన్నాడు.

తన తల్లికి కలిగిన మనస్తాపానికి బాధ్యత తనదేనని

దానం పుణ్యప్రదం. స్వాధ్యాయం మరింత పుణ్యప్రదం.

శ్రీరామ్ చెప్పడంతో, తా-ఈజీ దుఃఖం కొంత ఉపశమించింది. ఆమె కొద్దిక్షణాలు మౌనంగా ఉన్నది. ఆ తర్వాత రుద్ద కంఠంతో ఇలా అన్నది- నీవు నన్ను దుఃఖపెట్టావు కదా! ఆ విషయం అంగీకరిస్తే నీవు నాకో మాట ఇవ్వాలి. ఆమె తర్వాత ఏమి చెపుతుందో అని శ్రీరామ్ ఆమె వైపు కళ్ళార్చుకుండా చూస్తున్నాడు. తా-ఈజీ ఇలా అన్నది- 'నన్ను వదలిపెట్టి సన్యాసుల్లో కలవాలనే ఆలోచన నీ మనసులోకి ఇక రానేకూడదు. నీవు హిమాలయానికి ఆత్మగా ఉండదలచుకుంటే ఉండు. నేను బ్రతికి ఉన్నంత కాలం నీవు కేవలం శ్రీరామ్ గానే ఉండిపోవాలి. హిమాలయంలో ఉండిపోయే ఆలోచన ఎప్పుడూ మనసులోకి రానీయకూడదు. నేను పోయిన తర్వాతనే ఎక్కడికయినా వెళ్లాలి.' తా-ఈజీ ఒక్కొక్క మాట ఎంతో శ్రద్ధగా విన్నాడు. ఆ తర్వాత ఇలా అన్నాడు- అమ్మా! నేను ఎల్లప్పుడూ నీ వద్దనే ఉంటాను. ప్రజ ప్రాంతం దాటి ఎక్కడికీ వెళ్లను. ఎందుకంటే- ద్వారకాధీశుని జన్మస్థలంమీద నీకు మక్కువ ఎక్కువ కదా.

శ్రీరామ్ ఇచ్చిన మాట విని తా-ఈజీ వెంటనే శాంతించింది. ఎందుకంటే - శ్రీరామ్ తన మాటను అక్షరాలా నిలుపుకుంటాడని ఆమెకు పూర్తి నమ్మకం ఉంది. ఆ రోజున భవంతిలో పండుగ జరుపుకున్నారు. తన ముద్దుల కొడుకు తనను వదలి వెళ్లడనే నమ్మకం తా-ఈజీకి పూర్తిగా కలిగింది. ఏవైనా పనుల మీద అతడు వేరే ఊళ్లకు వెళ్లవసిన వస్తే అది వేరే విషయం. అది విడిచి వెళ్లడం క్రిందకు రాదు. తన కొడుకును తన గృహం నీడలో తన ఆస్తిత్వం నీడలో ఉంచుకోవాలన్నది తా-ఈజీ ఆకాంక్ష. ఆ ఆకాంక్షను పూర్తి చేస్తానని శ్రీరామ్ మాట ఇచ్చాడు.

శ్రీరామ్ హిమాలయానికి వెళ్లెపోవాలని బయలుదేరి తిరిగి వచ్చిన తర్వాత అతడి చదువు పూర్వం వలెనే సాగింది. ఇప్పుడు తండ్రిగారు కూడా అతడి చదువు గురించి శ్రద్ధ తీసుకోసాగారు. అయిదారు నెలలలో అతడి ప్రాథమిక విద్య పూర్తవుతుంది. పై చదువుకు సిల్లవాణ్ణి మరో ఊరు పంపించకుండా ఉండడం మంచిదని ముందు జాగ్రత్తగా ఆయన ఆలోచించారు. ఆయన భాగవతంలో ప్రకాండ పండితుడు కదా. ఆయన పిల్లవాడికి 'లఘు సిద్ధాంత కౌముది' బోధించారు. ఆ తర్వాత 'మధ్య', 'సిద్ధాంత కౌముది' బోధించారు. ప్రాథమిక విద్య పూర్తయిన తర్వాత మరింత సమయం లభించింది. ఆయన భాగవత, రామాయణ, మహాభారతాలు బోధించారు. ఆర్ష గ్రంథాల బోధనలో కూడా మంచి ప్రగతి సాధించారు. తన ఇహలోక యాత్ర పూర్తి

కావస్తున్నదని ఆయనకు అనిపించసాగింది. మిగతా విషయాలన్నింటినీ వదలివేసి రెండేళ్లపాటు చదువు మీద దృష్టిని నిలపవలసిందని ఆయన శ్రీరామ్ తో అన్నారు. కుమారునికి వారసత్వంగా భాగవతాన్ని అందించాలని ఆయన భావించి ఉంటారు. తనవలెనే తన కుమారుడు కూడా భాగవతం పురాణం చెప్పాలని ఆయన కోరుకుని ఉంటారు. భాగవత శాస్త్ర బోధనను ప్రారంభించటంలో ఆయన మనసులో మరేదయినా ఆలోచన ఉన్నదేమో తెలియదు.

పండిత రూపరామ్ పాఠశాలలో చదవడం, వ్రాయడం బాగా నేర్చుకున్న తర్వాత శ్రీరామ్ మనసులో దాన్ని నలుగురికీ పంచాలనే ప్రవృత్తి ఉదయించింది. మాలవ్యాజీ తనకు ఉపనయనం చేసిన తర్వాత శ్రీరామ్ మిగతా పిల్లకు జపం, ధ్యానం నేర్పడం ప్రారంభించారు. అలాగే చదవడం వ్రాయడం కూడా ఇతరులకు పంచాలనే కోరిక అతడిలో పెల్లుబికింది. తండ్రిగారి నుండి శాస్త్రాలూ, సంస్కృతమూ నేర్చుకున్న తర్వాత శ్రీరామ్ కు కొంత సమయం మిగిలేది. ఆ సమయంలో అతడు గ్రామంలోని రచ్చసావిడికి వెళ్లెవాడు. అక్కడ ఎవరో ఒకరు కూర్చుని ఉండేవారు. నలుగురైదుగురు చేరితే లోకాభిరామాయణం సాగేది. ఏదైనా చదివి వినిపించమని శ్రీరామ్ వారిని అడిగేవాడు. కొద్దిగా అక్షర జ్ఞానం ఉన్నవారూ, కొద్దోగొప్పో చదువు వచ్చిన వారు అలా చదివి వినిపించేవారు. చదువు రాని వారు మౌనం వహించేవారు. మీరు ఎందుకు చదవడం లేదు? చదువు రాకపోతే నేర్చుకోవచ్చు కదా- అని శ్రీరామ్ వారిని అడిగేవాడు. ఇప్పుడు చదువుకుని ఏమి లాభం? వయస్సు గడచిపోయింది. జీవితం ఇంకా కొద్దో గొప్పో మిగిలి ఉంటే, అదీ ఇలాగే గడచిపోతుంది - అని సమాధానం వచ్చేది.

విద్యా వితరణ

నిరాశ కలిగించే ఈ జవాబు విని శ్రీరామ్ మొదట్లో దాన్ని ఖండించలేదు. అయితే, అందరూ అదే జవాబు చెప్పేసరికి ఒక రోజున శ్రీరామ్ చదువు గురించి చర్చించకుండా ఇలా అన్నాడు- ఊరి బయట ఒక గుహలో నేను ధ్యానం చేసుకొనేవాడిని. ఆ గుహలో ఖజానా పాతిపెట్టబడి ఉన్నది. ఖజానా మాట వినగానే రచ్చసావిడి మీద కూర్చున్న వ్యక్తులందరి కళ్ళూ విప్పారాయి. ఆధ్యాత్మికత పట్ల ఆ బాలకుని అభిరుచి గురించీ, అతడి సాధన గురించీ అందరికీ తెలుసు. కనుక అతడి మాటల మీద ఎవరికీ అవసరమృకం కలగలేదు. అతడు ఏదో నవ్వులాటకు ఆ మాట చెప్పుతున్నాడని వారు దాన్ని కొట్టి పారేయనూ లేదు. వారిలా

పరపీడన పతనహేతువు.

అడిగారు- ఆ ఖజానాను వెలికి తీయడానికి ఏం చేయాలి? శ్రీరామ్ దానికిలా జవాబిచ్చాడు- మీరు ఆ ఖజానాను ఏమి చేసుకుంటారు? మీ వయస్సు గడచిపోయింది కదా. కొద్దోగొప్పో మిగిలితే అదీ ఇలాగే గడచిపోతుంది కదా.

శ్రీరామ్ చెప్పిన జవాబు ఆ వయోజనులకు అర్థం కాలేదు. వారిలా అన్నారు- అలా కాదు. ఖజానాను ఏ వయస్సులో అయినా ఉపయోగించవచ్చు. శ్రీరామ్ ఇలా అన్నాడు- ఆ ధనాన్ని పొందాలంటే మీరు విద్యా ధనాన్ని సంపాదించాలి. మీరు చదువుకుంటే ఆ ధనాన్ని పొందే విధానం మీకు బోధపడుతుంది. శ్రీరామ్ ఇలా నచ్చచెప్పిన తర్వాత వారు చదువుకోవడానికి ఒప్పుకున్నారు. ఆ తర్వాత కొందరు ఆ గుహలో వెలికారని, అందులో ఒక బండరావు అడుగున దాచబడ్డ బంగారు నగలు వారికి దొరికాయనీ చెప్పారు. ఆ నగలు ధాంధూ అనే బందిపోటు దొంగ లూటీ చేసి దాచుకున్నవైనా కావచ్చు. ఏది ఏమైనా- శ్రీరామ్ ఆ వయోజనులలో కొందరికి చదువు చెప్పారు. చదువుతో పాటు కొన్ని చౌపాయీలూ (తులసీ రామాయణం పద్యాలు) నేర్పడం మాత్రం నిజం.

అతడు వయోజనులలో శ్రద్ధాళువులైన కొందరికి జపం గురించి కూడా బోధించాడు. నోటితో జపం చేయడం కన్న వ్రాత ద్వారా జపం చేయడం వల్ల బీవుడు తాను తరిస్తాడు. వ్రాత ద్వారా జపించడం వల్ల లభించిన శక్తితో సాధకుడు రాళ్లను సైతం తరింపజేస్తాడు. లిఖిత రూపంలో జపం చేసేవారి వాణి అమోఘం అవుతుంది. వారి శాపాలూ, వరాలూ నిజం అవుతాయి.

శ్రీరామ్ చేపట్టిన మొట్టమొదటి సామాజిక అనుస్థానం ఇది. ఒకటిన్నర సంవత్సరాలలో అతడు సుమారు 40 మందికి చదవడం, వ్రాయడం నేర్పాడు. ప్రాథమిక విద్య పరీక్షలో ఉత్తీర్ణులు కాగలిగేటంతగా పలువురికి విద్య లభించింది.

ఆవల్ఖేడా చిన్న పల్లెటూరు. గ్రామంలో ఉన్నవారంతా ఒకరి సంగతి మరొకరు బాగా తెలిసిన వారు. ఏ కుటుంబంలో ఎంత మంది ఉన్నారు? వారి బంధువులు ఎక్కడెక్కడ ఉన్నారు? ఎవరి పూర్వీకుల ప్రత్యేకత ఏమిటి? ఏ ఇంటికి ఎవరు ఎప్పుడు వచ్చారు? - ఇవన్నీ అందరికీ తెలిసేవి. ప్రజలు ఒకరి కష్టసుఖాలను మరొకరు పంచుకునేవారు. తమలో తాము ముడుచుకుని కూర్చునే ప్రవృత్తి 20వ శతాబ్దపు 70వ దశకం తర్వాతనే ప్రబలింది. అంతకు ముందు ప్రజలు ఒకరి కష్టాలలో మరొకరు ఆదుకునేవారు.

ఆవల్ఖేడాలో కూడా ఇలాంటి సత్ప్రవృత్తులు వ్యాపించి ఉండేవి. వీటితో పాటు దురాచారాలూ ఉండేవి. కులాల మధ్య హెచ్చు తగ్గులూ, అంటరానితనం ఈ దురాచారాలలో ముఖ్యమైనవి. విచిత్రమైన పరిస్థితి అది. అర్థం కాని పరిస్థితి అది. ప్రజలు వెనుకబడ్డ కులాల వారిని ద్వేషించేవారు కారు. వారి సుఖదుఃఖాల గురించి పట్టించుకునే వారు. అయినా వారికి దూరంగా ఉండేవారు. వివాహాది శుభకార్యాలలో వారిని పిలిచేవారు. అయినా వారిని తమలో కలియనిచేసేవారు కాదు. వారికి వేరే పంక్తిలో భోజనం పెట్టేవారు, కూర్చోబెట్టేవారు. వారిని విడిగా స్వాగతించేవారు. వారికి విడిగా వీడ్కోలు చెప్పేవారు. వారిని ద్వేషించక పోయినా, దూర దూరంగా ఉంచే ఆచారం ఏదో వికృతికి ఫలితమే.

వెనుకబడ్డ కులాల ప్రజలు కూడా ఒక విధంగా ఈ స్థితికి అలవాటు పడిపోయారు. వారు ఉన్నత కులాలవారి పేటలకు వెళ్లేవారు కాదు. ఒకవేళ వెళ్లవలసి వచ్చినా - చెప్పులూ, మేజోళ్లూ చేతిలో పుచ్చుకుని వెళ్లేవారు. తల వంచుకు వెళ్లేవారు. టోపీకాని, తలపాగా కాని తీసి చేతిలో పుచ్చుకుని వెళ్లేవారు. అగ్రకులాలవారిని తాకడం అటుంచి, తమ నీడ సైతం వారిమీద పడకుండా చూచుకునేవారు. అగ్రకులాల వారు కూడా నిమ్మ కులాల వారు తమను తాకకుండా, వారి నీడ తమ మీద పడకుండా, ఉదయమే వారి ముఖం చూడవలసి రాకుండా జాగ్రత్తపడేవారు. ఈ ఆచారవ్యవహారాలకు ప్రజలు అలవాటు పడిపోయారు.

జనం ఒత్తిడికి లొంగి ఈ దురాచారాలను పాటించేవారో తమకు తాముగా పాటిస్తున్నారో తేల్చిచెప్పడం కష్టంగా ఉండేది. ఎక్కడైనా ఏదైనా సంఘటన జరిగినప్పుడు ఒక విషయం అర్థమయ్యేది. ఉన్నత కులాల వారు ఈ దురాచారాలను అలవాటు చేశారని పొరపాటున కాని, కొంత ఆత్మగౌరవం ఉత్పన్నం కావడం వల్ల కాని నిమ్మ కులాలవారు ఎవరైనా సవర్ణులను తాకితే - వారు శిక్ష అనుభవించవలసివచ్చేది. ఈ శిక్ష కొట్టడం నుండి, పని నుంచి తొలగించడం వరకు ఉండేది. నిమ్మ కులాల ఆర్థిక పరిస్థితి దయనీయంగా ఉండేది. వారి బ్రతుకుదెరువు ఉన్నత కులాల వారి దయాదాక్షిణ్యాలపై ఆధారపడి ఉండేది. ఆ దయా దాక్షిణ్యాల కరవై పని లేకపోతే- వారి జీవితం దుర్భరంగా తయారయ్యేది.

ఫఫకోకి సేవ

వారిలో ఎవరికైనా రోగం వచ్చినప్పుడు కూడా జీవించడం దుర్భరం అయ్యేది. 1923 నాటి సంఘటన. ఆవల్ఖేడా గ్రామానికి

నీ కుటుంబాన్ని ఒక గురుకులంగా రూపుదిద్దు.

ఓ మూల, వాస్తవానికి గ్రామానికి బయట, నాలుగైదు గుడిసెలు ఉండేవి. ఆ గుడిసెలలో జమాదార్, డోమ్ కులాలకు చెందిన అప్పుళ్ళు ఉండేవారు. ఆ వైపుకు ఎవరూ వెళ్లేవారు కారు. ఆ దళిత బస్టికి చెందిన ఒక స్త్రీ భవంతికి సాచిపని చేయడానికి వచ్చేది. పెద్దవాళ్ళ ఆమెను పేరు పెట్టి పిలిచేవారు. పిల్లలు అత్తా అనీ, అమ్మా అనీ పిలిచేవారు. ఛపకో ప్రతిరోజూ క్రమం తప్పకుండా సవర్ణుల ఇళ్ళకు వచ్చేది. జబ్బు చేసినా నాగా పెట్టేది కాదు. ఒకటి రెండు రోజులు నాగా పెడితే ఆ ఇళ్ళవాళ్ళు నానాతిట్లా తిట్టేవారు. పనినుండి తొలగిస్తామని బెదిరించేవారు. ఈ భయం వల్ల జ్వరంతో ఉన్నా ఆ దళిత స్త్రీలు నాగా పెట్టేవారు కారు. ఎవరికైనా తీవ్రంగా జబ్బు చేస్తే, వారికి బదులు మరొకరు వెళ్లేవారు.

ఛపకో జబ్బుపడడం ఎవరూ చూడలేదు. తలనొప్పిగా ఉన్నదన్న మాట సైతం ఆమె నోటి నుండి వచ్చేది కాదు. ఒక రోజున ఛపకో పనికి రాలేదు. సాయంత్రం వరకు చూచారు. ఆమె రాలేదు. మరునాడూ రాలేదు. ఇరుగు పొరుగు ఇళ్ళకూ రాలేదు. నాలుగైదు రోజులు గడిచాయి. తనకు బదులుగా మరొకరిని పంపడానికి ఛపకో ఇంటిలో మరెవ్వరూ లేరు. మరో ఏర్పాటు చేసుకోవాలని జనం అనుకున్నారు. ఆమెకు జబ్బు చేస్తుందని ఎవరూ ఊహించలేదు. ఆమెకు బదులు మరొకరిని పెట్టుకోవాలని ఇంట్లో అనుకున్నారు. ఆ మాట శ్రీరామ్ చెవిన పడింది. ఛపకో అమ్మకు జబ్బు చేసి ఉండవచ్చని అతడికి అనిపించింది. ఆమెకు మందు ఇప్పించాలని అతడు తా-ఈజీతో అన్నాడు. ఆమె వస్తే మందు ఇప్పించవచ్చునని, ఆమె ఇంటి ఆనవాయితీ ప్రకారం గ్రామం ఆనవాయితీ ప్రకారం అన్నది. జబ్బు నయమయితే కదా ఆమె రాగలిగేది. మందు ఇవ్వకుండా జబ్బు ఎలా నయమవుతుంది- అని శ్రీరామ్ అన్నాడు. ఆమె జబ్బు పడిందని ఎందుకు అనుకోవాలి? ఆమె ఊరు వదలి వెళ్లిపోయి ఉండవచ్చు కదా- అని ఇంటిలో మరొకరు వెంటనే వ్యాఖ్యానించారు.

శ్రీరామ్ కు ఆ వ్యాఖ్యానంలో ఉపేక్షా భావం కనిపించింది. అతడి మనసు అందుకు అంగీకరించలేదు. ఎందుకోకాని- ఆమె జబ్బుపడిందని అతడికి తోచింది. మనం ఏమి చేయాలని అతడు తన మిత్రులను అడిగాడు. ఆమె ఇంటికి వెళ్లి విషయం తెలుసుకోవాలన్న తన అభిప్రాయం వారికి చెప్పాడు. మనం వాళ్ళ ఇంటికి ఎలా వెళతాం? వెళితే ఇంటిలో చావగొడతారు- అని ఒక మిత్రుడు వెంటనే అన్నాడు. వెళితే మనల్ని మన ఇళ్ళలోకి రానివ్వరని మరో మిత్రుడు అన్నాడు. ఇది మనవల్ల అయ్యే పని కాదు. పెద్దవాళ్ళ

ఎవరైనా వెళ్లి సంగతేమిటో కనుక్కోవాలి- అని మూడవ మిత్రుడు అన్నాడు. మిత్రులంతా ఏదో ఒక సాకు చెప్పి ఛపకో ఇంటికి వెళ్ళకుండా తప్పుకున్నారు.

శ్రీరామ్ ఆ విషయం ఎవరితోను ప్రస్తావించలేదు. ఒంటరిగా ఛపకో అమ్మ ఉండే బస్టికి బయలుదేరాడు. చెత్తకుప్పలు దాటుతూ, మురుగు కాలువలు దూకుతూ ఆ గుడిసెల వద్దకు చేరుకున్నాడు. ఆ నాలుగైదు గుడిసెలలో ఏది ఛపకో అమ్మదో కనుగొనడం అతడికి కష్టం కాలేదు. ఆ ఇంటి గుమ్మం ముందు నిలబడి కేక వేశాడు. లోపల నుండి జవాబు రాలేదు. తడిక తొలగించి లోపలికి చూచాడు. ఛపకో అమ్మ చాపమీద సామూసిల్లి పడి ఉంది. అడుగుల చప్పుడు విని ఆమె కళ్ళు తెరచింది. శ్రీరామ్ ను చూచి గాబరా పడింది. లేవడానికి ప్రయత్నించింది. కాని లేవలేకపోయింది.

లేచే ప్రయత్నంలో తిరిగి వెనుకకు పడిపోతూ ఇలా అన్నది- ఇక్కడికి ఎందుకు వచ్చావు? ఇంట్లో తెలిస్తే దెబ్బలు పడతాయి. శ్రీరామ్ ఆ మాట వినిపించుకోలేదు. చెయ్యి వేసి చూచాడు. జ్వరం తీవ్రంగా ఉంది. అరచేతులు చూడాలని అనిపించింది. ఇంటిలో ఎవరికైనా జ్వరం వస్తే అరచేతులూ, నాలుకా చూడడం అతడికి గుర్తు వచ్చింది. అరచేతుల్లో పుండ్లు ఉన్నాయి. వాటి నుండి దుర్వాసన వస్తోంది. చీము కారుతోంది. పుండ్లు పెరిగి లోపల కుళ్ళిపోవడం వల్ల జ్వరం వచ్చి ఉండవచ్చు.

నీకేం భయం లేదు. నేను వెళ్లి మందు తెస్తాను- అని శ్రీరామ్ అన్నాడు. ఆమె జవాబిచ్చేలోగా గుడిసె నుండి వెలికివచ్చాడు. ఆసుపత్రి అక్కడికి చాలా దూరం. గుడిసె నుండి బయటికి వచ్చి, ముందుగా పొరుగింటి నుంచి నీళ్ళు తెచ్చి ఆమెచేత త్రాగించాడు. పరుగున తిరిగి వెళ్లి కట్టు కట్టే వస్తువులతో కొద్ది నిమిషాలలో వచ్చాడు. ఉతికిన బట్టతో పట్టి తయారు చేశాడు. దానితో కట్టు కట్టాడు. ఎర్రటి మందు తెచ్చి ఆమె చేత త్రాగించాడు. ఆమె కళ్ళు అరమూత పడ్డాయి. మందు కన్నా సేవ, సహానుభూతి మరింతగా పని చేశాయి. ఆమెకు నిద్ర వస్తోంది. మళ్ళీ వస్తానని చెప్పి శ్రీరామ్ వెళ్లిపోయాడు.

మరునాటి చికిత్సకు ఏమి ఏర్పాట్లు చేయాలి? ఈ విషయాన్ని మనసులో తర్కించుకుంటూ శ్రీరామ్ భవంతికి చేరాడు. గుమ్మం వద్దనే చిన్నాన్న నిలబడి ఉండడం చూచాడు. ఆయన చేతిలో కలశం ఉంది. శ్రీరామ్ రాగానే, ఆయన ఆ కలశం

నుండి నీళ్లు తీసుకుని, దాన్ని రెండు చేతులలో నింపుకుని, మూడు సార్లు శ్రీరామ్ పై చల్లారు. గుమ్మం బయటే స్నానం చేయమని అతడికి చెప్పాడు. బట్టలను అంతకుముందే అక్కడ ఉంచారు. స్నానం చేసిన తర్వాత శ్రీరామ్ ఆ బట్టలు కట్టుకున్నాడు. విడిచిన బట్టలు అక్కడే వదిలివేశాడు. ఈ శుద్ధీకరణ ప్రక్రియ పూర్తయిన తర్వాత శ్రీరామ్ ఇంటిలోకి వచ్చాడు. అతడు ఇదంతా ఎందుకని అడగలేదు. అయినా ఇలా అన్నాడు- గంగా జలంతో పాటు మరికొన్ని జతల బట్టలు ఇక్కడ ఉంచే ఏర్పాటు చేయండి. అతడిలో పశ్చాత్తాపం లేదు. అతడు క్షమించమని అడగలేదు. సంజాయిషీ ఇవ్వలేదు. దానికి బదులు ఈ మాటలు చెప్పడం విని ఇంటిలోని వారు కలత చెందారు. శ్రీరామ్ మరోమాట కూడా చెప్పాడు- ఛపకో అమ్మ జబ్బు నయమయేవరకు నేను రోజూ అక్కడికి వెళతానని. ఈ మాటలో కన్వింపు లేదు. వ్యంగ్యం లేదు. దృఢ నిశ్చయం కావనస్తోంది. ఈ జవాబుతో అతడిమీద తిట్ల వర్షం కురిసింది. ఆ రోజు ఉపవాసం ఉండాలని అతడికి చెప్పారు.

తిట్లకూ, దండనకూ, ఒత్తిడికీ శ్రీరామ్ లొంగలేదు. అతడు మరునాడు ఆకలితోనే సేవ చేయడానికి ఛపకో ఇంటికి వెళ్లాడు. పుండలకు మందు రాసి, పట్టీ వేసి, త్రాగే మందు ఇచ్చి ఇంటికి తిరిగివచ్చాడు. ఇంటి ముందు ఆగిపోయాడు. తా-ఈజీ అతడిని చూచింది. ఆమె మనసు రోదిస్తోంది. కానీ, ఆచారానికి విరుద్ధంగా నడచే సాహసం చేయలేకపోయింది. ఆవిడ స్నానానికి ఏర్పాట్లు చేసింది. పినతండ్రి తన నిర్ణయం వినిపించారు. ఛపకో ఇంటికి వెళ్లడం మానకపోతే శ్రీరామ్ ఇంటిలోపలికి రావడానికి వీలు లేదు. ఇంటి బయట ఉన్న గదిలో ఉండాలి. అతడు అక్కడే మట్టి పాత్రలలో భోజనం చేయాలి. ఇంటికి వచ్చిన బంధువర్గం ఈ నిర్ణయాన్ని సమర్థించింది.

అస్పృశ్యత సేవకు ఈ అపురూప ప్రాయశ్చిత్తం ఇలా సాగింది. తా-ఈజీ మట్టి పాత్రలలో రొట్టెలు, పప్పు, కూర ఉంచింది. శ్రీరామ్ ఆ భోజనం చూచాడు. రెండు రొట్టెలు, పప్పు, కూర తీసుకున్నాడు. ఛపకో ఇంటికి వెళ్లాడు. ఛపకోను లేపి, ఆమె చేత రొట్టెలు తినిపించాడు. తన చేతితో భోజనం పెడుతున్న శ్రీరామ్, భోజనం చేస్తున్న ఛపకో - ఇద్దరూ ఆనంద పరవశులైనారు. ఆ తర్వాత శ్రీరామ్ ఇంటికి తిరిగి వచ్చాడు. తనకు కేటాయించిన బయటి గదిలో భోజనం చేశాడు. రోజంతా ఆ గది నుంచి బయటకు రాలేదు. బయటకు వెళితే ఏమీ ప్రయోజనం ఉండదు. శ్రీరామ్ అంటరానివారి గుడిసె వద్దకు వెళుతున్నాడని, అంటరాని

ప్రీతికి మందు పట్టీ వేస్తున్నాడని ఊళ్లో అందరికీ తెలిసింది. అస్పృశ్యతా దోషం అతడికి చుట్టుకున్నది. కనుక ఎవ్వరూ అతడితో సంవర్కం పెట్టుకోకూడదు- ఇదీ ఆ గ్రామ ప్రజల భావన. శ్రీరామ్ తో ఆటలు ఆడవద్దని ప్రజలు తమ పిల్లలను గట్టిగా కట్టిడి చేశారు.

ఏడెనిమిది రోజులు పట్టీ వేసి, మందు ఇచ్చిన తర్వాత ఛపకో పుండల మూనాయి. జ్వరం తగ్గింది. ఆమె వంట చేసుకొసాగింది. అప్పుడు శ్రీరామ్ ఆ దళిత బస్తీకి వెళ్లడం మానాడు. ఈలోగా - భాగవత పురాణం కోసం అల్వర్ వెళ్లిన తండ్రిగారు తిరిగి వచ్చారు. గుమ్మంలో అడుగుపెడుతూనే ఆయన బయట గదిలో శ్రీరామ్ చాపమీద నిద్రపోతూ ఉండడం చూచారు. ఏమి జరిగింది? శ్రీరామ్ ఎందుకు ఇక్కడ ఉన్నాడు? - అని అడిగారు. ఆయన తమ్ముడు దేవలాల జరిగిందంతా వివరించారు. ఆచారాన్ని ఇంత కఠినంగా పాటించడం విని తన అన్నగారు సంతోషిస్తారని ఆయన అనుకున్నారు. ఆవల్ ఫేడాలో, పరిసర గ్రామాలలో ఉన్న వ్యక్తి ఎవరూ ఇంతవరకు దళిత బస్తీకి వెళ్లి ధర్మభ్రష్టులు కాలేదు. తమ ఇంటిలో అలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆ విషయంలో తాను గట్టి నిర్ణయం తీసుకోవలసిన సందర్భం రాలేదు. తమ ఇంటిలో అలాంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆ విషయంలో తాను గట్టి నిర్ణయం తీసుకున్నాడు. ధర్మాధికారిగా తన బాధ్యతను సక్రమంగా నిర్వహించాడు. కనుక అన్నగారు తనను మెచ్చుకుంటారని ఆయన ఆశించారు.

ప్రాయశ్చిత్తం, బహుమతి

అయితే జరిగింది అందుకు పూర్తిగా విరుద్ధం. పండిట్ జీ ఇలా అన్నారు- దేవలాల! నీవు అలా ఎందుకు చేశావు? ఒక వ్యక్తికి సేవ చేసినందుకై భాగవత కుటుంబంలోని వారికి ప్రాయశ్చిత్తం జరగడమా? అది ధర్మవిరుద్ధం. పండిట్ జీ శ్రీరామ్ ఏవు తట్టి ఇలా అన్నారు- నాయనా! భాగవత ధర్మంలోని మర్మాన్ని నీవు గ్రహించావు.

ఈలోగా చుట్టుప్రక్కల ప్రజలు భవంతిలోకి వచ్చారు. పండిట్ జీకి ప్రణామం చేయడానికై వారు వచ్చారు. అయితే, దేవలాల మీద అక్షింతలు వడడం విని వారు అక్కడే ఉండిపోయారు. పండిట్ జీ ఇలా చెబుతున్నారూ- ఈ సంఘటన నీకు తెలియదా? సంత ఏకనాథ్ గంగోత్రి నుండి తెచ్చిన గంగా జలంతో రామేశ్వరంలోని శివునికి అభిషేకం చేయకుండా దానిని

తాను చేస్తే లౌక్యం, మరొకరు చేస్తే మోసం.

ఒక గాడిద చేత త్రాగించాడు. తనకు జరిగిన అభిషేకంగా శివుడు ఆ చర్యను స్వీకరించాడు. జీవితం పరమాత్మ ఇచ్చిన దానం. దాన్ని రక్షించడానికి మించిన ధర్మం లేదు.

కొద్దిసేపు ఆగి, పండిట్జీ ఇలా అన్నారు- ఇందులో నీ తప్పు లేదు. సమాజపు నమ్మకాలలోనే తికమక ఉంది. ఇదంతా ఎక్కువ రోజులు సాగదు. నెమ్మది నెమ్మదిగా అంతా మారిపోతుంది.

పండిట్జీ ఆ తర్వాత కుమారునివైపు చూచి ఇలా అన్నారు- ఒక పురశ్చరణ జరిపానని భావించు. సంతోషించు.

తండ్రిగారి ఈ నిర్ణయం శ్రీరామ్ ఉత్సాహాన్ని ఇనుమడింపజేసింది. భవంతి నుండి బయలుదేరి అతడు సరాసరి దళితబస్టికి వెళ్లాడు. ఛపకో అమ్మ ఇంటికి వెళ్లి బయట నుంచి ఆమె కోసం కేక వేశాడు. 'ఇక రాను'- అని చెప్పి ఈ బ్రాహ్మణ యువకుడు ఇవాళ ఎందుకు వచ్చాడు? - అనుకున్నది ఛపకో అమ్మ. గ్రామ ప్రజలు ఏమి చేస్తారో అని ఆమె భయపడుతోంది. శ్రీరామ్ ఇంతవరకు నా గుడిసెలో ఉండి నాకు మందులు ఇస్తున్నాడు. ఇందుకు గ్రామ ప్రజల స్పందన ఎలా ఉంటుంది? గ్రామంలోకి వెళ్లిన తర్వాతనే ఆ విషయం తెలుస్తుంది- ఇలా మనోవేదనలో మునిగి ఉన్న ఛపకో అమ్మ అతడి కేకతో ఉలిక్కిపడింది. గ్రామస్థుల నిర్ణయాన్ని వినిపించడానికి అతడు వచ్చి ఉంటాడని ఆమె మొదట అనుకున్నది. జరగబోయేది ఏమిటో చెప్పడానికి వచ్చాడని భావించింది. ఇలా ఆలోచన ఏదీ స్థిరపడని స్థితిలో 'అమ్మా! అమ్మా!' అంటూ శ్రీరామ్ లోపలికి వచ్చాడు. ఆ గొంతులో ఉల్లాసం ఉరకలు వేస్తోంది. ఏదో గొప్ప విజయం సాధించినట్లు ముఖంలో గర్వరేఖ మెరుస్తోంది.

నాయనా! నీవు ఇక్కడికి రాకు. ఇప్పుడు నేను ఆరోగ్యంగా ఉన్నాను. నీవు ఇక్కడికి రావడం చూస్తే జనం నన్ను ఊళ్లోకి రానివ్వరు- అన్నది ఆమె. అతడిలోని ఉల్లాసం, గర్వం గుర్తించడానికి కాని, గుర్తించినా వాటిమీద దృష్టి పెట్టకపోవడానికి కారణం ఏమిటో ఆమె చెప్పింది. శ్రీరామ్ కు పరిస్థితి అర్థమయింది. అతడు ఇలా అన్నాడు- 'నీవు చింతించవద్దు. మా పినతండ్రి చెప్పిన ప్రాయశ్చిత్తానికి మా తండ్రిగారు అంగీకరించలేదు. నేను నీకు సేవ చేయడం మంచి పని అంటూ ఆయన నన్ను ఆశీర్వదించారు.'

ఛపకో తన చెవులను తాను నమ్మలేకపోయింది. 'నేను చెప్పతూన్నది నిజమే' - అని అతడు గట్టిగా చెప్పాడు. ఆ మాట

విన్న ఆమె ముఖంలో సంతృప్తి, నిశ్చింత, సంతోషం కలగలసి ప్రతిబింబించాయి. తన భావాలను వ్యక్తపరుస్తూ ఆమె రెండు చేతులూ ఎత్తి అతడిని ఆశీర్వదించింది. ఇక ఎలాంటి అనుమానమూ పెట్టుకోవద్దు- అని చెప్పి శ్రీరామ్ అక్కడి నుండి తమ ఇంటికి బయలు దేరాడు.

కానీ ఆ విషయం అంతటితో ముగిసిపోలేదు. పండిట్జీ నిర్ణయం గ్రామంలోని పండితులకూ, ప్రజలకూ కోపం కలిగించింది. కొడుకు తెలియక తప్పు చేశాడు. ప్రాయశ్చిత్తం వలన అతడు సంశుద్ధుడు అయినాడు. అంతవరకు బాగానే ఉంది. మరి, పండిట్జీ ఆ పని పుణ్యకార్యం అని చెప్పాడు కదా. దానికి ఆధారం ఏమిటి? ప్రాయశ్చిత్తం అక్రమమని ఆయన ఎందుకన్నాడు? పిల్లవాడిపై వ్యామోహం ఆయనను అలా చేయించింది. ఆ వ్యామోహం వల్ల ఆయన ధర్మాధర్మ విచక్షణను కోల్పోయారు- ఇది గ్రామీణుల అభిప్రాయం. పండిట్జీపట్ల అసూయ కలిగిన ఆయన బంధువులు ఈ అభిప్రాయాన్ని బలపరచారు. ఈ విమర్శ మూడు నాలుగు రోజులలో కార్యరూపం ధరించింది. జడేసర్ కు చెందిన భాగవత పండితుడు కళ్యాణ్ శర్మ నాయకత్వంలో పండిట్జీకి సవాలు అందింది. ఆయన పండిట్జీ ఇంటికి వచ్చారు. మీరు మీ వాదన శాస్త్రసమ్మతమని ఋజువు చేయండి. లేదా పండిత వర్గానికి క్షమార్పణ చెప్పండి- అని సవాలు చేశారు. కళ్యాణ్ శర్మ మాటలలో వ్యతిరేకత కన్నా ద్వేషం కన్న సంశయమే హెచ్చుగా కానవచ్చింది. అందువల్ల వాద ప్రతివాదాలకు అవకాశం ఏర్పడింది. కనుక, పండిట్జీ ఆ సవాలుకు జవాబు ఇవ్వడానికి తన సంసిద్ధతను వ్యక్తం చేశారు.

సాయంత్రం పూట పండిత పంచాయితీ సమావేశం జరిగింది. పండిట్జీ తన వాదాన్ని ఇలా వివరించారు- ఆచారం మొదటి ప్రమాణం. శ్రీరామ్ మహామనా మాలవ్యా నుండి ఉపనయన సంస్కారం పొందాడు. అతడు రోజూ ఉదయం, సాయంత్రం క్రమబద్ధంగా సంధ్యావందనం చేస్తున్నాడు. ఒక వ్యక్తి మూడు సంవత్సరాల పాటు శ్రద్ధా విశ్వాసాలతో గాయత్రీ జపం చేస్తే అతడు బ్రహ్మభూతుడు అవుతాడని శాస్త్రం చెబుతోంది. శ్రీరామ్ నైస్థిక గాయత్రీ ఉపాసకుడు. అంటరానిదని చెప్పబడుతూన్న ఛపకోకు సేవ చేయడం ద్వారా అతడు ధర్మవిరుద్ధమైన పని చేశాడని ఎవ్వరూ భావించకూడదు. సేవ చేయాలనే ప్రేరణ అతడికి భగవతి గాయత్రీ వల్లనే కలిగింది.

తీవ్రమైన నాస్తికత అణగి ఉన్న ఆస్తికతకు గుర్తు.

వైస్త్రిక ఉపాసన, ఆచరణ ప్రమాణం- ఇవి రెండు సగానికి పైగా వ్యక్తులను నిరుత్తరులను చేసింది. ఆ తర్వాత ఆయన శబరి గాథ వినిపించారు. ఆమె ఎంగిలి చేసిన పండ్లు తినడం వల్ల భగవానుని పవిత్రతకు కళంకం కలుగలేదు. అంత్యజాలకు సేవ చేయడం వల్ల మనిషి ఎలా పతనం అవుతాడు? - అని ఆయన ప్రశ్నించారు. అంటరానితనాన్ని పాటించడం నేరమని ఆయన అనేక ఉదాహరణలతో, శాస్త్ర ప్రమాణాలతో ఋజువు చేశారు. అంత్యజాలకు సేవ చేయడం కాక - వారిని ద్వేషించడం పాపమని ఆయన నిరూపించారు. పండిట్ జీ వాదానికి ప్రతివాదం ఎవరివద్దా లేకపోయింది. ఆయన చెప్పినది వివేకవంతమూ, ధర్మసమ్మతమూ అని కళ్యాణ శర్మ ప్రకటించారు. శ్రీరామ్ ఆచరణలో, పండిట్ జీ నిర్ణయంలో దోషం లేదని ఆయన తీర్పు ఇచ్చారు. సామాజికమైన పట్టింపులను కూడా కొంతవరకు పరిగణించాలని మాత్రం ఆయన హితవు చెప్పారు. ఈ హితవులో విసుగుదల లేదు. తగాదాను సర్దుబాటు చేసి శాంతిని నెలకొల్పాలనే భావన అందులో ప్రముఖంగా ఉంది.

గ్రామంలో వ్యతిరేకత క్రమంగా చల్లబడింది. పండిత పంచాయితీ నిర్ణయంతో పాటు శ్రీరామ్ ప్రవర్తన, అతడి సేవాభావం అందుకు కారణాలు. ఈ వివాదం ఇలా పరిష్కారం అయిన వెంటనే శ్రీరామ్ తనకు దూరమైన మిత్రులను కలుసుకోవడానికి బయలుదేరాడు. ఇంటి పెద్దల కోపం వల్లనే వారు అతడికి దూరమయ్యారు. కానీ, వారి మనసులలో శ్రీరామ్ తో సాహచర్యం కొనసాగాలనే కోరిక తీవ్రంగా ఉంది. తమ మిత్రుడు వచ్చి పిలవడంతో ఇళ్లలోని ఒత్తిడి తగ్గడంతో వారంతా తమ పాత స్నేహాన్ని పునరిద్దరించారు. వారందరితో శ్రీరామ్ ఒక స్వచ్ఛంద సేవకుల బృందాన్ని ఏర్పాటు చేశాడు. వీరికి గాయాలకు కట్టు కట్టడం, ప్రాథమిక చికిత్స చేయడం నేర్పాడు. అతడి విద్యను పాఠశాలలో కాని, శిబిరంలో కాని నేర్పుకోలేదు. ఇంటిలో తా-ఈజీ చిన్నచిన్న అనారోగ్యాలకు చికిత్స చేయడం అతడు శ్రద్ధగా గమనించాడు. గాయాలకు కట్టు కట్టడం, మాలిష్ చేయడం కూడా అతడు ఆమె నుంచే నేర్చుకున్నాడు.

ఆ రోజుల్లో ఋతువు మారినపుడు ఏదో ఒక రోగం వ్యాపించేది. చలిజ్వరం, కరువులు, కడుపులో వికారం వంటివి మామూలు అయ్యేవి. నేడు సైతం గ్రామాలలో ఇలాంటి రోగాలు వ్యాపిస్తున్నాయి. ఆ రోజుల్లో పరిస్థితి ఇప్పటికన్న వందరెట్లు తీవ్రంగా ఉండేది. 12-13 సంవత్సరాల శ్రీరామ్ తన పరిధిలో

ఈ జబ్బులతో పోరాడాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. స్వచ్ఛందసేవకుల బృందం చికిత్స చేయడంకోసం అన్ని స్థలాలకు వెళ్లడం సాధ్యపడదు. కనుక అందుకో ఉపాయం ఆలోచించారు. రోజువారీ ఆరోగ్య సమస్యలకు మందులు జాబితా చేశారు. పశువుకు వచ్చే జబ్బులకు కూడా గృహవైద్యం పద్ధతులు కూడా జాబితా తయారు చేశారు. ఈ జాబితాల ప్రతులు తయారుచేయమని శ్రీరామ్ తన మిత్రులకు చెప్పాడు. ఇలా కరపత్రాలూ, పోస్టర్లూ తయారయినాయి. వాటిని ఆవల్ ఫేడాలోనే కాక పరిసర గ్రామాలలో కూడా అంటించారు. వీటి సంఖ్య హెచ్చుగా లేదు. కనుక ఆలయం, పాఠశాల, సత్రం, రచ్చసావిడి వంటి నలుగురూ వచ్చిపోయే స్థలాల వద్ద వీటిని అంటించారు.

ఈ పని జరుగుతూన్న రోజులలోనే గ్రామంలో ఒక జ్వరం వ్యాపించింది. గ్రామీణులకు దాని పేరు తెలియదు. శరీరంలో తీవ్రమైన నొప్పులు వస్తాయి. శరీరం గాడిపాయిల్లా మండిపోతుంది. అది మలేరియా కావచ్చు. ఆ రోజుల్లో ఈ జబ్బును వెంటనే నయం చేసేందుకు మందులు లేవు. మూలగడం, నొప్పులు భరించలేక కేకలు పెట్టడం తప్ప ప్రజలకు మరో దారి ఉండేది కాదు. తా-ఈజీ నుండి శ్రీరామ్ ఈ జబ్బుకు మందేమిటో తెలుసుకున్నాడు. తులసి, అల్లం, లవంగం మొదలగు వస్తువులను సేకరించాడు. తోటలో రాళ్లతో పాయిల్ తయారు చేశాడు. దానిమీద ఆ వాటిని ఉడకబెట్టాడు. ఆ జబ్బు వచ్చిన వ్యక్తులకు ఈ మందు ఇచ్చాడు. రోగుల చేత రోజుకు మూడుసార్లు ఆ మందు త్రాగించడంలో మిత్రులంతా నిమగ్నులు అయినారు. తమ తిండి గురించి, నిద్ర గురించి వాళ్లు మరచిపోయారు. ఆ జబ్బుపై జరిపిన సమరంలో మిత్రులు విజయం సాధించారు. ఇలాంటి జబ్బు వచ్చినపుడు ఈ మందు తయారు చేసుకుని వాడుకోవాలని మిత్రులు ప్రజలకు తెలియజెప్పారు.

ఛపకోకు జబ్బు చేయడం, ఆమెకు తాను సేవ చేయడం, దానిపై వివాదం ఏర్పడడం- ఈ సంఘటనలు శ్రీరామ్ మనస్సుపై చెరగని ముద్ర వేశాయి. ఆ వివాదంలోని కొన్ని అంశాలను మరింత వివరంగా తెలుసుకోవాలనే ఆలోచన శ్రీరామ్ లో జనించింది. అందుకు తగు సమయం కోసం అతడు ఎదురు చూస్తున్నాడు. గ్రామంలో జబ్బు వ్యాపించడంతో అందుకు తీరిక దొరకలేదు. అనంతర కాలంలో ఆ అంశాలు అతడికి అర్థమైనాయి.

H H H

శిల్పానికి అందం రావాలంటే ఉలిదెబ్బ తప్పదు.

శాంతికుంజ్ సమగ్ర సూత్ర సంచాలన

మాతాజీ శాంతికుంజ్ వచ్చినప్పటినుండి సూత్ర సంచాలికగా బాధ్యతలన్నీ తీసుకున్నా, గురుదేవులు హిమాలయాల నుండి తిరిగివచ్చిన తరువాత ఆమె మళ్ళీ తనకి తాను ఇదివరకు వలె పరోక్షంగా పనులు చూసుకొనుట ప్రారంభించింది. ఇలా చేయుటకు కారణం అయోగ్యత కాదు, శ్రేయ, యశ, కామనలు లేకుండా తన గురువు, మార్గదర్శకుడు, ఆరాధ్యుని పట్ల పరిపూర్ణ సమర్పిత సాధికగా జీవించి, ఒక ఆదర్శంగా నిలబడదలచుట. ఆమె స్వయముగా జీవించి తన పిల్లలకి శిష్యత్వం అంటే ఏమిటి? శిష్యుడు ఎలా ఉంటాడు? సాధనలో సమర్పణ ప్రాముఖ్యం ఏమిటి? మొదలగునవి చెప్పి, నేర్పించదలచుకున్నది. సర్వేశ్వరి అమ్మ కంటే ఇతరులెవ్వరు తన పిల్లలకు ఇటువంటి త్యాగమయమైన, కష్టపూరితమైన, ఆదర్శవంతమైన జీవితమును జీవించుట నేర్పించగలరు? ఆధ్యాత్మ సాధకులకు ఈ మాతాజీ జీవనశైలి ఎంత ఆదర్శవంతమైనా, మిషనుకు మాత్రం ఆమె కుశల నేతృత్వ అవసరం చాలా ఉన్నది. పూర్ణ ఏకాంతంలో నిరంతరం ఉచ్చస్థాయి ఆధ్యాత్మిక ప్రయోగములలో నిమగ్నమై ఉంటామనే షరతుమీద మాత్రమే గురుదేవులు హిమాలయములనుండి తిరిగి వచ్చారు.

అందువల్ల గురుదేవులు మాతాజీకి ఎప్పటికప్పుడు కేవలం శాంతికుంజ్ బాధ్యతలే కాక సంపూర్ణ మిషన్ సూత్ర సంచాలన చేయుటకుకూడ శిక్షణ ఇస్తూ, ప్రోత్సహించేవారు. శక్తి పీఠములలో ఆదిశక్తి ప్రాణప్రతిష్ఠ చేయుటకు ఆయన ఊరూరా తిరుగుతున్నప్పుడు ఆయన దీనిగురించి ఇంకా ఎక్కువ ఒత్తిడి తీసుకువచ్చారు. ఆ కాలంలో ఆయన మాతాజీకి ప్రతిరోజు ఒక ఉత్తరం వ్రాసి తన కార్యక్రమముల వివరణ పంపించేవారు. ఉత్తరముల బట్టాడాలో అడ్డదిడ్డము వచ్చును కనుక చివర వ్రాసిన ఉత్తరం ముందుగా, ముందు వ్రాసిన ఉత్తరం తరువాత అందే ప్రమాద మున్నది. కనుక ఆయన ప్రతి ఉత్తరం మీద వ్రతసంఖ్య వ్రాయటం మరచేవారు కారు. ప్రతిరోజు వ్రాయబడిన ఈ ఉత్తరములు శాంతికుంజ్లో ఈరోజుకీ భద్రంగా ఉన్నవి. ఈ ఉత్తరములన్నింటిలో సారమైన తత్వమును వెతికితే అది ఇలా అనిపిస్తుంది. గురుదేవులు

మాతాజీని మిషన్ ప్రత్యక్ష సూత్రసంచాలన బాధ్యతలు తీసుకొనుటకు తయారు చేస్తున్నారు. ఈ ఉత్తరముల భాష శైలి తిరిగి తిరిగి ఇదే సత్యమును ధ్వనింపచేస్తున్నాయి. అదేమిటనగా మాతాజీ సూత్రసంచాలన కార్యభారం తన సమర్థ వంతమైన చేతులలోకి తీసుకొనాలి.

శక్తి పీఠముల కార్యక్రమములు సమాప్తమైన కొద్దికాలములోనే గురుదేవుల మీద ఆసురీ తత్వముల ఆక్రమణ జరిగింది. ఆ ఘటన 1984 ప్రారంభంలో జరిగినది. ఆసురీశక్తులు తమ నీచగుణములకు అనుగుణముగా ఉండే ఒక వ్యక్తిని మాధ్యమముగా ఎంచుకొని గురుదేవులపై ఆక్రమణ చేశాయి. ఆ కాలంలో శాంతికుంజ్లో కల్పసాధనా శిబిరములు జరుగుచున్నవి. శిబిరములో పాలుపంచుకునేందుకు వచ్చిన పరిజనులందరూ తమ సాధనాత్మక కార్యక్రమములలో నిమగ్నులైనారు. ఈరోజులలో గురుదేవులు దాదాపు అందరికీ సర్వసులభముగా అందుబాటులో ఉండేవారు. దీనిని ఉపయోగించుకుని ఆ దుష్ట వ్యక్తి పైకి వెళ్ళి ఆయనపై ప్రాణఘాతకమైన ఆక్రమణ చేశాడు. కాని గురుదేవులు సమర్థవంతంగా ప్రతిఘటించుట వలన అతనికి ఎక్కువ సఫలత దొరకలేదు. అతను భయపడి పారిపోయాడు. ఒక విధంగా కరుణామూర్తి గురుదేవులే స్వయంగా ఆ పిరికివాడికి పారిపోవటానికి వీలు కలిగించారు. కానీ ఈ సంఘటనతో ఒక విషయం చాలా స్పష్టంగా తెలిసింది. కారణం ఎవరైనాగానీ ఆసురీ శక్తుల సాహసము ఎంత పెరిగిందంటే దేవశక్తులకు కేంద్రమైన శాంతికుంజ్లో దూరి దేవశక్తుల మహానాయకుడైన గురుదేవుల మీద ఆక్రమణ చేయుటకు సాహసించగలిగాయి.

ఇది ఒక సవాల్. దీనిని గురుదేవులు చాలా ప్రసన్నంగా స్వీకరించారు. ఆసురీశక్తులను సమర్థవంతంగా ఎదుర్కొనుటకు సూక్ష్మీకరణ సాధన మొదలుపెట్టారు. పరిపూర్ణ ఏకాంతంలో జరిగే ఈ సాధన ఉద్దేశ్యము విశ్వమీద వ్యాపించి ఉన్న ఆసురీ ఆటంకమును నిర్మీవము చేయుట. అంతేకాక ప్రపంచంలోని భవిష్యవేత్తలందరూ నొక్కిచెప్పుతున్న మూడవ ప్రపంచ యుద్ధ అవకాశాలను పూర్తిగా అంతం చేయుట. 1984 రామనవమినాడు ఈవిధంగా పరిపూర్ణమైన ప్రణాళికతో

నమ్మకమైన స్నేహితుడు దైవానికి ప్రతిరూపం.

గురుదేవులు ఏకాంతంలోకి వెళ్ళినప్పుడు మిషన్ సూత్ర సంచాలనా బాధ్యత మాతాజీ తీసుకోవలసి వచ్చింది. ఈబాధ్యతతోపాటు ఇంకొక గురుతర బాధ్యత ఆమె మీదున్నది. గురుదేవుల ద్వారా చేయబడుతున్న అత్యంత కఠినమైన సూక్ష్మీకరణ సాధనలో ఆయన సమర్థ సహాయోగినిగా కూడా ఆమె పనిచేయవలసి ఉన్నది. గురుదేవులు ఈ రోజులలో చేస్తూన్న సూక్ష్మీకరణ సాధన యోగ, తంత్రముల కలయికతో జరిగే అత్యంత ఉచ్చస్థరీయ, గోపనీయ ప్రయోగం.

ఈ కార్యక్రమాల కొరకు గురుదేవులు నాల్గవసారి హిమాలయ యాత్ర చేయవల్సి వచ్చింది. కానీ ఈ యాత్ర సూక్ష్మ శరీరంలో చేశారు. ఈసమయంలో మాతాజీ తమ సమర్థ సాధన శక్తిద్వారా గురుదేవుల స్థూల శరీరమును ఆసురీ ప్రకోపములనించి రక్షించారు. ఈ హిమాలయ యాత్రలో గురుదేవుల ద్వారా జరగవల్సిన అనేక అలౌకిక సాధనల విధివిధానముల తెలుపబడ్డాయి. విశ్వహితం కొరకు దీని అత్యంత ప్రభావకారి ఫలితాలు తెలియపరచుటయే కాక ఆవశ్యకమైన సాధనలోని మెలకువలన్నీ చెప్పబడ్డాయి. సాధనా కాలంలో ఆసురీ శక్తులు రకరకములైన ఉపద్రవములను, విఘ్నములు కల్పించటంలో ఏ అవకాశమూ వదలవనీ చెప్పబడింది. ఈ విఘ్నములు, ఉపద్రవములే కాక స్వయముగా సూక్ష్మ చేతనతో ఐదు సమర్థ స్వరూపములను తయారు చేసే ఈ ప్రక్రియలో అస్తిత్వములో ఎంతెంత శక్తి విస్ఫోటనములు వస్తాయంటే స్థూల దేహము చిన్నా భిన్నమయ్యే ప్రమాదముకూడ ఉంది అని తెలిపారు. ఇటువంటి స్థితిలో గురుదేవుల స్థూల దేహ రక్షణకు, సంరక్షణకు ఒక సమర్థ శక్తి దివ్య సంరక్షణ, స్థూలరూపములో చాలా అవసరం. ఈ కార్యక్రమం కేవలం మాతాజీ మాత్రమే చేయగలదు. శక్తి స్వరూపురాలైన మాతాజీ పరమ సమర్థురాలు. అందరికీ కాక హిమాలయ వాసులైన ఋషిగణాలకు కూడా పరమ వందనీయురాలు. ఆవిడ సంరక్షణలోనే ఈసాధన సఫలీకృతమవగలదు.

మార్గదర్శక సత్తా, హిమాలయవాసులైన ఋషి సత్తా యొక్క సమ్మిళిత నిర్దేశానుసారం పరమపూజ్య గురుదేవులు తన సూక్ష్మీకరణ సాధన కార్యక్రమమును తయారు చేసుకున్నారు. పరమవందనీయ మాతాజీ రెండు రకాల బాధ్యతలు తీసుకోవల్సి వచ్చింది. రాత్రిపూట గురుదేవుల సాధనకు సమర్థ సహకారము నిచ్చుట, పగలంతా మిషను కార్యక్రమములు

చూసుకొనుట, అన్నిరకములైన వ్యవస్థలకు మార్గదర్శనం చేయుట. చిన్న, పెద్ద పరిజనులందరి మాటలను శ్రద్ధతో విని వారకేది ఉచితమో అది నిర్ణయించవలసి వచ్చేది. క్షేత్రములో ఉన్న కార్యరతులైన కార్యకర్తల సమస్యలకు సమాధానం సూచించవలసి వచ్చేది. ఈ పనులన్నింటితో పాటు కష్టములు, బాధలలో ఉన్న పిల్లలను కూడా గమనించుకోవాలి. వారికి అమృతప్ప ఇంకేమీ తెలియదు. ఎప్పుడంటే అప్పుడు చిన్నా, పెద్ద ఆపదలకు, కష్టాలకు అమ్మా, అమ్మా అని అరుస్తూ ఉంటారు. గురుదేవుల వద్దకు రకరకాల ఆశలతో వచ్చే వారిని కూడా చూసుకోవాలి. ఈ అమాయకులకు గురుదేవుల సమయంలో తీవ్ర సాధనలలో ఉన్నారని, ఈ సమయంలో ఆయన ఏకాగ్రతకు భంగం కలిగించటం ఏవిధంగానూ ఉచితంకాదని తెలియదు.

పరమ సమర్థురాలైన వందనీయ మాతాజీ ఒకేసారి ఇన్ని బాధ్యతలను నిర్వహించేది. ఇది చాలా నుందరంగా, అద్భుతంగా నిర్వహించేది. ఏకాంతంలో ఉండే మాతాజీని పరిజనులు 1984లో మొదటిసారిగా టోలీలు వీడ్కొలు తీసుకునే సమయంలో ప్రవచన మంటసంలో మాట్లాడుతూ ఉన్నప్పుడు విని ఆశ్చర్యచకితులయ్యారు. అనర్గళంగా వస్తున్న వాణి, భావపూరితములైన శబ్ద సంయోజనములతో అభివ్యక్తమౌతున్న ఆమె ఆధ్యాత్మిక శక్తి ధార అందరిని విస్మయములని చేస్తూ ఉల్లాసంతో ముంచెత్తింది. అందరి స్వరములు పరమవందనీయ మాతాజీకీ జై అనే శబ్దములు చేస్తూ నృత్యం చేశాయి. ఈ సమయంలో రెండవ నిజం వెలుగులోకి వచ్చింది. క్షేత్రంనుండి వచ్చే కార్యకర్తలు మాతాజీని కలవగానే అంతర్యామి మాతాజీ తమ సంపూర్ణ యోగశక్తిని వారికి ప్రదర్శించారు. మొదట్లో ఆమె తనను తాను రహస్యంగా ఉంచుకొనే వారు. ఎవరైనా, ఏదైనా సమస్య చెప్పటానికి వచ్చినప్పుడు ఆమె దాదాపుగా అందరినీ - గురువుగారిని కలవండి నాయనా, వారికి మీ గురించి అంతా చెప్పండి. మీ గురుంచి నేనూ వారితో చెబుతాను - అని చెప్పేవారు.

కానీ ఈసారి పరిస్థితుల్లో ఒక్కసారిగా అందరికీ మార్పు కనపడింది. మాతాజీని కలిసిన ప్రతివారికీ తమ సూత్ర సంచాలనంతా తన చేతులలోకి తీసుకున్న అనుభూతి కలిగింది. మాత ఎప్పుడైతే సూత్ర సంచాలిక అయిందో అప్పుడు ఆమె కేవలం ప్రశాసన కర్త, లేక వ్యవస్థాపికో కాదు. ఆమె వ్యవస్థ,

ఒక చెడు అలవాటుకు పెట్టే ఖర్చుతో ఇద్దరు పిల్లలను పోషించవచ్చు.

ప్రశాసనలను మాధ్యమంగా చేసుకుని రెండు చేతులతో తమ మాతృత్వమును, వాత్సల్యమును పంచుతున్నది. పరమ వందనీయ మాతాజీ మిషన్ యొక్క వ్యవస్థ, ప్రశాసనలను సామాన్య లౌకిక శక్తులతోపాటు ఉచ్చస్థరీయ ఆధ్యాత్మిక శక్తులతో నిర్వహించటం మొదలుపెట్టారు. అందరిపై ఆశీస్సుల వర్షం కురిపించటం మొదలుపెట్టారు. సర్వేశ్వరి తమ సమస్త సంతానంపై ఆతిశయించి కృపాదృష్టిని ప్రసరింప చేయటం మొదలుపెట్టింది. సమస్త సూత్ర సంచాలనంపై ఆమె మాతృ భావము ఆవరించింది. ఆమె తన పైట చెంగు నీడలో అందరినీ తీసుకుని ఆశీస్సుల వృష్టి కురిపించుచున్నది.

సంతానం మీద ప్రేమ, ఆశీస్సులు కురిపించే తల్లి

మాతాజీ ఆశీర్వాదాల వర్షం పరమపూజ్య గురుదేవులు ఏకాంత సాధనకి వెళ్ళాక చాలా ఎక్కువయింది. 1984 రామనవమినుంచి గురుదేవులు సర్వసామాన్యలతో కలవటం పూర్తిగా ఆగిపోయింది. ఈవిశిష్ట సాధన కాలంలో ఇద్దర్ని మాత్రమే ఎప్పుడైనా కలవటానికి అనుమతించారు. ఇందులో ఒకరు స్వయంగా వందనీయ మాతాజీ. ఆమె ఆయననుంచి సర్వథా అభిన్నం. అంతేకాక ఆమె ప్రాణములు గురుదేవుల సూక్ష్మీకరణ సాధనలో కరిగిపోతున్నవి. సాధన చేస్తున్న గురుదేవులు స్థూల శరీరమునకు తన దివ్య శక్తులతో సంరక్షణ చేస్తూండేది. రెండవ వ్యక్తి డా॥ ప్రణావ్ పండ్యా. ఆ రోజులలో ఆయన గురుదేవుల ముఖ్య సేవకుడు, పి.యే. ఆయన లేఖన కార్యక్రమంలో సహకరించేవారు. ఈగురుతర సేవా కార్యక్రమంలో ఆయన మనః ప్రాణాలు లీనమై ఉండేవి. “సబ్ తే సేవక్ ధరమ కరోరా” (అన్నిటికంటే కఠోరమైనది సేవాధర్మం) అని చెప్పబడే సేవాధర్మమును ఆయన హృదయంలోంచి ఉప్పొంగే భక్తి సంవేదన సులభతరం చేసింది. సూక్ష్మీకరణ సాధనా కాలంలో ఆయన పగలంతా సాధారణంగా గురుదేవుల వద్దనే ఉండేవారు.

ఈ కాలంలో, పగలు వందనీయ మాతాజీ పిల్లలకు ప్రేమ, మమత పంచి ఇచ్చేది. వారిమీద తమ ఆశీస్సుల వర్షం కురిపించేది. గురుదేవులు ఏకాంతంలోకి వెళ్ళటం వలన శాంతికుంజ్, బ్రహ్మవర్చస్, గాయత్రీ తపోభూమిలలో ఉండే కార్యకర్తలకే కాక దేశమంతటా ఉన్న పరిజనులకు కూడా

గురుదేవులని కలవలేమనే బాధ ఉండేది. మొదటి రోజులలో ఒక తీవ్రమైన బాధ అందరినీ చుట్టి ఉండేది. కానీ మాతాజీ తమ ప్రేమ పూరిత ఆశీస్సులతో అందరిలోనూ నవ్వు తిరిగి పెదవుల మీదికి వచ్చేటట్లు చేశారు. సాధారణంగా తనను పరోక్షంగా ఉంచుకునే సర్వేశ్వరి మాత ఈరోజులలో తమ సంతానం దుఃఖాన్ని తీసివెయ్యటానికి వారిని సంతోషములో ముంచి వేయుటలో నిమగ్నమైంది. ఈకాలంలో జరిగిన అనేక సంఘటనలు, సంస్మరణలు శాంతికుంజ్ యుగనిర్మాణ మిషన్ల చరిత్రలో నువర్ణాక్షరాలతో లిఖించబడ్డాయి. ఈనాడుకూడా వాటిని స్మరించి పరిజనుల మనస్సు తల్లి ప్రేమతో విహ్వలమై ఉండిపోతుంది. హృదయం ఆమెపట్ల శ్రద్ధతో నిండిపోతుంది.

ఆ రోజులలో మాతాజీని కలిసిన వారి స్మృతులు నేటికీని వారిని భావవిహ్వలాలను చేస్తాయి. ఇటువంటి కొన్ని స్మృతులు భావనలనబడే సిరాను ఉపయోగించుకుని కాగితాలను తడవటానికి ఉవ్విళ్ళూరుతున్నాయి. ఆ రోజులలో ఒక సంస్మరణ రాజస్థాన్లోని బారా జనపదంలో వరిష్ట చికిత్సాధికారిగా ఉన్న పరిజనుడిది. గురుదేవులు సూక్ష్మీకరణ సాధనకి వెళ్ళిన తరువాత ఈయన తన కుటుంబంతో శాంతికుంజ్ కి వచ్చారు. మనసులో ఒక మూల ఈసారి గురుదేవులని కలవలేనేమోనన్న బాధ ఉంది. ఈ మానసిక ఉద్వేగంతో ఆయన మాతాజీ దగ్గరికి వెళ్ళినప్పుడు ఆయనకి కలిగిన మొదటి ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే మాతాజీ ఆయనను పేరుపెట్టి పిలుస్తూ, “ఫూల్ సేంగ్ ఎప్పుడొచ్చావు నాయనా!” అని ప్రశ్నించింది. తరువాత ఆయన భార్య పిల్లలని ఒక్కొక్కరిని పేరు పెట్టి పిలుస్తూ అందరి గురించి అడిగారు. ప్రయాణమెలా జరిగిందని అడిగారు. డాక్టర్ ఫూల్ సేంగ్ యాదవ్ ఇంతకంటే ముందు ఇంత దగ్గరగా ఆమెను కలవలేదు. ఇంతకు ముందెప్పుడూ వచ్చినా ఆయన గురుదేవులనే కలిసేవారు. ఈనాడు మాతాజీ మాటలు ఆయనను ఆశ్చర్యపరచాయి.

ఇంకా ఆయన ఎక్కువగా ఆలోచించకముందే మాతాజీ అన్నారు ‘ఏమాలోచిస్తున్నావు? తల్లికి తన పిల్లలను పరిచయం చేయ్యవల్సిన అవసరం లేదు. గురువుగారు లేకపోతనేమి? నాకు నీ ప్రమోషన్ గురించి జ్ఞాపకముండదా! నీవేమీ బాధ పడవద్దు. నేను నీకు ప్రమోషన్ వచ్చేలా చేస్తాను’. అంతర్యామి మాత చెప్పిన ఈ మాటలు విన్న డాక్టరు ఫూల్ సేంగ్ కళ్ళు చెమర్చాయి. ఆయన ప్రణామం చేసుకుని క్రిందకి దిగుతూ ఇలా

అనుకున్నారు మాతాజీ తమను తాము తెలుపుకోకపోతే ఆమెను ఎవరు గుర్తించగలరు? గురువుగారు కృపతో చూస్తారు. కానీ మాతాజీ ఆయనకంటే వెయ్యిరెట్లు దయగలవారు. దయాసాగరులైన గురుదేవులు అడిగిన వారిని నిరాశ పరచరు. కానీ మాతాజీ అడగకుండానే అన్నీ ఇచ్చేస్తారు. ఇచ్చికూడ ఇంకా ఏమి అనుకుంటుందంటే నా పిల్లవానికి ఇంకా తక్కువే ఇచ్చాను అని. మాత దయా, ప్రేమలకు అంతు లేదు. ఈనాటికి డాక్టరు పూల్‌సింగ్ మనసు మాతాజీ జ్ఞాపకాలతో నిండి ఉంటుంది. ఆయనేమి చెప్పతారంటే - ఏమాత శక్తి పీఠంలో ప్రతిష్ఠితమై ఉందో ఆమాతే తమ పిల్లలని అనుగ్రహించడానికి ఈవిధంగా ఈరూపంలో అవతరించింది.

ఈ జ్ఞాపకాలు ఒకటి కాదు అసంఖ్యాకములు, అనంతములు, మాతాజీ దగ్గరికి పరిజనులను తీసుకువెళ్ళే శివప్రసాద్ మిశ్రా మొదలగు పరిజనులు రోజూ మాతాజీ ఆశీస్సులను వర్షాలు కురిపించటం చూసేవారు. కలవటానికి వచ్చిన పరిజనుల సమస్యలను వారు చెప్పటానికిముందే మాతాజీ చెప్పివేసి వాటిని నివారించగలనని వారికి విశ్వాసం కలిగించేవారు. దుస్సాధ్యమైన, అసాధ్యమైన రోగాలను, కుటుంబంలోని జటిల సమస్యలను సంవత్సరాలనుంచీ కొలిక్కిరాని కోర్టుకేసులను, అమ్మాయి పెళ్ళి మొదలగు అనేక సమస్యలను మాతాజీ తమ తపశక్తితో క్షణాలలో పరిష్కరించేవారు. ఆమె దగ్గరికి ఏడుస్తూ వచ్చినవారు నవ్వుతూ వెళ్ళేవారు. ఈప్రభావం క్షణికమైనది కాదు. దీర్ఘకాలం వరకూ ఉండేది. వీరు ఇంటికి వెళ్ళిన తరువాత పరిస్థితులన్నీ అనుకూలంగా మారి కనిపించేవి. ఈ మార్పు గురించిన సూచన వారు ఉత్తరాల ద్వారా ఇచ్చేవారు. ఒక్కొక్కసారి ఆనందంగా స్వయంగా పరిగెట్టుకుంటూ వచ్చి మాతాజీ మీ అనుగ్రహంతో అన్నీ సర్దుకున్నాయి అని చెప్పేవారు. జవాబుగా ఆమె అనేది - అవును నాయనా నిజమే. కానీ నీవు ఈ మాటను సవరించుకో. తల్లి ఎప్పుడూ పిల్లలమీద అనుగ్రహం చూపదు. వారిని ప్రేమిస్తుంది. ఆమె ఏమి చేసినా పిల్లలమీద ప్రేమతో తప్పనిసరి అయి చేస్తుంది.

ప్రేమమయి మాత చూపే ఈ ప్రేమకు అంతే లేదు. వాళ్ళు శాంతికుంజ్, బ్రహ్మవర్చస్లలో నివసించేవారైనా కావచ్చు. బయటనుంచి వచ్చేవారైనా కావచ్చు. ఆమె ప్రేమ నిరంతరం అందరిమీదా కురిసేది. పిల్లల కిష్టమైన ఆహార పదార్థాలు వండి పెట్టటం ఆమెకు చాలా ఇష్టం. ఎవరూ ఏమీ చెప్పకుండా

ఈవిషయం నిరంతరం తనే చూసుకునేది. ఎవరికి బేసన్ హల్వా ఇష్టమో, ఎవరికి గాజర్ హల్వా ఇష్టమో, నువ్వుల లడ్డూ, కాకరకాయకూర, సెనగపప్పు ఇలా అనేక రకాలైన తినుబండారాలను ఎవరికి ఏది ఇష్టమో గుర్తుంచుకుని చేసి ఇచ్చేది. ఒక్కొక్కసారి ఎవరికి ఏమీ చెప్పకుండానే ఆమె స్వయంగా తయారు చేసి తీసుకుని వచ్చేది. తనతో ఉండే ఆడపిల్లలతో తయారుచేయించేది. శాంతికుంజ్ కు వచ్చిన పరిజనులు ఆమెను కలవాలని వచ్చినప్పుడు వారిని తమ దగ్గర కూర్చోబెట్టుకుని అత్యంత ప్రేమతో తినిపించేది. తినేవాళ్ళు మాతాజీకి ఇవాళ నేను వస్తున్నానని, ఈ పదార్థం నాకు చాలా ఇష్టమని ఎలా తెలుసని ఆశ్చర్యపోయేవారు. కానీ ఈ ఆశ్చర్యం ఎక్కువసేపు నిలిచేది కాదు. ఎందుకంటే నిరంతర అనుభవాల వలన తమ మాత అంతర్యామి అవటమేకాక యోగం యొక్క దివ్య విభూతి సంపన్నురాలనే నమ్మకం వారికి కలిగింది.

రోజల్లా సంతానం మీద ప్రేమ, ఆశీస్సులు కురిపించే మాతాజీ సాయంత్రం అవుతుండగానే గురుదేవుల దగ్గరికి పైకి వెళ్ళిపోయేది. అక్కడ ఆయనతోపాటు సూక్ష్మీకరణ సాధనలోని ఉచ్చస్థాయి ప్రయోగాలలో పాలుపంచుకుంటూ ఉండేది. గురుదేవుల ద్వారా చేయబడుతున్న విశ్వకుండలినీ జాగరణ, పంచవీరభద్రుల నిర్మాణం లాంటి సాధనలు మాతాజీ దివ్యశక్తుల సంరక్షణలో జరుగుతుండేవి. ఈసాధన తరువాత బయటికి వచ్చినప్పుడు ఈ విశిష్ట సమయమును గురించి చర్చిస్తూ గురుదేవులు ఇలా అన్నారు - “మీకే కాదు నాకుకూడ మాతాజీ ఆశీస్సులు లభిస్తూ ఉంటాయి.” నవ్వుతూ మళ్ళీ ఇలా అన్నారు - “మాతాజీ తన తల్లి కడుపులోంచి మాతాజీగానే జన్మించింది. ఆమె మనందరికీ కూడా తల్లే.” కొంతసేపాగి తన శరీరమువైపు చూపిస్తూ ఆయననిలా అన్నారు - “ఈ శరీరం ఇన్నాళ్ళు ఆమె లాలన, పాలనల వలనే జీవించి ఉన్నది. నా జీవితంలోని క్లిష్టమైన అన్ని ఆధ్యాత్మిక ప్రయోగాలు ఆమె మాతృత్వ సంరక్షణ వల్లనే సాధ్యం అయ్యాయి. సూక్ష్మీకరణ సఫలతకూడ ఆమె దివ్య సంరక్షణ ఫలితమే. సాధనా సమయంలో ఆమె తన దివ్యశక్తులతో నిరంతరం నాకు కాపలా కాయకపోతే ఏం చెప్పగం. ఈ శరీరం ఉండేదో! లేదో!

గురుదేవుల ఈసూక్ష్మీకరణ సాధన తరువాత సంవత్సరముల గడుచుటతోపాటు అనేక ఘటనా చక్రములు వేగంగా తిరిగాయి. మారాయి. చివరికి శివుడు మహాశక్తిలో కలిసే సమయం ఆసన్నమైంది.

ఉద్యమశీలుడు సాధించలేనిది లేదు. H H H

యుగ గీత

జ్ఞాన నౌకతో భగవానగరాన్ని తలించు

శ్రీకృష్ణ భగవానుడు

4వ అధ్యాయం 34వ శ్లోకంలో శ్రీకృష్ణ భగవానుడు జ్ఞానాన్ని గురువులనుండి తెలుసుకోవాలని అర్జునునికి చెప్పారు. 35,36 శ్లోకాలలో ఆయన ఆ జ్ఞానాన్ని గురించి వివరిస్తున్నారు.

యజ్ఞాత్వా న పునర్మోహ మేవం యాస్యసి పాండవ ।
యేన భూతా న్యశేషిణ ద్రక్ష్య స్యాత్సాత్మన్యథో మయి ॥

4/35

ఓ అర్జునా! ఏ జ్ఞానాన్ని పొంది నందువల్ల నీవు ఈవిధమైన మోహాన్ని పొందవో, ఆ జ్ఞానం ద్వారా నీవు సమస్త ప్రాణులను మొదట నీతోనూ, ఆ తర్వాత సచ్చిదానంద సరమాత్మ అయిన నాతోను చూడగలుగుతావు.

అపి చేదసి పాపేభ్యః
సర్వేభ్యః పాపకృత్తమః ।
సర్వం జ్ఞానప్లవేనైవ
వృజినం సంతరిష్యసి ॥
- 4/36

పాపులందరికన్నా మరింత పాపిగా నిన్ను నీవు సరిగణించుకున్నప్పటికీ, జ్ఞానం అనే నౌక ఎక్కి నీవు ఆ పాప సముద్రాన్ని దాటగలవు. ఇందులో సందేహం లేదు.

ఒక మహత్తర వాగ్దానం

ఈ రెండు శ్లోకాలలో భగవానుడు ఎంత మహత్తరమైన వాగ్దానం చేశారు. ఈ జ్ఞానాన్ని పొందిన మనిషి తిరిగి మోహమనే ఊబిలో దిగబడిపోవడం ఆయన చెబుతున్నారు. అంతటా పరమాత్మ చేతన వ్యాపించి ఉండడం చూచి, అతడు ఆసక్తి అనే బంధనంలో చిక్కుకోడు, శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస ఇలా చెప్పేవారు - నీకు పరమాత్మ వెలుగు ఒక్కసారి కనిపిస్తే - స్వర్గంలోని రంభ, తిలోత్తమవంటి అవ్వరసలు సైతం నీకు చితా భస్మంలా అనిపిస్తారు. మూడు లోకాలలోని సంపదా నీకు తుచ్చంగా అనిపిస్తుంది.

మనిషి విశ్వమంతటిలో వ్యాపించి ఉన్న పరమాత్మపట్ల తన

మనస్సులో ప్రేమ భావనను జనింపజేసుకున్నప్పుడు - అతడు విశ్వమంతటిలో తాదాత్మ్యాన్ని, మమేకాన్ని అనుభూతి పొందుతాడు. అప్పుడు అతడు జీవితం అంతా ఆత్మయొక్క దివ్య ప్రకాశం అనే వస్త్రాన్ని ధరించి ఉన్నట్లు అనుభూతి పొందుతాడు. ఒకే అనంత ఆత్మయొక్క, అనగా ప్రభువు యొక్క మనోహరమూ, ఆహ్లాదమయమూ అయిన కౌగిలిలో తనను తాను బంధింపబడినట్లు అనుభూతి పొందుతాడు. అన్నింటిని సాక్షి భావంతో చూస్తాడు (యేన భూతాని అశేషిణ ద్రక్ష్యస్యాత్సాత్మన్యథోమయి).

ప్రాణుల మధ్య భేద బుద్ధి కలగడంవల్ల మనిషి మోహంలో చిక్కుకుంటాడు. మనిషికి ఈ దివ్య జ్ఞానం కలిగిన తర్వాత, అతడి జ్ఞాన నేత్రం తెరుచుకున్న తర్వాత-ఈ మోహం నశించిపోతుంది. అలాంటి జ్ఞానం లభించగానే పాప కర్మలన్నీ భస్మం అయిపోతాయి. వ్యక్తి మహా పాపి అయినప్పటికీ, జ్ఞానమనే నౌకలో కూర్చుని అతడు పాప సముద్రాన్ని దాటుతాడు. జ్ఞానానికి ఇంతటి మహిమ ఉంది.

ఇక్కడ పాపకృత్తమ (అధికపాపి) అనే పదాన్ని భగవానుడు అర్జునుని విషయంలో వాడలేదు. తాను స్వయంగా భగవానుడననీ, అర్జునుడు తన అంశ అనీ, తాము నర నారాయణులనీ ఆయనకు తెలుసు. కనుక పాపకృత్తమ అనే పదం అర్జునునికి వర్తించదు.

పాప సముద్రాన్ని దాటించగలిగే బ్రహ్మజ్ఞానం ఎంత పవిత్రమైనదో, దాని మహిమ ఎంత అనిర్వచనీయమైనదో వివరిస్తోంది ఈ శ్లోకం.

వివేకి అయిన శత్రువుకన్న అవివేకి అయిన మిత్రుడు ప్రమాదం.

భగవానుని దృష్టి ఎంత ఉదారమైనదో, పాపులలో కల్లా పాపి అయిన వ్యక్తికి సైతం శరణు ఇవ్వడానికి ఆయన అతరుల ఎంతటిదో తొమ్మిదవ అధ్యాయంలో మరో శ్లోకంలో తెలుస్తోంది.

అపి చేత్పుదురాచారో భజతే మా మనన్యభాక్ ।
సాధురేవ సమంతవ్యః సమ్యగ్ వ్యవసితోహి సపి ॥

4/35

అతి దురాచారి అయినా అనన్య భావంతో నా భక్తుడై నన్ను భజిస్తే-అతడు సాధువుగా పరిగణింపదగినవాడు. ఎందుకంటే అతడు యధార్థమైన నిర్ణయం తీసుకున్నవాడు. అనగా- పరమేశ్వరుణ్ణి భజించడానికి సమానమైనది మరొకటి లేదని అతడు నిర్ణయించుకున్నాడు.

36వ శ్లోకానికి వివరణ ఈ శ్లోకం. భగవానుడు కృపా సముద్రుడు. కరుణా సాగరుడు. వాల్మీకి, అంగుళిమాల, అంబపాలి, సదన్ కసా-ఈ అజామీళుడు- వీరంతా ఆయన శరణు జొచ్చిన వెంటనే తరించారు. భగవానుణ్ణి తెలుసుకోవడం, ఆయనను భజించడం, జ్ఞానంద్వారా ఆయన నీడలోనికి రావడం- ఇదే రాజమార్గం. ఈ మార్గంలో నడచి పాపి అయిన వ్యక్తి సైతం తరిస్తాడు. బంధనాలనుండి విముక్తి పొందుతాడు.

జ్ఞాన మహిమ అపారం

భగవద్గీతలోని ప్రత్యేకత ఏమంటే- కర్మ, జ్ఞానం, భక్తి త్రివేణి సంగమంలా దాని శ్లోకాలలో నిండి ఉన్నాయి. కర్మను సమర్పణ భావంతో చేయాలి. భగవానుడు నలువైపులా వ్యాపించి ఉన్నాడనే భావనతో చేయాలి. ప్రతి క్షణంలో ప్రతి శ్వాసలో

భగవంతుణ్ణి నింపుకోవాలి. ఒక వ్యక్తి ఇలా చేస్తే- గతంలో తప్పులు చేసినా, పాపాలు చేసినా అతడు తరిస్తాడు. బంధనాల నుండి విముక్తి పొందుతాడు. మోక్షాన్ని పొందుతాడు. ఇది నిశ్చయం.

పరమపూజ్య గురుదేవులు ఇలా వ్రాశారు- “జ్ఞానం ఆత్మయొక్క నేత్రం. కళ్లులేని వ్యక్తికి ప్రపంచమంతా కటిక చీకటిగా ఉంటుంది. అలాగే, జ్ఞానం పొందని వ్యక్తి ఈ ప్రపంచంలోని ఉత్కృష్టతను చూడడం అసంభవం. జ్ఞానం ఆధారంగానే ధర్మంపట్ల, కర్తవ్యంపట్ల వివేకం కలుగుతుంది. శుభ అశుభాల, ఉచిత అనుచితాల విచక్షణ లభిస్తుంది. వ్యక్తి పాపాలకూ, ప్రలోభనాలకూ అతీతుడు అవుతాడు. అంతిమ శ్రేయస్సు ఎందులో ఉందో అతడు తెలుసుకుంటాడు. జ్ఞాన దీపపు వెలుగు వల్ల వ్యక్తి ఇంద్రియాల వాసనలవల్ల, ప్రలోభనాల తృప్త్యవల్ల కలిగే దురవస్థనుండి రక్షించబడతాడు” (వాఙ్మయ ఖండ 48, పుట 17)

ప్రాపంచికమైన క్లेशములనుండి, భవబంధనాల నుండి విముక్తి పొందే ఉపాయం ఏదని శ్రీరామచంద్ర మూర్తి సద్గురువు వశిష్ఠుణ్ణి అడిగినపుడు ఆయన ఇలా జవాబు చెప్పారు- “ఓ రామచంద్రా! భవ సాగరాన్ని దాటాలని కోరుకుంటే మొట్టమొదట జ్ఞాన సముపార్జనకు ప్రయత్నించాలి. జ్ఞానంద్వారానే దుఃఖం తొలగిపోతుంది. జ్ఞానం ద్వారానే అజ్ఞానం నశిస్తుంది. జ్ఞానంద్వారానే సిద్ధి లభిస్తుంది. ఇందుకు మరో మార్గం లేదు.” (యోగవాసిష్ఠం 5-88-12).

Dr. G. V. K. R. O. H. R.

చెవులపిల్లలూ, కప్పలూ

చెవులపిల్లలూ తమ ఆకృతిని, దయనీయ స్థితిని, ఏనుగుముందు చాలా హీనంగా ఉంటున్నామనే దుఃఖాన్ని వ్యక్తంచేసి ఇలాంటి జీవితం జీవించి ఏమి లాభమనుకొని నదిలో దూకి ఆత్మహత్య చేసికోవడానికి బయలుదేరాయి. నది ఒడ్డున చేరగానే కప్పల దండు బెకబెకలతో నీటిలోకి దూకి పూర్తిగా మునిగి దాక్కోసాగాయి. అది చూచి వృద్ధురాలైన ఒక చెవులపిల్లి మిగిలినవాటితో “సోదరులారా? లోకంలో ఈ కప్పల వంటి మన కంటే నికృష్ట ప్రాణులు కూడా ఎన్నో ఉన్నాయి. కాబట్టి నిరాశచెంది మరణించటం వల్ల ఏమి ప్రయోజనమని నచ్చ చెప్పి వాటిని క్షేమంగా వెనక్కి తీసుకొని వెళ్ళింది.

పెద్దవాళ్ళతో పోల్చుకోవటం వలన మనిషి తను చిన్నవాడిననే భావనకు లోనవుతాడు. కాని తనకంటే క్రిందివారితో పోల్చుచూచుకొన్నపుడు తనంత అదృష్టవంతుడు మరొకడు లేడనే ఆత్మానందం లభిస్తుంది. నిరాశకు తావుండదు. వ్యక్తి తన దృష్టికోణాన్ని మార్చుకొని వినయశీలుడుగా మారగల్గిననాడు ప్రతికూలంగా ఉన్న సమాజం, పరిస్థితులు కూడా అనుకూలంగా ఆనందదాయకంగా మార్పు చెందుతాయి. తమ స్వభావం పట్ల చూపే ఈ విధమైన తార్కిక నీతి సాధారణ జనుల్ని సంతోషం మార్చివేసింది.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి

పొగిడేవాడితో జాగ్రత్త ఖాళీ కంచంలో తినిపిస్తూ ఉంటాడు.

గీతోపదేశం

కృష్ణుడు ఉపస్థానమునకు (పాండవుల శిబిరమున్న చోటికి) వెళ్ళెను. యుధిష్ఠిరుడు జరిగిన వృత్తాంతమునడుగగా కృష్ణుడు విపులముగా అన్ని విషయములు చెప్పి ఇట్లు పలికెను- గౌరవ పూర్ణముగు సంధికై ఎన్ని విధముల ప్రయత్నింపవలెనో అన్నివిధముల ప్రయత్నించితిని. కౌరవులు బలగర్వముతో నిండియున్నారు. అందువలన న్యాయముగ అధికారమును పంచియిచ్చుటకు సిద్ధముగా లేరు. ఐదు గ్రామములను మాత్రము తీసికొని సంధిచేయుటకు సిద్ధమైతిని, కాని

ఏవముక్తోఽపి దుష్టాత్మా నైవ భాగం వ్యముంచత ।
దణ్డం చతుర్థం పశ్యామి తేషు పాపేషు నాన్యథా ॥

నేను ఇట్లు చెప్పినను ఆ దుష్టుడు రాజ్యములో ఏ మాత్రము భాగమును గూడ నీకిచ్చుటకు అంగీకరింపలేదు. అందువలన ఆపాపులపై నాల్గవఉపాయముగు దండమును ప్రయోగింపవలసియున్నదని తలంచుచున్నాను. ఇంతకు తప్ప వేరు మార్గము కనబడుట లేదు.

- (1) దండనీతి కఠోరమైనదే, కాని ఇతర నీతులు అసఫలములైనపుడు దానినే ప్రయోగింపవలెను.
- (2) న్యాయోచితమైన మన అధికారమును పొందుటకు వీలున్న ప్రయత్నముల నన్నింటిని చేయవలసినదే.

ఈవిధముగ కృష్ణుడు విపులముగ హస్తినాపుర వృత్తాంతము నంతటిని చెప్పెను. ముందు కర్తవ్యమేమియని యుధిష్ఠిరుడు అడుగగా కృష్ణుడిట్లు పలికెను.

న చాపివయమత్యర్థం పరిత్యాగేన కర్తి చిత్ ।
కౌరవైః శమమిచ్ఛామస్తత్ర యుద్ధమనస్తరమ్ ॥

మేము గూడ ఎక్కువగా త్యాగము చేసి (సర్వమును సోగొట్టుకొని) ఎప్పుడు ఏదశలోను కౌరవులతో సంధిచేసికొనుటకు ఇష్టపడలేదు. అందువలన అనంతరము మనము యుద్ధము చేయటయే ఉచితము.

- (1) ప్రపంచములో గౌరవముగ జీవించవలెను.
- (2) త్యాగవృత్తిని దుష్టులకై ఉపయోగించుట తగదు. యుద్ధమునకై అన్ని ఏర్పాట్లు పూర్తియైనవి. తగిన

సమయమున రెండు సేనలు కురుక్షేత్రమున ముఖాముఖి వచ్చి నిలచినవి. కృష్ణుడు గూడా అర్జునునికి సారథియై యుద్ధ రంగమునకు వచ్చెను. ఆయన అర్జునునికి ఉత్సాహమును కలిగించుచు యుద్ధమునకు ముందు దుర్గాదేవిని ఆరాధింపవలసినదిగా చెప్పెను.

శుచిర్బుత్వా మహాబాహో సంగ్రామాభిర్బుభే స్థితః ।
పరాజయాయ శత్రూణాం దుర్గాస్తోత్రముదీరయ ॥

భగవానుడు పలికెను - మహాబాహు! నీవు యుద్ధమునకు ముందు నిలుచుండుము. పవిత్రుడవై శత్రువులను ఓడించుటకై దుర్గాదేవిని స్తుతించుము.

- (1) సంఘురిత దేవశక్తులు అసురత్వముపై సాధించు విజయమునకు ప్రతీక దుర్గ.
- (2) భగవంతుని స్మరించి కార్యమును ఆరంభింపవలెను.

దుర్గను స్తుతించిన పిమ్మట అర్జునుడు వ్యవస్థిత రూపముతో నిలబడి రెండు సేనలను చూచి రెండు సేనల మధ్యకు రథమును తీసికొని పోవలసినదిగా కృష్ణుని కోరెను. కృష్ణుడు రెండు సేనల మధ్యకు అర్జునుని రథమును నిలబెట్టి ఎదిరి పక్షములోని ప్రధానవీరులను గూర్చి చెప్పెను.

తనయెదుట యుద్ధమునకై చేరియున్న తనవారిని చూచి అర్జునుడు వీరిని చంపవలసినవచ్చెను గదా యని భయపడి కృష్ణునితో యుద్ధము యొక్క నిరర్థకతను, బంధువధ వలన కలుగు నష్టమును చెప్పి, యుద్ధము చేయుటకంటే వనమునకు వెళ్ళి జీవితమును గడుపుట మేలనియు చెప్పి, గాండీవమును క్రిందపెట్టి తలవంచుకొని రథమునకు వెనుకభాగమున కూర్చుండెను.

చాలా విచిత్రమైన స్థితి యేర్పడెను. యుద్ధము ప్రకటింపబడెను, శంఖములు మ్రోగెను, యుద్ధము ఆరంభము కానుండెను. పాండవుల గెలుపు ఓటములు ఎవనిపై ఆధారపడియుండెనో ఆయోధుడే తలవంచుకొని కూర్చుండియుండెను. కృష్ణుడు అర్జునుని పిరికితనమును గుర్తించి నవ్వి అర్జునుని ఉత్సాహమును వృద్ధిపరచుచు ఇట్లు పలికెను.

డబ్బు విలువ తెలియాలంటే అప్పు చెయ్యి.

కుతస్యా కశ్మలమిదం విషమే సముపస్థితమ్ ।
అనార్యజాష్టమస్వర్గమ కీర్తి కర మర్జన ॥

కైబ్యం మాస్మగమః పార్థ వైతత్త్వయ్యుపపద్యతే
క్షుద్రం హృదయ దౌర్బల్యం త్వక్యోత్తిష్ట పరంతప ॥

భగవానుడు పలికెను - అర్జునా! నీకీసమయమున (కష్టసమయమున) ఈ మోహమెట్లు కలిగినది? ఉత్తమ పురుషుల కిది తగినది, స్వర్గము నొసంగునట్టిదికాదు. కీర్తిని కలిగించునది కూడా కాదు. పార్థా! నవుంసకత్వమును పొందవలదు. నీకిది తగదు, హృదయ దుర్బలత్వమును వదులుము. యుద్ధము చేయుటకు లెమ్ము.

- (1) వీరత్వమును ప్రదర్శించు సమయమున పిరికితనము చూపుట ఇహలోక పరలోకములరెండింటిలోను దుఃఖమును కలిగించునదే అగును.
- (2) హృదయ దౌర్బల్యము ప్రతిపనిలోను దుఃఖదాయకమే, అందువలన దానిని వదిలి బలవంతుడవగుటకు ప్రయత్నించుము.
- (3) భగవానుడు ఉద్బోధించి శక్తిని ప్రసరింపజేయును. యుద్ధము మనము చేయవలెను. సమరమున మనము దృఢముగా నిలబడవలెను.

అర్జునుని బుద్ధి మోహగ్రస్తమయ్యెను. వాని మోహమును నివారించుటకు కృష్ణుడు గీతను ఉపదేశించెను. జ్ఞానము ద్వారా మోహము తొలగగా అర్జునుడు యుద్ధమునకు సిద్ధమయ్యెను. ఘోరయుద్ధము జరిగెను.

భీష్ముడు కౌరవసేనాపతి. ఆయనవలన పాండవ పక్షమునకు గొప్పహాని కలిగెను. కృష్ణుని తెలివివలన పది దినముల యుద్ధము తరువాత భీష్ముడు వడిపోయి అంపశయ్యపై పరుండెను. ద్రోణుడు కౌరవ సేనాపతి అయ్యెను. ఆయన చక్రవ్యూహమును నిర్మించి యుక్తితో కృష్ణార్జునులను మరియొకచోట యుద్ధమున నిమగ్నుల చేసెను. అభిమన్యుడు చక్రవ్యూహమును ఛేదించుటకై వ్యూహములో ప్రవేశించెను. వానిచే పరాజితులైన ఏడుగురు మహారథులు వానిని చుట్టుముట్టి వధించిరి.

పాండవపక్షమున హోహాకారములు వ్యాపించెను. కృష్ణార్జునులు తిరిగివచ్చిరి. సుభద్ర రోదించుచు తనమానసిక వ్యధను కృష్ణుని దగ్గర వెల్లడించెను. శ్రీకృష్ణభగవానుడు సుభద్రకు

ఉత్సాహమును కలిగించుచు అభిమన్యుని మరణమును ప్రశంసించెను.

వీరసూర్యీరపత్నీ త్వం వీరజా వీరాభాష్టవా ।
మాశుచస్తనయం భద్రే గతః స పరమాం గతిమ్ ॥

సుభద్రా! నీవు వీరమాతవు, వీరపత్నివి, వీరకన్యవు, వీరసోదరులకు సోదరివి. నీవు పుత్రునికై శోకింపవద్దు. అతడు ఉత్తమగతిని పొందెను.

- (1) ఇది ఆదర్శ భారతీయ స్త్రీ గౌరవచిత్రణము.
- (2) తన కర్తవ్యములను నెరవేర్చుచు మృత్యువును వరించు క్షత్రియుడు ఉత్తమగతిని పొందును.
- (3) అభిమన్యుని వంటి పుత్రుని కన్న తల్లి ధన్యురాలు.

అభిమన్యుని వధవలన ఉత్తేజితుడైన అర్జునుడు మరునాడు సూర్యాస్తమయమునకు పూర్వము జయద్రథుని సంహరింపకపోయినచో అగ్ని ప్రవేశము చేసేదనని ప్రతిజ్ఞచేసెను. రెండువక్షములలోను గందరగోళము బయలుదేరెను. దుర్యోధనుడు జయద్రథుని సంరక్షించుటకై తన శక్తి నంతటిని ఉపయోగించెను. యుధిష్ఠిరుడు చింతితుడయ్యెను. జయద్రథవధ ఎట్లుజరుగును? కృష్ణుడు ఆయనకు ఈ విషయము చెప్పి ఓదార్చెను.

అహం చ తత్కరిష్యామి యథా కుస్తీసుతోఽర్జునః ।
ధార్తరాష్ట్రస్య సైన్యాని ధక్ష్వత్యగ్నిరేవేన్ద్రవమ్ ॥

అగ్ని ఇంధనమును దగ్ధము చేయునట్లు కుస్తీపుత్రుడగు అర్జునుడు దుర్యోధనుని సర్వసైన్యమును నాశము చేయుటకు నేను ప్రయత్నింతును.

- (1) భగవానుడు ధర్మము నాచరించునట్టి, సంకల్ప పూర్వకముగ పనిచేయునట్టి భక్తులకు తప్పక సాయము చేయును.
- (2) భగవంతుని కృప, జీవుని పురుషార్థము కలసి అసంభవకార్యములను సంభవము చేయును.

యుధిష్ఠిరునికి నచ్చజెప్పి కృష్ణుడు రథమును యుద్ధరంగమునకు తీసికొనిపోయెను. ఆనాడు భయంకర యుద్ధము జరిగెను. అర్జునుని వేగము చూడదగినది. ఆయన ఎదుట ఎవ్వడును నిలువలేక పోయెను. చివరకు దుర్యోధనుడు అర్జునునితో యుద్ధముచేయుటకు వచ్చెను. సర్వానర్థములకు మూలము అతడే యని తలంచి వానిని వధింపలసినదిగా

అంతిమ విజయం సాధించాలంటే తాత్కాలిక అపజయాలను జీర్ణించుకోవాలి.

అర్జునుని ప్రోత్సాహ పరచుచు కృష్ణుడుడిట్లు పలికెను -

అత్ర క్రోధవిషం పార్థ విముంచ చిరసంభృతమ్ ।
విషమూలమనర్థానాం పాండవనాం మహారథః ॥

అర్జునా! నీవు ఇంతకాలము కూడ బెట్టి ఉంచిన నీ క్రోధమనెడు విషమును వీనిపై విడువుము. మహారథియగు దుర్యోధనుడే పాండవుల సర్వానర్థములకు మూలము.

- (1) క్రోధము విషము, అందువలన దానిని జాగ్రత్తగ ప్రయోగింపవలెను.
- (2) అనర్థము యొక్క మూలకారణమును అన్వేషించి దానిని నాశము చేయవలెను.
- (3) భగవానుడు ఎవనికి సారథియగునో వానిని ఇట్లే ప్రేరేపించును.

అస్మిన్ హతే త్వయా సైన్యమనాథం భిద్యతామిదమ్ ।
వైరస్యాస్యాప్త్యవ భృథో మూలం ఛిన్దిదురాత్మనామ్ ॥

ఇతడు చంపబడినపిమ్మట అనాథయైన ఈ కౌరవసైన్యమును సంహరింపుము. దురాత్ములమూలమును చేదించుము. దానివలన ఈ వైరమనెడు యజ్ఞము సమాప్తమై అవభృథస్యామునకు అవసరము ఏర్పడును.

- (1) మూలమును చేదించిన పిమ్మట ఎండిపోవునట్లు అనర్థములకు మూలకారణము నశించిన పిమ్మట దాని సహాయకులు గూడ నశించిపోవుదురు.
- (2) దుర్మార్గమును నివారించుట గూడ ఒక పవిత్ర కార్యమే.

కృష్ణునిద్వారా ప్రోత్సాహమును పొంది అర్జునుడు దుర్యోధనునిపై బాణవర్షమును కురిపింపసాగెను. దుర్యోధనుడు అభేద్యమగు కవచమును ధరించి యుండెను. అందువలన అర్జునుని బాణముల ప్రభావము వానిపై ప్రసరింపలేదు. భగవానుడు మరల వానియత్సాహమును పెంచును. అర్జునుడు యుక్తితో దుర్యోధనుని గాయపరచెను. అతడు యుద్ధభూమిని వదలి పారిపోయెను. అర్జునుడు మహారథులందరిచేత సురక్షితముగా ఉన్న జయద్రథుని సూర్యాస్తమయమునకు పూర్వమే వధించెను. జయద్రథుడు మరణించిన పిమ్మట కౌరవసేనలో హాహాకారములు బయలుదేరెను. దుర్యోధనుడు ద్రోణాచార్యునితో పాటు వీరులనందరిని నిందించెను. ఆనాడు రాత్రియందు కూడ

యుద్ధము జరుగుచునే యుండెను. భీముని పుత్రుడగు ఘటోత్కచుని వీరత్వమువలన, మాయవలన కౌరవ సేన మరణాసన్నమగు స్థితిలోనికి చేరికొనెను. చివరకు కర్ణుడు ఇంద్రుని శక్త్యాయుధముతో ఘటోత్కచుని వధించెను.

ఘటోత్కచుడు మరణించిన పిమ్మట పాండవ సేనలో శోకమువ్యాపించెను. కాని కృష్ణుడు ప్రసన్నుడయ్యెను. అర్జునుడు అడుగగా కృష్ణుడు ఇట్లుచెప్పెను - ఘటోత్కచుడు రాక్షసుడు, పాపకార్యములను చేయుచుండును. అందువలన వానివధవలన నాకు సంతోషము కలిగినది. పాపి మనపక్షమువాడైనను ఎదుటి పక్షమువాడైనను వానిని చంపువాడను నేనే. ఇంద్రుని శక్తి నీపై ప్రయోగింపబడనున్నది, అదికూడ వ్యర్థమైనది. దీనివలన గూడ నాకు సంతోషము కలిగినది. మెల్లమెల్లగా దుష్టసంహారము జరుగుచూ ఉన్నది. నాయవతారముయొక్క ఉద్దేశ్యముగూడ పూర్తిగానెరవేరుచున్నది.

వధార్థం తస్య జాతోఽహిహున్వేషాం చ సురద్విషామ్ ।
త్వత్ప్రహాయో సరవ్యాఘ్రు లోకానాం హితకామ్యయా ॥

పురుషశ్రేష్ఠా! లోకములక్షేమమునకై, శిశుపాలుడు మున్నగు దేశద్రోహుల కొరకు నీతో పాటు నేను ఈ జగత్తులో అవతరించితిని

- (1) దుష్టసంహారము కొరకు, ఇతరుల హితము కొరకు భగవానుడు అవతరించును.
- (2) నారాయణుని కార్యమున సహాయపడుటకై సరశ్రేష్ఠులుగూడ అవతరించుచుండురు.

ధర్మ సంస్థాపనార్థం హి ప్రతి జ్ఞైషా మమావ్యయా ।
బ్రహ్మ సత్యం దమః శౌచం ధర్మో హ్రీః శ్రీర్ముతిః క్షమా॥
యత్ర తత్ర రమే నిత్యమహం సత్యేన తే శపే ।

ధర్మస్థాపనకై నేనీ దృఢప్రతిజ్ఞను చేసితిని. నేను శపథము చేసి నీతో చెప్పుచున్నాను - ఎక్కడ వేదములు, సత్యము, దమము, శౌచము, ధర్మము, లజ్జ, శ్రీ, ధృతి, క్షమ ఉండునో అక్కడే నేను ఎల్లప్పుడు సుఖముగా ఉండును.

- (1) సద్గుణములు ఉన్నచోటే భగవానుడు నివసించుచుండును.
- (2) భగవానుని మనహృదయమును నిలుపుకొన దలచినచో ముందు మనము సద్గుణములను కలిగియుండవలెను.

„ HHH

ఆత్మవిశ్వాసం లోపిస్తే ఆత్మజ్ఞానం అందదు.

సంస్కృతి సౌరభం

పునర్జన్మ ఒక ధృవసత్యం

మృత్యువు జీవితానికి అంతం కాదు. మరణం తర్వాత కూడా జీవితం అస్తిత్వం కలిగి ఉంటుంది. అది మరల జన్మను పొందుతుంది. భారతీయ ధర్మ శాస్త్రాలలో ఈ సత్యం అడుగడుగునా ప్రతిపాదించబడినది. శ్రమద్భగవద్గీతలో శరీరాన్ని వదలివేయడం వస్త్రాన్ని విసర్జించడం లాంటిదని అనేకసార్లు చెప్పబడింది. ప్రాణులు మరల మరల జన్మించవలసి ఉంటుంది. శ్రేష్ఠ కర్మలు చేసేవారు శ్రేష్ఠలోక సద్గతిని - మోక్షాన్ని పొందుతారు. దుష్కర్మలు చేసేవారు నరకలోక దుర్గతిని అనుభవించవలసి ఉంటుంది.

ఆధునిక మనోవిజ్ఞాన పరిశోధనలు కూడా మనుషుల పునర్జన్మకు సంబంధించి అనేక ప్రమాణాలను సేకరించాయి. ఈ పరిశోధనల్లో ప్రాఫెసర్ రాయన్ అన్వేషణలు విస్తృతమైనవిగా, ప్రామాణికమైనవిగా పరిగణింపబడుతున్నాయి. ఈ పరిశోధనలు ఆధారంగా పాశ్చాత్యదేశాలలో ఈ దిశలో చాలా పరిశోధనలు జరిగాయి. మరణించిన తరువాత కూడా ఆత్మ అస్తిత్వం ఉంటుందని, అది పునర్జన్మను ధరిస్తుందని స్పష్టం చేయడానికి ఈ పరిశోధనలు చాలు. కాని ప్రపంచంలో రెండు ప్రముఖ మతాలైన క్రైస్తవ, ఇస్లాం మతాలలో ఇలాంటి ప్రస్తావన లేదు. ఆ మతాలలో మరణోత్తర జీవన అస్తిత్వాన్ని నమ్ముతారు కానీ అది నిద్రావస్థలో ఉంటుందని చెబుతారు. మహా ప్రళయం తరువాత మరల ఎక్కడో జన్మ లభిస్తుంది. ఇంత ఆలస్యంగా పునర్జన్మ ఎత్తడం అనేది అసలు పునర్జన్మ లేదనేటువంటిదే. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఈ మతస్థులకు పునర్జన్మపై నమ్మకం ఉండదనే అభిప్రాయం ఉన్నది. కాని వైజ్ఞానికులు, పరామనోవైజ్ఞానికుల పరిశోధనలు, లభించిన ప్రమాణాలు ఆధారంగా ఇప్పుడు అందరి నమ్మకాలూ మారాయి. కొత్త ఆలోచనలతో పునర్జన్మల విషయంలో పరిశోధనలకు, అన్వేషణలకు ఉత్సాహం పెరిగింది.

విమానమంటే భయం

బ్రెజిలియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైకో బయో ఫిజికల్ రీసెర్చ్ సంస్థ అధ్యక్షుడు డాక్టర్ హార్నానీ ఎండ్రెడ్ వందమందికి

పైగా చిన్నపిల్లలను పర్యవేక్షించాడు. వారు పునర్జన్మ సంఘటనలను ఖచ్చితంగా వివరించేవారు. వారిలో కనీసం చెప్పగలిగే శక్తి కూడా ఎంతమాత్రం ఉండేది కాదు. ఉదాహరణకు కొన్ని తరాల నుండి ఇటలీలో నివసిస్తున్న ఒక కుటుంబం బ్రెజిల్ వచ్చింది. ఆ కుటుంబంలో ఒక చిన్న పాప పేరు సిల్వీయా. ఒక నెల వయసునుండే పైన విమానం ఎగురుతున్నప్పుడు భయగ్రస్తురాలై ఉలుకు-పలుకు లేకుండా పడి ఉండేది. మాటలు వచ్చిన తరువాత బ్రెజిలియన్ భాషే కాకుండా అపుడప్పుడు ఇటాలియన్ పదాలను వాడుతూ ఉండేది. ఆ కుటుంబంలో గాని, చుట్టుప్రక్కల గాని ఇటాలియన్ భాష మాట్లాడేవారు కాదు. ఆమె ఎప్పుడూ ఆ భాష వినలేదు. ఈ వ్యవహారం చూసి అందరూ విభ్రాంతులయ్యారు.

సమయం గడిచిపోతోంది. సిల్వీయాకు మూడు సంవత్సరాల వయసు వచ్చింది. తోటి పిల్లలు, మిత్రులతో మాట్లాడుతున్నప్పుడు తాను ఇంకో దేశవాసినిని చెప్పేది. అంతేగాక ఇటాలియన్ వ్యక్తి అయిన అఫోన్సా దినారీ పేరును విశేషంగా ఎప్పుడూ చెబుతూ ఉండేది. నాల్గవ సంవత్సరంలో అడుగుపెట్టిన తరువాత ఆమె ఒకరోజు ఇటలీ రాజధాని రోమ్ నగర చిత్రపటాన్ని చూసింది. చూస్తూనే ఇది రాజధాని కదా! అక్కడే నేనొక ఇంట్లో ఉండేదాన్ని. నేను చదివిన స్కూలు ప్రక్కన పర్వతాలు ఉండేవి. నేను ఆ పర్వతాలు ఎక్కుతూ, దిగుతూ ఉండేదాన్ని. ఆ చిత్రం క్రింద రోమ్-ఇటలీ అని మాత్రమే వ్రాసి ఉంది. అయినా ఆమె అక్కడి భౌగోళిక పరిస్థితిని స్పష్టంగా వర్ణించింది.

మరోసారి తన మృత్యువు గురించి వివరిస్తూ ఆమె ఇలా అన్నది - ఒకరోజు నేను స్కూలులో ఉన్నాను. ఒక మిత్రుడు ఫౌంటెన్ పెన్ లాంటి వస్తువును ఒకదానిని తీసుకుని నా వైపు వస్తున్నాడు. ఆ వస్తువు నుండి ఒక తెలియని భయంకర పేలుడు సంభవించింది. మేమిద్దరం పైకి ఎగిరాము. దీనికి సాక్ష్యం - ఆమె నాన్నమ్మ ఈ సంఘటన తన డైరీలో వ్రాసుకుంది. సిల్వీయా పునర్జన్మ వృత్తాంత యదార్థాన్ని తెలుసుకునే

పొరపాటు మానవ సహజం. దాన్ని మరొకరిజ మీద రుద్దడం అమానుషం.

ప్రయత్నంలో డా॥ హర్షానీ ఎండ్రెడ్ కు ఆ డైరీ చూపించడం జరిగింది. రోమ్ నగరంలో విచారిస్తే ఒక పర్వతం ప్రక్కన స్కూలు ఉండేదని, అక్కడ రెండవ ప్రపంచ యుద్ధానికి చెందిన పెన్ను ఆకారంలో ఉన్న పేలుడు పదార్థాన్ని చేతిలోకి తీసుకోవడం వలన ఇద్దరు పిల్లలు మృతి చెందారని రూఢి అయినది. వారిలో ఒక బాలిక, ఒక బాలుడు ఉన్నారు. నిజ నిర్ధారణ కోసం ఆమె సోదరిని తరువాత ఏమయిందని అడిగితే - నేను మీ దగ్గరికి వచ్చాను. అని ఆమె చెప్పింది.

పునర్జన్మ సంఘటనల విషయంలో పాశ్చాత్య దేశాలలో ఉన్న అపోహలు ఇప్పుడు తొలగిపోతున్నాయి. ప్రపంచంలోని విభిన్న రంగాలకు చెందిన గొప్పగొప్ప వైజ్ఞానికులు ఈ సంఘటనలను ఊహగానాలుగా, పుకార్లుగా కొట్టిపారేయకుండా వీటిని పరిశోధించడం ప్రారంభించారు.

అయిదేళ్లకే అద్భుత సంగీతం

'మిస్టరీస్ ఆఫ్ ఇన్నర్ సెల్ఫ్' అనే పుస్తకంలో స్ట్రాట్స్ హోలరాయిడ్ ఇలాంటి అనేక సంఘటనలు వర్ణించాడు. అవి పునర్జన్మ సత్యాన్ని వెలుగులోనికి తెచ్చాయి. ఆయన వ్రాసిన వారిలో జర్మనీకి చెందిన మొజార్ట్ అనే అయిదు సంవత్సరాల బాలుడు అన్నింటిలోను విలక్షణమైనవాడు. కేవలం అయిదు సంవత్సరాల వయసులోనే తన తండ్రి ఉల్ఫ్ గాగ్ అమేడియస్, సోదరి సంగీత స్వరాలను రచించేవాడు. ఇలాంటి విలక్షణ బాలల ప్రతిభకు కారణం ఈ జన్మలో లభించినది కాదు. మృత్యువుతో పాటు సంగ్రహించిన సంస్కారాలన్నీ అంతమవుతాయనే పాశ్చాత్యుల నమ్మకం ఖచ్చితంగా లోపభూయిష్టమే. ఇప్పుడు విజ్ఞాన వైజ్ఞానికులు కూడా దీనిని నమ్మవలసిన అగత్యం ఏర్పడింది. ఆసువంశిక గుణాలలాగే సూక్ష్మ జగత్తు కూడా జన్మ జన్మాంతరాల వరకు వ్యక్తితో పాటు ఉంటుందని, పరిస్థితులను బట్టి మంచిగానో, చెడుగానో ప్రస్ఫుటమవుతుందని వారు అంగీకరిస్తున్నారు.

కలలో పూర్వజన్మ సూచనలు

మరో సంఘటన చిన్న పరివర్తనతో ఈ నిజాన్ని నిరూపిస్తున్నది. ఒక ఆంగ్ల బాలికకు చిన్నప్పటి నుండి తరచుగా ఒక కల వస్తూ ఉండేది. ఆ కలలో ఆ బాలిక పచార్లు చేస్తూ ఒక చర్చి వద్ద ఉన్న స్మశానానికి వెళ్లేది. అక్కడ కొన్ని గుర్రాలు

మేత మేస్తూ ఉండేవి. ఏదో ఒక సమాధి తనను బలవంతంగా తనవైపు లాగుతూ ఉన్నట్లనిపించేది. పరాధీనతలో ఆమె బలవంతంగానే ఆ వైపు వెళుతూ అక్కడకు వెళ్లగానే పడిపోయేది. ఈ స్వప్నం అయిపోగానే నిద్రాభంగం అయ్యేది. ఈ స్వప్నంతో భయభ్రాంతురాలై ఆమె తన 12వ సంవత్సరంలో ప్రఖ్యాత బ్రిటిష్ రచయిత అయిన జె.బి. ప్రీస్ట్లీకు ఒక ఉత్తరం ద్వారా ఈ స్వప్నం గురించి వివరించింది. ఆ రోజులలో ప్రీస్ట్లీ ఈ తరహా సంఘటనలను పరిశోధిస్తుండేవాడు.

ఆ తరువాత కొద్దినెలలకు ఆ బాలిక శెలవులకు తన బంధువు ఇంటికి వెళ్తున్నది. దారిలో హఠాత్తుగా కారుచీకట్లు కమ్ముకున్నాయి. మేఘాలు గర్జిస్తున్నాయి. వర్షం ప్రారంభమయింది. వర్షం నుండి తప్పించుకోవడానికి ఆమె ప్రక్కనే ఉన్న చర్చిలోకి వెళ్లింది. స్వప్నంలో తరచుగా కనిపించే చర్చిగా ఆమె దానిని గుర్తించింది. ప్రక్కనే స్మశానం, అందులో గుర్రాలు మేతమేస్తూ కనిపించాయి. ఒక గోరీ వద్దకు వెళ్లాలని ఆమెకు అనిపించింది. ఏదో అదృశ్యశక్తి తనను ఆ స్మశానం వైపు లాక్కువచ్చినట్లు ఆమెకు అనిపించింది. పరిశీలిస్తే ఆ గోరీ మీద మృతుని మృత్యు తేదీ ఏప్రిల్ 29, 1934 అని వ్రాయబడింది. అదేరోజున ఆ బాలిక పుట్టింది. ఎంతటి అద్భుతం ఇది!

జె.బి. ప్రీస్ట్లీ ఈ సంఘటనను వివరిస్తూ తన పుస్తకంలో ఇలా వ్రాశాడు- 'తన జన్మదినానికి ముందురోజే ఆమె చనిపోయింది. ఆ స్వప్నమే తరచుగా వస్తుండేది. ఈ విషయం తెలిసిన తర్వాత ఆ స్వప్నం రావడం ఆగిపోయింది. వాస్తవానికి చిన్న వయసులో పిల్లలకు వచ్చే స్వప్నాలు-స్మృతులు భూతకాలాన్ని సూచిస్తాయి. పూర్వ జన్మను తెలిపే విలక్షణ శక్తులు అధికంగా బాల్యానంతరంలోనే కనిపిస్తాయి. ఈ విషయాన్ని తెలియజేస్తూ ఆయన ఇంకా ఇలా వ్రాశారు- 'అధికారిక సంఘటనలతో వయసు పెరిగే కొలది పూర్వజన్మ స్మృతులు అంతరించిపోతూ ఉంటాయి. అచేతన మస్తిష్కంలో ఏదో ఒక మూల నిక్షిప్తమైపోతాయి. విఖ్యాత మనో వైజ్ఞానికుడు డా॥విలియం పేన్ ఫీల్డ్ ఈ విషయంలో లోతైన అన్వేషణ చేసి - అచేతన మస్తిష్కమే పూర్వ జన్మ స్మృతులు, మంచిచెడు సంస్కారాల భాండాగారమనే నిర్ణయానికి వచ్చాడు. ఏదో విధంగా ఈ అచేతన మస్తిష్కపు పౌరసు తొలగించడం లేదా

జాగృతం చేయడం జరిగితే జన్మ జన్మాంతరాల రహస్యాలు తెలియడమే గాక, చెడు సంస్కారాల నుండి బయటపడి మంచి సంస్కారాలను పొందవచ్చు. అతీంద్రియ శక్తులకు కూడా అధికారి కావచ్చు.

బాలిక శరీరంపై గాయాల మచ్చలు

సుప్రసిద్ధ రచయిత గోయ్ ఫ్లెఫేర్ తన 'ది ఫ్లయింగ్ కాడ్' అనే పుస్తకంలో టీనా అనే పేరు గల ఒక బాలిక పునర్జన్మ వృత్తాంతాన్ని వర్ణించాడు. టీనా సోవోపోలో దగ్గర అశరాంకారా అనే గ్రామంలో జన్మించింది. ఆమెకు బాల్యం నుండే తన పూర్వజన్మ విషయాలు గుర్తుండేవి. ఆమె ప్రస్తుతం జనహిత కార్యాల నిర్వహించే ఒక కంపెనీలో న్యాయవాది. ఆమె ఇలా చెప్పేది- గతజన్మలో ఆమె ఫ్రాన్స్ లోని అంజలా, జాన్ పారిస్ దంపతులకు జన్మించింది. అప్పుడు ఆమె పేరు అమాదాదో బర్లోఫ్. ఆమె తల్లిదండ్రులు విచీ నగరంలో నివసించేవారు. ఆమెను రెండున్నర సంవత్సరాల వయసులో తండ్రి లేహార్స్ ఓడరేవుకు తీసుకువెళ్లాడు. అక్కడ ఆమె చాలా ఓడలను చూసింది. అక్కడ ఆమె ఫ్రెంచిభాషను త్వరగా నేర్చుకుంది. అయితే జర్మనీ భాష అంటే ఆమెకు నచ్చేది కాదు. జర్మన్ భాషంటేనే ఆమె ఏవగించుకునేది. రెండవ ప్రపంచ యుద్ధంలో ఒక జర్మన్ సైనికుడు తనను హత్య చేయడమే అందుకు కారణమని ఆమె చెబుతుంది. దీనికి ప్రామాణంగా ఆమె తన శరీరం మీద రెండు మచ్చలను చూపించేది. అవి పుట్టుకతో వచ్చినవి. ఆ మచ్చలు హృదయానికి దగ్గరగా ఏవో రెండు తుపాకీ

గుళ్లు దూసుకుపోయినట్లుగా ఉంటాయి.

గీతా వాక్యం

పూర్వజన్మ స్మరణ ఎవరికి ఉంటుంది? ఈ విషయంలో ఆత్మాన్వేషణ విషయం నుండి విశ్వభ్రమణం చేసి 600పైగా సంఘటనలు సేకరించిన అమెరికాకు చెందిన సుప్రసిద్ధ విజ్ఞానవేత్త డా॥ స్టీవెన్ సన్ ఇలా చెబుతున్నాడు. నూతన కోమల మస్తిష్కం పైన పునర్జన్మ నీడ అధికంగా ఉంటుంది. ఈ కారణంగానే మూడు నుండి అయిదు సంవత్సరాల వయసు వరకు బాలలు చెప్పే పునర్జన్మల సంఘటనలు మరింత ప్రామాణికంగా ఉంటాయి. వయసు పెరిగే కొలది ప్రస్తుత జన్మ విషయాలు, సంస్కారాలు మస్తిష్కాన్ని ఆక్రమించుకుంటాయి. అందువలన గత జన్మలకు చెందిన స్మృతులు మరచిపోవడం జరుగుతుంది. ఎంత ప్రయత్నం చేసినా అవి మరల గుర్తుకు రావు. ఈ నిజాన్ని ఇంకా స్పష్టంగా తెలియజేస్తూ గీత 4/5 ఈ విధంగా చెప్పింది.

బహూని మే వ్యతీతాని జన్మాని తవ చార్జ్జన ।

తాన్యహం వేద సర్వాణి న త్వం వేత్తు పరంతప ॥

అనగా - ఓ అర్జునా! నావి, నీవి అనేక జన్మలు గతించాయి. ఈశ్వరుణ్ణి కావడం వలన నాకు వాటి గురించి తెలుసు. కాని పరంతపా? నీవు వాటిని తెలుసుకొనలేవు.

- అనువాదం: డి.వి.ఆర్. మూర్తి

వేశ్య స్వర్గానికి, సాధువు నరకానికి

ఒక సాధువు రేయింబవళ్ళు హరిభజన చేస్తూ ఉండేవాడు. అతని కుటీరానికి ఎదురుగా పెద్ద భవనంలో ఒక వేశ్య రేయింబవళ్ళు సుఖ భోగాలలో మునిగి ఉండేది. మరణానంతరం వేశ్య స్వర్గానికి, సాధువు నరకానికి చేరుకొన్నాడు. సాధువు ఇది అన్యాయమని భగవంతునికి ఫిర్యాదు చేశాడు. భగవంతుడు చిత్రగుప్తుని పిలిచి విషయాన్ని వివరించమని కోరాడు. అతడు ఈ సాధువు సదా అంతరంగంలో వేశ్యని గూర్చిన చెడు ఆలోచనలు చేస్తూ నిందిస్తూ ఉండేవాడని, వేశ్య అలాకాక శారీరకంగా తప్పు చేస్తున్నా, మానసికంగా మహాత్ముని ధ్యానిస్తూ తన తప్పిదాలకు పశ్చాత్తాపం చెందుతూ ఉండేదని తెలియజేశాడు.

ప్రతిఫలం కర్మని బట్టి గాక ఆలోచననుబట్టి లభిస్తుంది. చిత్రగుప్తుని తీర్పు చాలా సక్రమమైనదని భగవంతుడు సాధువుకు తెలియజేశాడు.

- ప్రజ్ఞాపురాణం నుండి

ఉపాసన ఫలితాలంటే...

దేవీ-దేవతల ఉపాసన చేస్తాము. అనాదిగా భగవంతుడు, ఆయన పరివారంలోని దేవీ దేవతలే సాధారణ ప్రజల ఉపాసనకు కేంద్రంగా ఉంటున్నారు. పూజ, అర్చన, జపం, స్తుతి, దర్శనం, నైవేద్య ప్రసాదాల ద్వారా దేవతలను ప్రసన్నం చేసుకొని వరాలను, సుఖ సౌకర్యాలను పొందవచ్చనేది ఒక విశ్వాసం.

ఈ నమ్మకం కొన్నిసార్లు నిజమవుతుంది. కొన్నిసార్లు విఫలమవుతుంది. ప్రాచీన చరిత్రను, పురాణాలను పరిశీలిస్తే ఎంతోమంది సాధకులు, తపోధనులు కఠిన ఉపాసన చేసి అద్భుత వరాలను, శక్తులను పొందినట్లు తెలుస్తుంది. ఋషులు, మునులు, సన్యాసుల జీవిత చరిత్రను చూస్తే అధికశాతం తపసాధన ద్వారా దేవతల నుండి నేరుగా పొందిన అలౌకిక విశేషాల వర్ణనే ఉంటుంది. ప్రస్తుత కాలంలో కూడా పై సత్యాన్ని తమ అద్భుత వ్యక్తిత్వం, కర్మత్వాల ద్వారా నిజమని నిరూపించే వ్యక్తులు ఉన్నారు.

పాత్రతను బట్టి ఫలితం

వీరితో పాటు ఇంటిని, కుటుంబాన్ని వదలి పూర్తి సమయాన్ని దేవారాధనకు కేటాయించి సాధన ఆరంభించిన తరువాత కాలగర్భంలో కలిసిపోయిన వారిని ఎంతోమందిని చూడవచ్చు. ఆరోగ్యం, గౌరవంతో పాటు మరేదీ వారికి దక్కలేదు. వినేకం నుండి ఆత్మబలం వరకు ఏ ప్రతిభా ప్రత్యేకతలు దక్కకపోగా ఉపాసనకు ముందున్న పరిస్థితి కూడా దిగజారిపోతూ ఉంటుంది. భౌతిక సుఖసంపద, ఆత్మశాంతి, శక్తుల వెలుగు లభించక పోయినా కూడా సంతోషంగా ఉండవచ్చు. ఇలా కూడా వారు కృతకృత్యులు కాలేకపోతారు.

సాధారణంగానే ఇలాంటి పరిస్థితి మనసును అసమంజస స్థితిలోకి నెడుతుంది. ఒకే ప్రక్రియను అవలంబించే వారిలో ఒకరికి లాభం, ఒకరికి హాని. ఇది ఎలా? ఒకరి చేతికి సిద్ధి, ఇంకొకరికి నిరాశ. ఇది ఎందుకు? ఎలా? అదే దేవత. అదే మంత్రం. అదే విధి విధానం. ఒకరికి ఫలితం. మరొకరికి నిష్ఫలం. దీనికి కారణం ఏమిటి? దేవతలు, ఉపాసన అంధవిశ్వాసమైతే వాటి నుండి ఎంతో మంది ఇన్ని లాభాలు ఎందుకు పొందుతారు? ఒకవేళ నిజమే అయితే ఎంతోమంది నిరాశకు ఎందుకు గురి అవుతారు? ఈ

చిక్కుముడి అనేక కోణాలలో పరిశీలించి ఆలోచించిన పిమ్మట దేవతలు లేదా మంత్రాలలో ఎంత అలౌకిక తత్వం ఉన్నా దాని నుండి ప్రయోజనం పొందడానికి కావలసిన పాత్రత సాధకులలో ఉండాలని నిష్కర్షగా తెలుస్తోంది. ఇలాంటి సందర్భాలలో కేవలం ఉపాసనాత్మక కర్మకాండలను సాగదీయడంలో సరిపోదు.

ఆత్మశోధన ఆవశ్యకత

నేతిని సేవించిన లాభాన్ని జీర్ణ ప్రక్రియ సక్రమంగా ఉన్నవారే అనుభవించగలరు. ఆలోచనలు, ఆచారాల ద్వారా వ్యక్తిత్వాన్ని బయట, లోపల సంస్కరించుకున్న సాధకులే దేవతలు, మంత్రాల ద్వారా ఫలితాన్ని పొందగలరు. నిర్దేశించిన మోతాదులో సేవించి, పథ్యాన్ని సరిగా ఆచరించేవారే ఔషధాల ప్రయోజనం పొందగలరు. అనగా ముందు ఆత్మఉపాసన, తరువాత దేవోపాసనల శిక్షణను బ్రహ్మవిద్యను ఆశించే విద్యార్థులకు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. జనం హడావుడిలో మంత్రాలు, దేవతలు, భగవంతుడు, భక్తి నీటి వెనుక పడుతుంటారు. దీనికి ముందు ఆత్మశోధన ఆవశ్యకతను గుర్తించరు. ఫలితంగా వారు నిరాశనే ఎదుర్కొనవలసి వస్తుంది.

గుణ, కర్మ, స్వభావాలు, ఆచరణ, చింతన పరంగా మనిషి ఉన్నతంగా ఆదర్శవాదిగా మారితే అతడి కషాయ, కల్మషాల మాలిన్యం తొలగిపోతుంది. అంతఃకరణం, వ్యక్తిత్వం శుద్ధంగా, పవిత్రంగా, నిర్మలంగా తయారవుతాయి. అలాంటి వ్యక్తులు మంత్రం, ఉపాసన, తపస్సుల ద్వారా సముచిత ప్రయోజనాన్ని పొందగలుగుతారు. దేవతల అనుగ్రహానికి పాత్రులవుతారు. ఈ పాత్రత లభించనంత వరకు ఉన్నతమైన వరాలను అడిగే దూరదృష్టి కూడా ఉత్పన్నం కాదు. సాధన ద్వారా కొంత భౌతిక లాభం కలిగినా దేవత్వంలోని ఒక్క అంశ కూడా వారికి లభించదు. అసుర శక్తుల ప్రభావం వలన కొన్ని సిద్ధులు లభించినా, చివరికి సర్వనాశనమే ఎదురవుతుంది. అంతఃకరణం, వ్యక్తిత్వం ఎంత నిర్మలంగా ఉంటే ఉపాసన అంత విజయవంతమవుతుంది. వారే ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానం నుండి సముచిత ప్రయోజనాన్ని పొందగలుగుతారు. మలినంగా ఉన్న వస్త్రానికంటే శుభ్రంగా ఉతికిన వస్త్రానికే రంగు త్వరగా పడుతుంది. స్వచ్ఛమైన వ్యక్తిత్వం గల సాధకులు ఏ ఉపాసన,

పూజ చేసినా ఆశాజనకమైన లాభాన్ని సహజంగానే పొందుతారు.

దేవతాంశల ప్రతినిధులు

భగవంతుడు, దేవతలు ఎక్కడ ఉన్నారు? ఏ స్థితిలో ఉంటారు? వారి శక్తి ఎంత? ఈ ప్రశ్నలకు ఖచ్చితమైన జవాబు - ఆ శక్తి ఒక దివ్యచేతనా శక్తి. అఖిల విశ్వ బ్రహ్మాండమంతా వ్యాపించి ఉంది. అడుగడుగునా అణు చలనం లాంటి కార్యాన్ని నిర్వహిస్తూ ఉంటుంది. అసంఖ్యాక ప్రాణికోటి యొక్క జడ, చేతనల బహుముఖ గతివిధులను నిర్వహించే బృహత్తర కార్యం దాని సమక్షంలోనే పడింది. అందువలన అది దానిలోనే లగ్నమై ఉంటుంది.

వ్యక్తిగత సంపర్కం, ఇతరుల భావనలలో హెచ్చుతగ్గుల మీద ధ్యానం నిలపడం దానికి సాధ్యం కాదు. అది తన అంశమైన ప్రతినిధి ద్వారా అలా చేయగలుగుతుంది. ఆ దివ్య శక్తి ప్రతి మనిషి స్థూల, సూక్ష్మ, కారణ శరీరాలలో అన్నమయ, ప్రాణమయ, మనోమయ, విజ్ఞానమయ, ఆనందమయ కోశాలలాంటి ఆవరణలలో తన ఒక్కొక్క అంశాన్ని స్థాపించి ఉన్నది. ఈ అంశాల ప్రతినిధులే ఆ వ్యక్తి ప్రామాణికతను రక్షిస్తూ ఉంటాయి. వరదానాలు మొదలైన వ్యవస్థ ఈ ప్రతినిధుల ద్వారానే నిర్వహించబడుతూ ఉంటుంది.

వ్యక్తిలోని నిష్ఠ, శ్రద్ధ, భావనలకు అనుగుణంగా ఈ దేవాంశల సామర్థ్యం ఉంటుంది. లేదా అవి బలహీనంగా పడి ఉంటాయి. ఒక సాధకుని నిష్ఠ గంభీరంగా, వ్యక్తిత్వం ఉదాత్తంగా ఉంటే అతనిలోని దేవతాంశలు సముచిత పోషణ పొంది అత్యంత సమర్థవంతంగా కనిపిస్తాయి. సాధకునికి ఆశాజనక సహాయం చేస్తాయి. ఆత్మిక ప్రత్యేకతలు లేని సాధకుల అంతరంగంలో ఉన్న దైవీ అంశలు పోషణ లేకపోవడంతో ఆకలిగొని కుంటిగా, రోగులుగా, బలహీనంగా తయారై ఒక మూల మూలుగుతూ పడి ఉంటాయి.

అంతరాత్మ ప్రబోధం

వ్యక్తికి ప్రామాణికత మంచితనం. ప్రాణి పరిస్థితికి అనుగుణంగా అంతకంటే కొంచెం ఎక్కువ మంచితనం కలిగిఉన్న విరాట్ బ్రహ్మ ఎంతో గొప్పవాడు. అంతరాత్మ పిలుపు ఖచ్చితంగా ఈశ్వర వాణియే. అయితే అది ప్రతి అంతఃకరణలో ఒకే రకంగా ఉండదు. సజ్జనుని మస్తిష్కాన్ని మనోవికారాల గాలి ఏమాత్రం ఢీకొన్నా అతని అంతరాత్మ ప్రతీకారంతో రగిలిపోతుంది.

పశ్చాత్తాపపడడమే కాక ప్రాయశ్చిత్తం చేసేవరకు అవిశ్రాంతంగా పోరాడుతూ ఉంటుంది. దీనికి సరిగా వ్యతిరేకంగా నిరంతరం క్రూర కర్మలే చేసే వ్యక్తుల అంతరాత్మ అప్పుడప్పుడు చాలా చేలికైన ప్రతిఘటనే చేస్తుంది. ఆ వ్యక్తి దానిని సునాయాసంగా ఉపేక్షిస్తాడు.

సర్వవ్యాపి, సాక్షి, ద్రష్ట, కర్త, హర్త, సత్, చిత్, ఆనందం మొదలయిన శక్తులు కలిగినవాడు విరాట్ బ్రహ్మ. దైవీ శక్తులు కూడా తమ పరిమిత పరిధిలోనే అఖిల బ్రహ్మాండంతో వ్యాపించి నిర్ధారితా ప్రయోజనాల కోసం పని చేస్తూ ఉంటాయి. ఆ విరాట్ శక్తులను ఉపాసించడం అసంభవం. ఉపాసనకు వాటి ఒక చిన్న ప్రతినిధి ప్రతివ్యక్తిలోను ఉంటాడు. సాధకులు, ఋషులు తమ నిష్ఠకు అనుగుణంగా వారిని పోషించి, శక్తివంతంగా తయారు చేసి ప్రయోజనాన్ని పొందుతారు. తమ అంతరంగంలో నివసించే దేవతలను (భగవంతుని) తమ శ్రద్ధ, నిష్ఠ, పవిత్రత మొదలయిన ప్రత్యేకతల ద్వారా సమర్థవంతంగా తయారు చేయడం జరుగుతుంది. దీని తరువాతే పూజ-ఉపాసనల పాత్రలో పాలు పితికే విషయం గురించి ఆలోచించాలి.

ద్రౌపది-కృష్ణుడు, మన కృష్ణులూ

ఈ సత్యాన్ని తెలుసుకోకపోతే మనం అసమంజసమైన భ్రమలో పడి ఉండవలసిందే. నిరాశ ఎదురుకావడమే కాక మనలో నాస్తికత మొగ్గతొడిగే అవకాశం కూడా ఉంది. ఒకే విధానంలో ఒక వ్యక్తి ఆశ్చర్యకరమైన ప్రతిఫలాన్ని పొందుతాడు. మరో వ్యక్తి ఎప్పుడూ నిరాశలో అపజయం పొందుతూ ఉంటాడు. ఇందులో విధి విధానాలకు దోషాన్ని అంటగట్టకూడదు. దేవతలను నిష్ఠారమాడకూడదు. తమ అదృష్టాన్ని నిందించుకోకూడదు. ప్రార్థనకు తగినట్లుగా సహాయపడేంత సమర్థవంతంగా మన ఇష్టదేవతలకు చేయలేకపోతున్నామనేది అనలైన నిజం. ద్రౌపది-కృష్ణుడు వేరు. ఆమె పిలుపు విన్నవెంటనే ఆయన పరిగెత్తుకువచ్చాడు. మన కృష్ణులు వేరు. వారు దాదాపు లంఖణం చేసిన రోగుల్లాంటి వారు. పిలుపు విని సహాయం చేయడానికి లేచి నిలబడే సామర్థ్యం కూడా వారి చేతులలో, కాళ్లలో లేదు. మరి వాళ్ల ప్రార్థనకు ఏం జవాబిస్తారు.

అధ్యాత్మ విద్యా తత్పదర్థులు ఈ విరాట్ బ్రహ్మ యొక్క దివ్యత్వం, మహిమ, పవిత్రత, చురుకుదనాల ఒక అంశ ప్రతి వ్యక్తిలోను ఉంటుందని ఎల్లప్పుడూ చెబుతూ ఉంటారు. కోరుకున్న వారు వాటిని ప్రోగు చేసుకుని సంరక్షించుకోవచ్చు. ఆ

మణి మకుటాలలో తమ జీవన భాండాగారాన్ని నింపుకోవచ్చు. నిర్లక్ష్యం చేయడం వలన, దుర్గతి పాలు చేయడం వలన అవి నిర్లక్ష్యంగానే పడి ఉంటాయి. ప్రతివ్యక్తి మస్తిష్కంలోను గణేషుడు ఉన్నాడు. బుద్ధిని వికసింపజేసుకునే సాధన ద్వారా తమ గణేషుడి పరిపుష్టంగా చేసుకునే వారు పండితులుగా అనేక శక్తుల వరాలను పొందుతారు. తమ గణేషుని బీజాలలో నీరు పోయని వారి విషయంలో ఆయన ఎండిపోయి, మూర్ఛిల్లి ఓ మూలన పడిఉంటాడు. లడ్డు, పాయసం తినిపించి, స్తుతించినా కూడా ఆయన ఏ సహాయమూ చేయలేడు. ప్రతి ఒక్కరి భుజాలలో హనుమంతుడు నివాసముంటాడు. వ్యాయామం చేసే సంయమనశీలురైన బ్రహ్మచారులు హనుమంతుని భక్తులుగా పరిగణింపబడుతుంటారు. అయితే సంయమనం పాటించకుండా భ్రష్టాచారాల్ని ఆచరించి హనుమంతుని పీడించి పిప్పి చేసే వారు ఆయన చాలీసాను పఠించడం ఎందుకూ ఉపయోగపడదు. వారు ఆరోగ్యాన్ని, బలిష్ఠ శరీరాన్ని రోగగ్రస్తుడైన హనుమంతుని నుండి ఎలా పొందగలరు?

అదంతా బాల్య చాపల్యం

బాల్య చాపల్యం గలవారు, హడావుడి పడేవారు, దూరదృష్టి లోపించిన వారే ఉపాసనను గారడీగా భావించి కొట్టిపారేస్తుంటారు. స్తుతి, జపం, పూజ, ప్రసాదాల ప్రలోభంతో లాలూచీపడి అసంఖ్యాక ఉపచారాలకు బదులుగా కోరిన వరాలనిచ్చే దేవతలే వారి కాల्పనిక జగత్తులో ఉంటారు. పూజ, ఉపాసనలలో లగ్నమై ఉండేవారిలో అధికశాతం మంది మానసిక స్థితి ఇలా చిన్నపిల్లల తరహాలో ఉంటుంది. విధివిధానాలు, కర్మకాండలు లేదా ఉపచారాల తానాబజానా బజాయిస్తూ ఉంటారు. పారాయణ లాంటి ఆడంబరాలతో తమ మూర్ఖత్వాన్ని

కప్పిపుచ్చుకునే ప్రయత్నం చేస్తుంటారు. అలాంటి భక్తమండళ్లు ఈ స్థాయికి చెందినవే అయి ఉంటాయి. వీరు తిలకం దిద్దుకుని భగవంతుని ముందు తమ భక్తిని ప్రదర్శిస్తూ ఉంటారు. మరికొన్ని క్రీడలను చొప్పించి భగవంతుని కళ్లలో దుమ్ము కొట్టి, తమ నిజస్వరూపాన్ని కప్పిపుచ్చుకుని నిజమైన భక్తులకు లభించే వరాలను పొందాలని అనుకుంటూ ఉంటారు. భగవంతుడు అంతభోళాశంకరుడు కాదు. కొద్దిసార్లు జపించి వల్లె వేయగానే కోరిన ప్రయోజనాలను అందించే మంత్రం ఏదీ లేదు.

ఉపాసన ఒక సమగ్ర శాస్త్రం

ఉపాసనకు ఒక పరిపూర్ణమైన విజ్ఞానం ఉన్నది. ఆధ్యాత్మిక విద్యను ఒక సమగ్ర శాస్త్రంగా చెప్పాలి. దాని నియమాలను ప్రయోజనాలను అర్థం చేసుకుని తదనుగుణంగా నడుచుకుంటేనే ఫలితాలను పొందగలము. ఈ సత్యాన్ని ప్రజలు తెలుసుకుని ఆధ్యాత్మిక మార్గంలోకి అడుగుపెట్టేముందే తమ అంతరంగంలో మూర్ఛిల్లి, శక్తిహీనమై, మాలిన్యంతో పడి ఉన్న ఇష్టదేవతను రక్షించి అలంకరించే ప్రయత్నం చేయాలి. ఆ దేవతను సమర్థవంతంగా, శక్తివంతంగా తయారు చేయాలి. ఈ ప్రాథమిక కర్తవ్యాన్ని పూర్తి చేసి తరువాత మంత్రం, జపం, ఉపాసన, పూజ, స్తోత్రం మొదలైన వాటి చమత్కారాలు చూసే రెండవ అడుగువేయాలి. అప్పుడు ప్రతి ఉపాసకునికి నిస్సందేహంగా ఆశాజనక ఫలితాలు లభిస్తాయి. ఎవరికీ కూడా నిరాశపడవలసిన, విశ్వాసాన్ని పోగొట్టుకోవలసిన లేదా సందిగ్ధంలో పడవలసిన అగత్యం ఉండదు.

అనువాదం: డి.వి.ఆర్.మూర్తి.

వార్తలు

నారాకోడూరు శక్తిపీఠంలో మహిళా వైద్య శిబిరం

నారాకోడూరు గాయత్రీ శక్తిపీఠం ఆవరణలో మార్చి 14న మహిళా వైద్య శిబిరం నిర్వహించారు.

మహిళా జాగృతి కేంద్రం కన్వీనరు శ్రీమతి టి. విజయకృష్ణ స్వాగతోపన్యాసంతో నాటి ఉదయం శిబిరం ప్రారంభమయింది. డాక్టర్ తుమ్మూరి మార్గదర్శక ప్రవచనం చేశారు.

డాక్టర్లు రమణ యశస్వి, ప్రసన్న యశస్వి, రూస్నీ, ఆదిశేషు బాబు, ఎస్. రఘు, శాస్త్రి అల్లోపతి విభాగంలో పరీక్షలు జరిపారు. హోమియోపతి డాక్టర్ల విభాగంలో శ్రీ టి. విద్యాసాగర్, శ్రీమతి ఎస్. ఉష సేవలు అందించారు. ఆయుర్వేద విభాగంలో డాక్టర్లు టి.రాజేశ్వరి, నాగిరెడ్డి సమయ దానం చేశారు.

150 మంది ఈ వైద్య పరీక్షల నుండి ప్రయోజనం పొందారు. శక్తిపీఠం ట్రస్టీలు శ్రీయుతులు దేవీప్రసాద్, జుజ్జూరు సాంబశివరావు, కార్యకర్తలు శ్రీయుతులు రాము, శ్రీను, శ్రీమతి నాగమణి శిబిర విజయానికి దోహదం చేశారు.

భీమిలి శక్తిపీఠంలో గాయత్రీ జపం పూర్ణాహుతి

భీమిలి దుర్గా గాయత్రీ శక్తిపీఠంలో ప్రతినెలా చివరి ఆదివారం 24లక్షల గాయత్రీ జపం పూర్ణాహుతి జరగాలని జనవరి 26న వసంతపంచమినాడు సంకల్పం చేశారు. ఆ ప్రకారం మొదటి పూర్ణాహుతి ఫిబ్రవరి 29న జరిగింది. విశాఖ, విజయనగరం, శ్రీకాకుళం జిల్లాల నుండి వచ్చిన సాధకులు పాల్గొన్నారు. 24లక్షలకు పైన గాయత్రీ జపం జరిగింది.

రెండవ పూర్ణాహుతి మార్చి 28న జరిగింది. భీమిలి, తగరపు వలస, విశాఖపట్నం, గజపతినగరం, భోగాపురం, శ్రీకాకుళంల నుండి వచ్చిన వందమంది సాధకులు తమ స్థలాలలో జరిగిన మంత్రజపం లెక్కతో వచ్చి పూర్ణాహుతిలో పాల్గొన్నారు.

పూర్ణాహుతి రోజున శక్తిపీఠంలో జరిగిన సభలో భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞానపరీక్షలో రాష్ట్రస్థాయిలో ద్వితీయ స్థానం పొందిన చిరంజీవి వినయకుమార్ను పెద్దలు అభినందించారు. శ్రీమతి భారతి పీఠం తరపున అతడికి జ్ఞాపిక ప్రదానం చేశారు. శ్రీయుతులు అవతారం రాజు, గణపతి, పి.వి.పండ్యా కార్యక్రమ నిర్వహణలో సహకరించారు.

ఆ రోజున పదిమంది గురుదీక్ష తీసుకున్నారు. ఒకరికి సంస్కారం ఇవ్వబడింది.

విశాఖలో జ్ఞానపరీక్ష విజేతలకు బహుమతి ప్రదానం

విశాఖ పట్టణం గుల్లపాలెంలోని శ్రీహరిహర క్షేత్రంలో మార్చి 14న జరిగిన సభలో భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞానపరీక్షలో విజేతలకు బహుమతులు ప్రదానం చేశారు. శ్రీమతి వి.నాగరాణి సభకు అధ్యక్షత వహించారు. డా॥ జి.చంద్రశేఖరం బహుమతులు అందజేశారు. 500మంది సభలో పాల్గొన్నారు. ఆ సందర్భంగా నవకుండ్ల గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది.

విశాఖజిల్లాలో గాయత్రీ యజ్ఞాలు

జనవరి 23న, 28న, ఫిబ్రవరి 21న గోపాలపట్టణం చత్రీనగర్లో యజ్ఞాలు జరిగాయి. ఫిబ్రవరి 13న చింతపల్లి మండలం భీమసింహ గ్రామం సమీపంలోని పాకలపాడు గురురాజచంద్ర దేవుల ఆశ్రమంలో యజ్ఞం, జ్ఞానప్రసాద వితరణ జరిగాయి. ఫిబ్రవరి 18న విశాఖలోని కార్యాలయంలో 1116 దీపాలతో దీపయజ్ఞం జరిగింది. ఫిబ్రవరి 28న దసపల్లా హిల్స్ ఏరియాలో యజ్ఞం జరిగింది. మార్చి 3న ఏంతాని నగర్లో, 11న, 15న అక్కయ్యపాలెంలో యజ్ఞాలు జరిగాయి. మార్చి 13న సింహాచలం అడవివరంలో యజ్ఞం జరిగింది. మార్చి 28న రక్షప్రాజా కెజిహెచ్ డాన్లో యజ్ఞం జరిగింది. ఏప్రిల్ 4న రైల్వే మ్యూకాలనీ పరదేశమ్మ సంఘం రామాలయం ఆవరణలో త్రికుండ్ల యజ్ఞం జరిగింది.

శ్రీయుతులు సావిత్రీ, వసంతకుమారి, విమలకుమారి, విజయలక్ష్మి, లీలావతి పై యజ్ఞాల నిర్వహణలో సహకరించారు.

ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో పంచకుండ్ల గాయత్రీ యజ్ఞాలు

ఆదిలాబాద్ జిల్లాలోని అయిదు గ్రామాలలో మార్చి నెలలో ఉదయం పంచకుండ్ల గాయత్రీ యజ్ఞాలు, సాయంత్రం దీపయజ్ఞాలు దిగువ విధంగా జరిగాయి. మార్చి 12 - శ్రీరాంపూర్, మార్చి 13- రూయాడి, మార్చి 14- ఉమ్మడం, మార్చి 15- పొన్నూరి, మార్చి 16- భీంసరి. భీంసరి గ్రామంలో జరిగిన యజ్ఞంలో వెయ్యిమంది పాల్గొన్నారు.

శ్రీయుతులు దిలీప్ భాయి, అరవింద్ భాయ్ లు సకుటుంబంగా పై యజ్ఞాల నిర్వహణలో సహకరించారు. శ్రీమతి

స్వాధ్యాయం శిక్షణను పరిపూర్ణం చేస్తుంది.

బి. అనసూయమ్మ, శ్రీయుతులు రామ్చరణ్ యాదవ్, రాజశేఖర్లు పై కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు.

కోరుట్ల గ్రామంలో వసంత నవరాత్రి ఉత్సవాలు

జగిత్యాల సమీపంలోని మండల కేంద్రం కోరుట్ల గ్రామంలో మార్చి 21 నుండి 30 వరకు వసంత నవరాత్రి ఉత్సవాలు నిర్వహించి, నిత్య గాయత్రీ యజ్ఞం జరిపారు. శ్రీరామనవమి నాడు పూర్ణాహుతిలో వేలాదిగా ప్రజలు పాల్గొన్నారు. 5000మందికి అన్నదానం జరిగింది. రామాలయ ధర్మకర్త శ్రీ రామానంద చైతన్య స్వామి సారథ్యం వహించారు. జగిత్యాల మున్సిపల్ కమిషనర్ శ్రీ బాదం ప్రకాశ్, శ్రీయుతులు డి.ఎల్.ఎన్. చారి, ఆదెపు గంగారాం, గడ్డం బుచ్చిరెడ్డి, మిట్టపల్లి సోమశేఖర్, కాసం అశోక్కుమార్ గుప్త, పడకంటి లక్ష్మీనారాయణ, వేముల రాంరెడ్డి, పోచమ్మల సంపత్, రంగశంకర్ కార్యక్రమాన్ని దిగ్విజయంగా నిర్వహించారు.

కొండ్లపెల్లిలో నవకుండీ గాయత్రీ యజ్ఞం

జగిత్యాల సమీపంలో సారంగ్పూర్ మండలంలోని కొండ్లపెల్లి గ్రామంలో ఏప్రిల్ 2న నవకుండీ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. వెయ్యిమందికి అన్నదానం జరిగింది.

జగిత్యాల సమీపంలోని మండల కేంద్రం గొల్లపెల్లి గ్రామంలో ఏప్రిల్ 5న గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది.

జగిత్యాల గాయత్రీ పరివార్ కార్యకర్తలు పై కార్యక్రమాలు రెండింటినీ నిర్వహించారు.

శ్రీకాకుళంలో గాయత్రీ యజ్ఞం

శ్రీకాకుళంలో మార్చి 30న శ్రీ ఎన్. కృష్ణమూర్తి లఘు గాయత్రీ మంత్ర అనుష్ఠానం అనంతరం గాయత్రీ యజ్ఞం

జరిగింది. శ్రీమతి మీనాకుమారి యజ్ఞాన్ని నిర్వహించారు.

వేములవాడలో జ్ఞానపరీక్ష బహుమతి ప్రధానోత్సవం

వేములవాడలో ఏప్రిల్ 10న భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష అవగాహన సదస్సు, బహుమతి ప్రధానోత్సవం జరిగాయి. సదస్సులో 150 మంది పాల్గొన్నారు. వారిలో ఉపాధ్యాయులు, మేధావులు, వివిధ ఆధ్యాత్మిక సంస్థల ప్రతినిధులు ఉన్నారు. శ్రీయుతులు కె.పి. విఠల్, కడారి కిష్టయ్య (ఎమ్.ఈ.ఓ), వేంకటయ్య, ఎమ్.దేవేంద్రం, గోగూరి నాగేందర్ రెడ్డి, ఏ.బాపురెడ్డి, ఎల్. జగదీశ్వర్ పాల్గొన్న పెద్దలలో కొందరు. సదస్సు ప్రధాన నిర్వాహకులు డాక్టర్ పులి సత్యనారాయణ.

డాక్టర్ పులి సత్యనారాయణ ఆధ్వర్యంలో వేములవాడలో మార్చి 21 నుండి 30 వరకు నవరాత్రుల సందర్భంగా రోజుకు 30 మాలల జపం లఘు అనుష్ఠానం జరిగింది. శ్రీమతి లక్ష్మి, శ్రీయుతులు మధుకర్, మనోహర్లు అనుష్ఠానంలో పాల్గొన్నారు. 30వ తేదీన పూర్ణాహుతి, ఏక కుండీ యజ్ఞంలో 50 మంది పాల్గొన్నారు.

వేములవాడ మార్కండేయ భవనంలో ప్రతి ఆదివారం గాయత్రీ పూజ, సత్సంగం జరుగుతున్నాయి. డాక్టర్ పులి సత్యనారాయణ ఆధ్వర్యం వహిస్తున్నారు.

మారుపాకలో గాయత్రీ యజ్ఞం

హనుమజ్జయంతి సందర్భంగా ఏప్రిల్ 5న మారుపాక గ్రామంలోని హనుమాన్ మందిరంలో ఏక కుండీ గాయత్రీ యజ్ఞం జరిగింది. శ్రీ మైలారం రాములు ఆధ్వర్యం వహించారు. 60 మంది పాల్గొన్నారు.

H H H

జూన్, జూలై నెలలలో పర్వతినాలు

జూన్ :

- 2 శుక్ర మూఢమి ప్రారంభం.
- 3 సంత కబీరు జయంతి.
- 23 లోకమాన్య తిలక్ జయంతి.
- 28 తొలి ఏకాదశి.
- చాతుర్మాస్య వ్రత పూర్తి.

జూలై :

- 1 కుసుమ హరినాథ జయంతి.
- 2 గురుపూర్ణిమ.
- 16 దక్షిణాయన పుణ్యకాలం.
- 31 అధిక శ్రావణ పూర్ణిమ.

నీ శక్తులకు కార్యరూపం ఇవ్వు. నీ దైవ ప్రార్థన ఫలిస్తుంది.

యుగచేతనా విస్తరణ గాయత్రీ దీప మహాయజ్ఞం

దక్షిణ భారత జోన్

యుగచేతనా విస్తరణ సంవత్సరం సందర్భంగా, నవంబరు 2005లో జరుగనున్న మధురై అశ్వమేధ మహాయజ్ఞం పూర్వరంగంగా - దక్షిణ భారత దేశమంతటిలో ఒకటిన్నర రోజుల యుగచేతనా విస్తరణ గాయత్రీ దీప మహాయజ్ఞ పరంపరను నిర్వహించాలని శాంతికుంజ్ - హరిద్వార్లోని కేంద్ర కార్యాలయం నిర్ణయించింది. తమ క్షేత్రములలోని ఏయే స్థలాలలో ఈ దీపయజ్ఞాలను నిర్వహించగోరుతున్నారో పరిజనులు హైదరాబాదులోని యుగశక్తి గాయత్రీ కేంద్రానికి తెలుపగలరు. దీపయజ్ఞ పరంపర స్వరూపం దిగువ విధంగా ఉంటుంది -

లక్ష్యములు

1. సాధకులను తయారు చేయడం, నియమబద్ధంగా యజ్ఞం జరిపేందుకు ప్రేరణ ఇవ్వడం, సాప్తాహిక సామూహిక సాధన (ఒక గంట)కు కేంద్రాలను ఏర్పరచడం.
2. పత్రికల చందాదారులను చేర్చే ఉద్యమం.
3. ఇంటింటికీ వెళ్లి దేవస్థాపన చేయడం.
4. సత్ సాహిత్య విస్తరణ, జ్ఞాన మందిరాల స్థాపన.
5. క్షేత్రీయ బృందాల ఏర్పాటు.
6. ప్రజ్ఞా మండలులు / మహిళా మండలుల ఏర్పాటు.
7. జిల్లా స్థాయి సమన్వయ సమితి ఏర్పాటు.
8. భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞాన పరీక్ష కార్యవర్గం ఏర్పాటు.
9. ప్రతి శాఖా కనీసం ఒక ఉద్యమాన్ని చేపట్టడానికి ప్రేరణ.

స్వరూపం

1. కనీసం 24 గృహాలలో జ్ఞానమందిరంగా రూ.108ల

సాహిత్యాన్ని స్థాపన చేయడం.

2. యుగశక్తి గాయత్రీ పత్రికకు కనీసం 24గురు కొత్త చందాదారులను చేర్చడం.
3. కనీసం 108 మందిచేత లక్షా పాతికవేల గాయత్రీ మంత్ర లేఖనం (ఒక్కొక్కరు వేయి).
4. కనీసం 24 గ్రామాలలో అయిదుగురు వ్యక్తులు సైకిల్ బృందం ద్వారా గ్రామతీర్థ యాత్ర (సంచీ పుస్తకాలయం, ప్రచార సామాగ్రి, గోడలపై వ్రాయడం).
5. పత్రిక చందాదారులను చేర్చే ఉద్యమంలో పాల్గొనేవారు, జ్ఞానమందిరం, మంత్రలేఖనం, గ్రామీణ ప్రదక్షిణలలో పాల్గొనేవారు, ఉద్యమాలలో క్రియాశీలంగా పాల్గొనేవారు - ఇలాంటి వ్యక్తులను ప్రత్యేక యాజకులుగా నమోదు చేయడం. కార్యక్రమంలో వారిని విడిగా కూర్చోబెట్టే ఏర్పాటు. ప్రత్యేక సంకల్పం, ప్రత్యేక తిలకం.

ఒకటిన్నర రోజుల కార్యక్రమ స్వరూపం సమయ సూచిక

మొదటి రోజు:-

1. మధ్యాహ్నం బృందం రాక
2. సాయంత్రం 4 నుండి 6 - గోడలపై వ్రాయడం.
3. కార్యకర్తలతో పరిచయం, కార్యక్రమ లక్ష్యాన్ని వివరిస్తూ గోష్టి.

రెండవ రోజు:-

- ఉదయం 5 నుండి 6 - గ్రామ ప్రదక్షిణ, ప్రభాత ఫేరీ.
ఉదయం 6 నుండి 7 - యోగ శిక్షణ.
ఉదయం 8 నుండి 10 - జపం (అరగంట), యజ్ఞం.

ఉదయం 10.30 నుండి 12 - గోష్ఠి, లేదా సామూహిక అఖండ జపం (భారతీయ సంస్కృతి జ్ఞానపరీక్షకు, సప్త ఉద్యమాలకు మండలాలు ఏర్పాటు).

సాయంత్రం 2 నుండి 5 - దేవ స్థాపన, పత్రిక చందాదారులకోసం జన సంపర్కం, జ్ఞాన మందిర స్థాపన- దీనిలో పంచ దేవతల చిత్రాలను, సాహిత్యం సెట్ను ఇంటింటికీ వెళ్లి స్థాపన చేయడం.

సాయంత్రం 6 నుండి 8 - దీప యజ్ఞం, యుగచేతనా విస్తరణ సంకల్పం.

మూడవ రోజు:-

ఉదయం 5 నుండి 6 - యోగవ్యాయామం
ఉదయం 7 - యజ్ఞంతో పాటు సమాప్తి, తర్వాతి కార్యక్రమంకోసమై బృందం పయనం.

బృందం స్వరూపం

బృందంలోని ప్రతినిధుల సంఖ్య - 4

1. బృందం నాయకుడు (వక్త, కర్మకాండ)
2. యుగ గాయకుడు, యోగ శిక్షకుడు.
3. సాహిత్యం స్టాల్, పత్రిక చందా (జోన్ సమయదాని) సాహిత్యం యొక్క సంచార ప్రదర్శనం.
4. స్థానిక సంయోజకుడు, అనువాదకుడు (జోన్ సమయదాని)

బృందం స్వరూపం

1. బేనర్లు :- కార్యక్రమం బ్యానరు, పత్రిక చందా బ్యానరు, సాహిత్య విక్రయం బ్యానరు, సద్ వాక్యాల బ్యానరు, పది జండాలు
2. వేదికపై ఫోటోలు :- పూజ్య గురుదేవులు మాతాజీ, గాయత్రీమాతా, ఎర్ర కాగడా.
3. గోడలపై వ్రాతకు సామాగ్రి :- కాషాయ, నలుపు రంగులు, రెండు బ్రష్లు, తెలుగులో స్పెన్సిల్.
4. ప్రచార కరపత్రాలు :- శాంతికుంజ్ పరిచయం,

విశ్వవిద్యాలయ పరిచయం, జ్ఞాన పరీక్ష కరపత్రం, జ్ఞానఘట సంకల్ప కరపత్రం.

5. పత్రిక చందా రసీదు పుస్తకం, పత్రికల నమూనాలు.
6. సాహిత్యం,
7. ఢపలీ.

స్థానిక వ్యవస్థ

1. మైకు వ్యవస్థ :- రెండవ రోజంతా, హాలులో, ఆలయంలో లేదా నీడ ఉండే స్థలంలో కార్యక్రమం జరగాలి.
2. సాయంత్రం దీపయజ్ఞంలో తగినన్ని లైట్లు ఏర్పాటు.
3. వేదిక కోసమై రెండు బల్బులు, రెండు మేజాబల్బులు, కూర్చునేందుకు జంఖానాలు (వేదికమీద, భక్తులకు)
4. ప్రచార - ప్రసార కరపత్రాలు మున్నగు ఏర్పాటు.
5. దీపయజ్ఞ సామాగ్రి (భక్తులు తమ ఇళ్లనుండి దీపాలు తీసుకురావచ్చు).
6. బృందం సభ్యుల భోజనం, అల్పాహారాల వ్యవస్థ వేర్వేరు గృహాలలో ఉంటే మంచిది.

పరంపర

- జూలై 1 నుండి అక్టోబరు 10 వరకు
(గురుపూర్ణిమ నుండి ఆశ్వయుజ నవరాత్రివరకు)
నవంబరు 15 నుండి జనవరి 15 వరకు
(దీపావళి నుండి వసంత పర్వం వరకు)

రాష్ట్రాలవారీగా ప్రతిపాదించబడిన కార్యక్రమాల సంఖ్య

1. మహారాష్ట్ర (దక్షిణ పశ్చిమ జిల్లాలు) గోవా - 151
 2. ఆంధ్రప్రదేశ్ - 108
 3. తమిళనాడు - 108
 5. కర్ణాటక, కేరళ - 54
- మొత్తం - 421

H H H